FRIPTURĂ DE MIEL AMALECIT

eseuri, prelegeri, fragment de jurnal

I

Poveşti romârcane nemuritoare

…Şi după ce m-am luptat sa le car până aici, hăt departe, în Arkansas, constat că nu mă ajută cu absolut nimic în criza de tată stressat prin care trec. Mai bine aduceam leuştean, cimbru şi vegeta, articole care lipsesc cu desăvârşire de pe piaţa SUA şi ţărilor NAFTA. Sau nişte telemea de Sibiu, să moară de poftă toţi prietenii mei români de aici şi toţi vecinii americani pe care i-aş fi invitat la o degustare mioritică. Dar aşa, cărţi... Şi încă de poveşti... nici o afacere. Greuceanu de Petre Ispirescu, Făt-Frumos din Lacrimă de Eminescu, poveştile lui Slavici cu Păcală şi evident, Ion Creangă. Mizam mai ales pe acesta din urmă: să vezi cum o să se mai roage Ingrid de mine, seară de seară, să-i citesc poveştile lui Creangă. O să înţeleagă ea şi cei şapte ani ai ei de-acasă, trei româneşti şi patru anglo-saxoni, că avem şi noi valorile noastre autentice în industria distracţiilor. Păi moşu şi baba la gura sobei, iarna, spuneau ancestral poveşti, înainte chiar de naşterea lui Columb, descoperitorul lumii noi în care trăim acum. Iar Disneyland nu este decât o extrapolare a universului struţo-cămilei din „Istoria Ieroglifică" a lui Dimitrie Cantemir. Dacă l-ar fi lăsat turcii, înjgheba un fel de Dracula parc la margine de Vaslui, fără doar şi poate.

Poveşti clasice româneşti... Ah, abia aşteptam să-mi văd copilul cum aruncă DVD-iurile cu Sponge Bob şi Powerful Girls, cum înghesuie înapoi în debara posterurile cu Barbie şi cum vâră în coşul de gunoi toate revistele cu dinozauri roz, elefanţi zburători şi broaşte ţestoase Ninja. De acestea din urmă mai ales, tare s-ar mai fi minunat „Peştaloţiu – pedagogul cel de şcoală nouă" gata să folosească metoda intuitivă pentru a ridica nivelul intelectual şi educaţional al copiilor ţinuţi bine din scurt de lanţul slăbiciunilor.

Prima încercare a fost „Punguţa cu doi bani". Îmi aduc şi acum aminte cum am primit pe vremea grădiniţei, de un moş Gerilă (de-ale ateismului...), o cărticică minusculă din seria „Traista cu poveşti" cu coperta colorată în care moşul ţinea în braţe un cocoş zâmbitor, iar în fundal se zăreau cirezi necooperativizate şi grămezi de bani, cocoşei, fără aprobări legale. Şi dacă pe mine m-a încântat atât de mult povestea aceasta nemuritoare în frumuseţea moralei ei, şi dacă generaţii întregi de copii au crescut înţelegând din ea cum lăcomia este pedepsită şi binele triumfă, de ce nu ar avea acelaşi efect şi asupra fetiţei mele de şapte ani, vârsta de aur pentru o poveste de aur?

A venit ora de culcare. Las de-o parte ultimul atac sinucigaş din Orientul Mijlociu şi lungul e-mail primit de la Conferinţa de care aparţin şi anunţ cu hotărâre: „Povestea de culcareeee; cine ajunge într-un minut în pat are dreptul şi la începutul poveştii de mâine searăăăă!". Evident că îmi iau şi cartea lui Creangă cu mine, să fiu cât mai autentic. Ba încerc să imit şi vocea lui Octavian Cotescu, citind copiilor cu accent moale molcom moldav.

- *Era odat-o babă şi un moşneag...*
- *Stop* – mă şi întrerupe Ingrid – *what's mean „moşneag"?*

- *Păi moş, adică un om în vârstă, an old men. Şi să ştii că primesc întrebări numai în limba română. Baba avea o găină şi moşneagul un cucoş.*
- *Ce drăguţ. Aveau şi ei „pets”.*
- *Cum adică?*
- *În loc de câine sau pisică, nu-i aşa?*
- *Da, aşa este. Deci, gaina babei se oua.. şi continui cu povestea. ... Bate şi tu cocoşul tău să facă ouă...*
- *Ah ce rău e baba ăsta! Ar trebui anunţată poliţia.*
- *În primul rând se spune „ce rea este”, pentru că este de genul feminin. Cât despre poliţie... mai bine să continuăm...*

Şi uite aşa am fost întrerupt din cinci în cinci cuvinte pentru că nu doar limbajul secolului XIX era inaccesibil copilului obişnuit să vorbească romârcana, limba românilor aflaţi în America la prima şi a doua generaţie, dar şi universul contextual. Punguţă cu bani, boier, vizitiu, hazna cu galbeni, cuptiorul plin cu jăratec astupat cu o lespede... M-au trecut toate transpiraţiile. Şi vedeam cum din minut în minut entuziasmul copilului pentru basme clasice se diminuează până la apariţia fazei REM a ochilor care se mişcă sub pleoape, semn de somn adânc. Este bine şi asa pentru că măcar acest scop a fost atins, cel de somnifer. Dar ce mă fac mîine?

Şi mâine a sosit şi m-am frământat toată ziua gândindu-mă la o soluţie onorabilă pentru povestea de culcare. Dacă aşa stau lucrurile cu banala Punguţă, ce să priceapă copilul din conflictul soacrei cu trei nurori, din paranormalul Stan Păţitul sau din diavoleniile lui Ivan Turbincă. Doar sunt tată creştin. Iar pe de altă parte arhaismele, regionalismele şi zicătorile lui Creangă îmi dau chiar mie bătaie de cap dară-mi-te unui copil crescut între două computere şi aparate multimedia pe care le mânuieşte şi acasă şi la şcoală cu o dexteritate pe care o invidiez din ce în ce mai mult. Ghiorlan, gotcă, hăbăuc, jitar, letcă, mehenghi, mijoarca, panaghii, posmag, rohatcă... iar dicţionarul l-am lăsat în România. Parcă sunau mai daco-roman urechilor mele că doar nu pecenegii şi cumanii s-au infiltrat pe malurile Ozanei. Să îl las pe Creangă şi să încerc altceva.

M-am decis şi să modernizez puţin suprastructura, lăsând intact scheletul de bază şi morala finala. Seara am atacat „Fata moşului şi fata babei” iar Ingrid, fără absolut nici o urmă de bucurie, a acceptat să fie culcată, cu ochii pe jumătate închişi, simbolul dezolării într-o lume ciudată pentru ea, aflată între două culturi. Dar se înviorează brusc pentru că:

A fost odată ca niciodată o familie cu probleme, precum familia lui Megan. Tata şi mama se certau tot timpul din cauza banilor şi din cauza dezordinii din casă iar pentru că erau la a doua căsătorie, fiecare ţinea partea fetei lui. Iar cele două fete erau diametral opuse. Christina era liniştită, se ducea la şcoală cu plăcere şi acasă era prima care să îşi aranjeze camera, să ude florile şi să ducă gunoiul miercuri dimineaţa în faţa garajului. Mânca lapte de soia cu plăcere şi niciodată nu ar fi lăsat nememorizat textul de la Şcoala de Sabat.

Izabela însă, era mai rea decât regina aceea din Biblie. Temperament coleric, toată ziua cu ochii în televizor sau pe computer jucând jocuri idioate. Camera ei arăta întotdeauna ca şi cum ar fi trecut un tornado din Oklahoma pe acolo. Se ruja din oră în ora dar în schimb nu-şi făcea duş decât atunci când o certa tata. Erau lenea şi răutatea împreună în aceeaşi persoană. Într-o zi, nemaisuportând dezordinea, cearta şi stressul credit cardurilor folosite de Izabela şi mama ei, pe care tatăl Christinei trebuia să le plătească, el i-a spus aşa:

Christina, draga mea fiică. Iată că eu o să mă duc în curând la azilul de bătrâni pentru că nu mai suport nepotrivirea asta de caracter. Iar pe tine o să te trimit la internatul colegiului bisericiii. Dar să ai grijă cum te porţi pe drum şi acolo. Să fii

politicoasă şi gata să ajuţi pe oricine iar Dumnezeu te va ajuta să termini cu bine şi să ai o carieră frumoasă....

Şi aşa mai departe, am turuit, spre încântarea lui Ingrid care nu numai că nu a mai adormit, dar toată seara s-a rugat de mine să-i mai spun. Eram foate mândru de modalitatea aceasta patentată de mine pentru a o face pe Ingrid mai sensibilă faţă de poveştile copilăriei în care ea poate să intervină activ în „menu". Mă bucuram că am reuşit să mai atenuez din atracţia fatală a imaginii video, a informaţiei virtuale, în detrimentul contactului nemjlocit dintre paginile unei cărţi şi imaginaţia ei la lucru. Dar ieri am avut o senzaţie stranie atunci când, spunându-i ceva din viaţa lui Isus, am constatat cum copilul a asimilat jocul nostru de-a modernizatul poveştilor, mai mult decât aş fi bănuit.

A venit şi vineri seara, ora de culcare la început de Sabat. Am luat Biblia şi i-am citit Luca 7,1.2 – *După ce a sfârşit de rostit toate aceste cuvântări înaintea norodului care-L asculta, Isus a intrat în Capernaum. Un sutaş avea un rob la care ţinea foarte mult şi care..."*

- *Hei, nu aşa*! mi-a strigat „audienţa" care se foia cu nelinişte vădită.
- *Ba da, aşa scrie.*
- *Ba nu aşa se spune. Aşa nu este „fun".*
- *Dar cum?*
- *Cum ai spus cu Christina şi Izabela, ştii tu cum, hai te rog...*
- *Ingrid, dar aceea era o poveste închipuită. Acum este vorba de una adevărată. Una specială pentru Sabat.*
- *Dar nu înţeleg „meaningul",* imi reproşă pleonastic copilul*. Norod, cine este ăsta? Şi rob... şi nu mai spui ca aseară...*

Cum să mai ies din încurcătură? Vreau să fiu consecvent cu ea dar şi consecvent cu Biblia, Cuvântul lui Dumnezeu, cartea educativă prin excelenţă. Altfel „Pilda bogatului căruia i-a rodit ţarina" va deveni „Pilda investitorului care a câştigat cu o afacere ultraprofitabilă", „Pilda fiului rispitor" va fi „Pilda rockerului care şi-a şters tatuajul cu laser" iar vindecarea îndrăcitului o să ajungă pentru copiii noştri „Operaţia reuşită, pe creier, cu mijloace neconvenţionale, a unui subiect bolnav de schizofrenie tip A - personalitate dublă". Sau sunt singurul părinte care se frământă cu aceste dileme?

Lumea noastră se scufundă în superficialitate şi lene intelectuală. Din ce în ce mai puţini copii şi tineri fac din citit o pasiune. Adolescenţii creştini chiar sunt fascinaţi de imaginea în mişcare pe ecranul CLR al computerului de ultimă generaţie şi de sunetul digital ultra-curat al mp3-urilor la purtător. Imaginile şi simbolurile Bibliei îi obosesc pentru că îi îndeamnă să gândească logic şi asociativ, nu doar în clişee şi acelea voalate.

Educatori din toate mediile creştine, uniţi-vă! Părinţi din toate generaţiile, păziţi-vă! Vine seceta aceea după auzirea Cuvântului lui Dumnezeu, aşa cum este el, nemodificat şi neajustat pentru a fi mestecat ca gumă cu aromă de secularism de către copiii noştri cu creierele spălate de dumnezeul acestui veac. Să-i învăţăm limba Bibliei lui Cornilescu chiar dacă le reducem din orele de limbă engleză, de limbă germană şi de limbaj 0011001010 binar. Este singura limbă cu care pot accesa „site"-ul Paradis.

Duşuri rare şi băi scumpe

Cu cât mai mult sângele lui Christos, care, prin Duhul cel veşnic, S-a adus pe Sine însuşi jertfă fără pată lui Dumnezeu, vă va curăţi cugetul vostru de faptele moarte, ca să slujiţi Dumnezeului celui viu! Evrei 9, 14

Am rămas uimit să aflu câţi bani se cheltuie cu şampoanele şi sărurile de baie pentru… animale. Milioane de dolari. Există fel de fel de cosmeticale pentru blănuri miţoase sau ne, sprayuri, şampoane, săruri, fixative, există chiar şi căzi speciale pentru câini. Iar pisicile, cu comprese muiate in substanţe speciale, sunt tratate mai bine decât Liz Taylor la prima ei operaţie estetică. Păsările sunt spălate cu spumant special, ph 7.1 neutru, pentru prospeţimea culorilor penajului şi chiar… peştii, imaginaţi-vă, sunt clătiţi cu "bathfish"! De acum nu vor mai mirosi neplăcut a peşte, sub aripioarele înnotătoare, ci a "Prestige"…

Cât costă să faci baie unei vidre? După catastrofa petrecută în Alaska când au fost deversate în ocean mii de barili de petrol, compania Exxon a plătit 18,3 milioane dolari ca să cureţe 357 vidre. Preţul mediu a fost de 51.260 dolari pentru fiecare vidră! Cheltuielile legate de curăţire au acoperit salarii, bărci, elicoptere, si construirea a trei refugii pentru urgenţe. Rezultatul final a fost că au supravieţuit 225 de vidre. A meritat costul? Dacă ai fi fost una din acele vidre şi ai fi înteles că toată aceea zarvă a fost pentru tine, ai fi spus că a meritat. O baie scumpă. Dar câţi copii din ţările sărace, mor de boli şi foame fără să ştie măcar ce înseamnă a face baie!?

Nu întodeauna obiceiul de a face baie sau duş a fost apreciat. În 1869, guvernatorul statului Tennessee a semnat o lege care interzicea îmbăiatul mai des de o dată la trei săptămâni. Asemănător, Kentucky şi Mississippi aveau regulamente drastice impotriva băilor publice, săpunului şi apei parfumate care erau "împotriva modestiei şi bunului simţ, încurajau lenea şi atacau bunele moravuri", cum specifica hotărârea legislatorilor transpiraţi la datorie, veghind la bunăstarea poporului.

În Arkansas prima cadă cu scurgere a fost introdusă in anul 1887 de către o familie de olandezi care ulterior s-a mutat in Virginia. Au fost şicanaţi şi ridiculizaţi de vecini şi de membrii din biserica Episcopală din Little Rock de care aparţineau. Ba apăruse şi o caricatură într-o revistă de pe vremea aceea, "The Southerner Mirror" în care erau înfăţişaţi în cadă, cu părul vâlvoi şi ochii ieşiţi din orbite. Nebuni. Auzi, să dea banii pe prostia aia când un butoi în spatele casei, este mult mai potrivit…

Duşul sublingual al lui Ludovic

Curăţenia a fost un lucru rar de-a lungul istoriei acestei lumi murdare de păcat şi la propriu şi la figurat. De la greci şi romani încoace, cei cu băi publice după care oftau soldaţii romani aflati in misiune pe la marginile Imperiului, nimeni nu a mai pus preţ pe apă şi săpun… În Evul Mediu, în toate oraşele Europei, hârdăul cu zoaie era aruncat pe fereastră, direct în stradă. La Paris, Ludovic al XIV-lea a lansat moda parfumurilor fără baie. El însuşi nu se spăla decât extrem de rar, cu cârpa înmuiată în apă de trandafir, mângâindu-şi pielea pe ici pe colo prin părţile neesenţiale. Atât. Mai ales că apa era udă iar Regele Soare putea răci!

Palatul Versailles a fost construit cu un lux si rafinament fără egal, cu marmură, aur şi lemn exotic, cu sute de saloane, camere speciale de dans, muzică, pictură, alcoave şi dormitoare, dar… fără WC-uri şi băi. Nobilimea Franţei urina pe coridoarele de marmură şi se spăla doar când îi apuca ploaia la vânătoare. Domnii fini şi doamnele elegante aveau scărpinători speciale, din argint cu fildeş, ca să-şi râcâie clocitoarea de păduchi - capul acoperit de perucile cât baniţa. Dacă mai divulg şi tipul de hârtie igienică preferat, persoanele mai slabe de inimă chiar că ar leşina citind şi înţelegând. Iar mizeria fizică era dublată de cea morală. Baroni şi baronese, conţi şi contese, doamne de companie sau grăjdari, toţi erau bolnavi de venerice şi infecţii de toate soiurile ale zonelor ano-genitale… De câte ori văd reclama vreunui film de capă şi spadă, cu muschetari şi romantism, îmi amintesc de coridoarele de la Versailles mirosind chiar şi acum ciudat. De unde ştiu? Vizitând splendorile Versailles-ului am căutat şi eu cu disperare chiar locul acela unde Ludovic, regele în persoană, se ducea pe jos. Mulţumită grijii pentru turişti, am găsit in extremis lăcaşul cu pricina dar ca o anexă modernă, de negăsit pe vremuri. Era coadă…

La noi, în mod tradiţional, ţăranii cu bun simţ făceau ce puteau ca măcar duminica să apară în public "primeniţi" dar aceasta a fost de cele mai multe ori în decursul istoriei noastre zbuciumate, doar un deziderat. În 1825 s-a deschis în Bucureşti prima baie publică, care folosea apă curentă, localizată pe strada Ştirbei Vodă. Din păcate a fost o încercare singulară, edificiul devenind în scurtă vreme "baie turcească" sinonim cu manierele proaste, balcanice, aburite sau ne. Era vizitat doar ocazional de bărbaţi (exclusiv) de-alde jupân Titircă Inimă Rea.

Prima baie particulară autentică a fost introdusă de celebra Miliţa Baston (dacă informaţiile mele sunt corecte). Era poreclită Miţa Biciclista. Promotoarea primului germene de feminism local, Miţa a comandat de la Paris o bicicletă cumpărată pe bani mulţi, la modă, din aceea cu o roată enormă pe care cu greu îţi păstrai echilibrul. Şi pedala, îmbrăcată în pantaloni, stârnind râsul şi glumele proaste…"Armazoancă", ce mai. Purtarea ei a scandalizat lumea "bună" a mahalelor. Se zvonea despre ea că face baie de două ori pe săptămână, auzi, de două ori!!… iar doctorii se aratau sceptici: "sigur o să se îmbolnăvească fără chip de scăpare. Pielea o să i se subţieze, o să facă pneumonie, o să i se irite parţile sensibile …"

Nu este nici glumă şi nici cinism modern de trei duşuri pe zi, dimineaţa săpun "Dove", la prânz şampon "Johnson" iar seara duş-gel "Palmolive"; problema a fost extrem de serioasă. Să nu mai spunem de felul în care lucrau chirurgii secolelor trecute. Dr. Semmelwiss, descoperitorul metodelor antiseptice, a fost atât de mult batjocorit de colegi pentru simplul fapt că îşi spăla mâinile ieşind de la disecţile din morga spitalului, înainte de a intra să asiste în sala de naşteri, încât a înnebunit.

Încă o mostră… sfinţii care şi-au mortificat trupul, sperând să îşi spele sufletul. Iată numele unor „preafericiţi" ai Bisericii Medievale care s-au făcut remarcaţi prin murdărie:

- Sfântul Labre, a cărei putoare îngreţoşa pe toţi cei aflaţi în preajmă.
- Sfânta Oportuna care nu a folosit niciodată apa şi nu şi-a spălat nciodată aşternutul decât cu lacrimi.
- Sfânta Radegona care nu şi-a spălat şi nu şi-a schimbat niciodată rasa cu care a stat îmbrăcată toată viaţa, dormind pe un pat de cenuşă.
- Sfântul Simeon Stâlpnicul care a stat în soare, ploaie şi vânt, în vîrful unui stâlp care era şi dormitor şi sufragerie şi bucătărie şi WC, timp de 22 de ani. În tot acest timp nu şi-a tăiat nici măcar unghiile.

Mizeria spirituală în care au fost ţinuţi de către Satana, oameni pioşi în naivitatea lor. Nu ei sunt de vină ci sistemul în care au crezut. În nici o parte a ei, Biblia nu încurajează murdăria ca un argument al sfinţeniei. Dimpotrivă, iată recomndarea: Eclesiastul 9, 7.8

Detergentul cel mai scump din lume

Spălarea unei vidre murdare de petrol a costat peste 50.000 dolari. Dar cât costă curăţirea unui om poluat de păcat, ca tine şi ca mine? Evrei, capitolul 9, ne spune că Isus, Fiul lui Dumnezeu, Şi-a dat viaţa Sa pentru noi. Pentru că Isus este Atotputernicul Creator şi Dumnezeu, aceasta înseamnă că preţul pentru fiecare persoană este mult mai mare decât putem pricepe. A meritat preţul? Dacă eşti una din persoanele salvate de Isus, vei spune cu siguranţă că a meritat.

- Evrei 10,22 – *Să ne apropiem cu o inimă curată, cu credinşă deplină, cu inimile stropite şi curăţite de un cuget rău, şi cu trupul spălat cu o apă curată*. Trupul spălat dar şi duhul spălat ca să nu miroasă a lumea aceasta… Să nu pută precum zdrenţele fiului risipitor după ce stătuse în compania porcilor

- Apoc.7,14 – *…Aceştia vin din necazul cel mare; ei şi-au spălat hainele şi le-au albit în sângele Mielului.* Dacă Isus a făcut totul pentru mine, cum pot să-mi arăt recunoştinţa? Nu-I pot răsplăti fiind suficient de bun — aceasta ar fi doar o auto-înşelare.

Ce pot face? Îi pot fi recunoscător şi ascultător. Biblia vorbeşte despre botezul cu apă şi botezul cu Duh Sfânt şi cu foc, fără de care nimeni nu poate aspira către Împărăţia curată a lui

Dumnezeu. Naşterea din nou. *Icoana aceasta închipuitoare vă mântuieşte acum pe voi şi anume botezul, care nu este o curăţire de întinăciunile trupeşti, ci mărturia unui cuget curat înaintea lui Dumnezeu* - 1 Petru 3,21. Biblia vorbeşte şi despre rânduiala umilinţei, a spălării picioarelor, înainte de împărtăşirea credincioşilor din simbolurile sfinte ale pâinii nedospite şi vinului nefermentat. Exemplul dat de Isus. Pentru că cine a fost curăţat odată prin apa botezului, se mai poate murdări păşind prin această lume numită de Ioan Grigorescu "paradis murdar". Se poate murdări pe dinăuntru.. Să tot spele ei fariseii, blidul pe dinafară cu Tix şi Ariel; sângele lui Isus este unicul detergent care spală cugetul de orice păcat. Un "detergent" ieftin sau unul scump? Cerul a dat totul pentru spălarea omului de păcat. Omul este dispus să dea cât? Cât de scump este sângele scump al lui Isus?

Răbdare la asamblare…

Bucătăriile americanilor sunt de fapt porţiuni ale sufrageriei, amenajate special, extrem de atragătoare ca aspect dar producătoare de miros specific în toată casa, în caz că cineva chiar doreşte să gătească şi nu doar să încălzească bucăţi de pizza cumpărate mură-n gură... Aşa că am fost nevoit să cumpăr un aragaz de campanie, ceva ce în engleză se numeşte „outdoor gas grill". Preţul redus şi necesitatea de a muta cu totul izul de tocană din perimetrul sufrageriei pe terasă, m-au convins. Aşa că am admirat şi apoi plătit pentru aparatura care are două ochiuri de aragaz, grătar special cu trei nivele, cuptor închis prevăzut cu termometru, roţi ajustabile, butelie cu propan uşor de schimbat... ce mai, o minune care doar să-ţi lustruiască pantofii nu ştie. Salivam gândindu-mă la cartofi înăbuşiţi şi ciuperci la grătar, vinete gata de zacuscă şi porumb copt ca la mama acasă, bunătăţi gătite automat cu doar trei apasări de buton, lăsând mirosul să zboare de pe terasa noastră spre cea a vecinilor.

Cum utilajul era prea mare pentru maşina mea, am lăsat magazinului adresa şi m-am pomenit cu el a doua zi, la uşă. Surpriză: de data aceasta nu mai era gata de a fi utilizat ci împachetat, cu toate părţile componente ambalate în plastic şi înghesuite într-o cutie mare de carton. Inscripţia de pe cutie afirma că „o persoană medie poate asambla singură produsul în trei ore, respectând instrucţiunile şi urmărind schiţa". Nu sunt şi nu voi fi niciodată „o persoană medie". Când este vorba de asamblare în general, prefer să las locul altora mai îndemânatici, mecanici şi lăcătuşi din născare. Sunt atâţia cu mâini de aur gata să pună şurubul potrivit la locul potrivit din prima încercare. Aşa că am ţinut cutia în sufragerie, contemplând-o preţ de două săptămâni.

În casa noastră orice spaţiu neocupat devine curând un loc de refugiu pentru obiectele care ar putea vreodată să devină folositoare. În special în birou şi în camera copilului. Aceasta tendinţă a mea, înnăscută şi transmisă generaţiei următoare, este un permanent izvor de mici conflicte domestice. Pentru mine orice raft devine bibliotecă şi orice parte ieşită din plan, fie a zidurilor fie a mobilei, devine cuier. Dacă nu ar fi cea căreia i-am promis dragoste şi înţelegere pînă ce moartea ne va despărţi, ar fi imposibil să mai găsesc ceva prin preajmă... Prin urmare, cutia conţinând bucătăria şi bucătăreasa într-o singură maşinărie, s-a transformat în „măsuţă de pus picioarele şi revistele atunci când citesc aşezat pe canapeaua din sufragerie".

Până la urmă am cedat „sugestiilor" primite din partea celorlalţi membri ai familiei aşa că, venind într-o zi ceva mai devreme acasă, mi-am luat inima în dinţi şi şurubelniţa în mîini, trecînd la acţiune. Am desfăcut partea superioară a ambalajului de carton şi am descoperit o diagramă la vederea căreia mi s-a făcut rău. Zeci şi zeci de părţi componente, săgeţi, linii punctate, linii întrerupte, proiecţii în epură şi secţiuni sagitale. Ah, nu era mai bine cu aragazul

din sufragerie şi hota mergând la maxim? Ce dacă era miros! Vorba aceea brunetă: „alţii moare şi-aşa n-are”.

Cu cât mă uitam mai perplex la diagramă, cu atît mi se părea că seamănă cu încercarea unui terorist saudit de a copia planurile unei bombe cu neutroni. Mi-am reamintit că aragazul este livrat cu o butelie ce conţine propan: imediat m-am şi văzut în flăcări, după explozia ce mi-a aruncat capul (partea A) în partea opusă membrelor (părţile B, C. D şi E din secţiunea 4) iar restul trupului (F1 - F2) zacând carbonizat pe suportul S (secţiunea 2).

Diagrama conţinea şi instrucţiuni în cuvinte scrise pare-se în engleză dar limbajul laconic şi exprimarea aproximativă nu lăsau nici un dubiu cu privire la proveniența asiatică a produsului. Cuvintele folosite erau adverbe de loc şi verbe de mişcare, cam zece la număr. Era şi un număr de telefon acolo pentru cei ce preferă să audă instrucţiunile de asamblare în spaniolă, vietnameză şi farsi. Evident, nimic în româneşte sau măcar în franceza cu care mă mândream acum câţiva ani pe la vămile de dincolo de Nădlac.

M-am oprit în acea seară cu asamblatul în acest stadiu, sperând că dimineaţa, cu mintea mai clară, voi vedea altfel viaţa şi diagrama. Dar degeaba... După o altă săptămână în care am ocolit în permanenţă maldărul ca un caré de fiare şi şuruburi cu diagramă în coadă, m-am hotărât să apelez la prieteni, chiar cu riscul de a fi judecat drept un bărbat fără simţ practic. Din păcate situaţia a luat o întorsătură politico-religioasă inedită. Un amic, conservator, a favorizat o interpretare literară a textului diagramei, în timp ce un altul, membru al unei biserici harismatice române de pe-aici, a promovat libera improvizaţie insistând a ne ruga cu toţii cu glas tare ca să primim darul tâlmăcirii diagramelor.

Am încercat un compromis dar nu am avut cu cine. Conservatorul se dezlănţuise susţinând imanenţa textului scris şi desenului negru pe alb. Liberalul inspiraţionalist a avut la rândul lui proasta idee să-i reamintească oponentului că un creştin care votase cu simpatizantul homosexualilor, Al Gore, este un oportunist şi în biserică şi în politică şi prin urmare nu mai are voie să-şi exprime opiniile în public pe marginea unui subiect atât de important. Le-am smuls diagrama, devenită litigiu precum „filoque”- le din crez, mai ales că între timp veniseră şi alţi spectatori dornici să îşi expună punctele de vedere în agora sufrageriei mele. După ce agitaţia şi agitatorii s-au dus pe la aragazele lor, am rămas singur în mijlocul răvăşelii, uitându-mă în jur precum singurul supravieţuitor ce contemplează tabloul dezolant al fragmentelor avionului prabuşit.

Următoarele seri mi le-am petrecut, de data asta singur, încercând să caut care şuruburi la ce piuliţe se potrivesc şi care ţevi cu filet se împerechează cu coturile respective, sortate pe lungimi şi grosimi... Mi-am amintit de o glumă cu tovarăşul muncitor Golea care lucra la fabrica secretă de maşini de cusut din Cugir. Toţi colegii apăreau îmbrăcaţi bine şi aveau maşini, numai el, bietul Golea, făcea naveta in pufoaică rusească şi pe o bicicletă de pe vremea nemţilor. A întrebat mai ferit şi el un coleg de încredere:

- Măi, cum faceţi voi de vă merge aşa bine că mie de-abia îmi ajunge să trăiesc?
- Tu nu lucrezi cu piesele de aici de la fabrică?
- Ba da...
- Păi ia şi tu astăzi o piesă, mâine alta, ca noi toţi şi după ce strângi cât îţi trebuie, asamblează şi vinde.

A strâns bietul Golea cât a strâns, apoi s-a dus tot la colegul acela:

- Ei, ai făcut cum te-am sfătuit?
- Făcut...
- Şi?....
- Degeaba, oricum aş asambla piesele, îmi iese ba mitralieră, ba lansator de grenade!

Am luat-o empiric, adică băbeşte şi, încet încet, aragazul-cuptor-grătar a început să prindă contur... Când l-am văzut gata, funcţionând, am făcut precum femeia aceea din pilda cu

banul pierdut, m-am grăbit să spun şi altora marea mea realizare... Reacţiile au fost contradictorii. Unii s-au bucurat, alţii mi-au amintit cât timp şi energie am pierdut pentru că nu am chemat un specialist cum mi-au sugerat (acum auzeam sugestia pentru prima data) iar cei mai mulţi s-au arătat sceptici până când nu vor gusta din produsele coapte sau prăjite al mamonei cu propan la care mă închinasem atâtea şi atâtea seri la rând.

Experienţa aceasta m-a învăţat o lecţie importantă, esenţială chiar, pentru oricine este interesat de asamblari în domeniul spiritual. Într-un fel şi grupul nostru românesc din cadrul bisericii de aici (ba chiar întreaga biserică) poate fi descris ca fiind o adunătură de părţi componente A, B, C, etc. precum aragazul acesta livrat în zeci de bucăţele. Iniţial pare descurajant de nefuncţional şi imposibil de văzut ca produs finit atunci când priveşti schema. Ori şi mai rău, o potenţială mitralieră gata să fie unealta cea mai ucigaşă din lume. Fratele A şi fratele B interconectaţi de interese personale IP, iar sora C şi soţul dânsei, D, uniţi prin bara de legătură U (de la ură), pot forma o instalaţie de produs stress şi nefericire, în orice biserică de pe orice meridian al lumii. O scânteie numai şi bum! - gata, unealta face victime cu toate că piere chiar şi ea în dezastru, precum teroriştii sinucigaşi.

Aceleaşi părţi, dar exact aceleaşi, de data aceasta corect asamblate de către un meseriaş gen Şeful Sectorului Suflete (avea totuşi o morală sănătoasă pieasa asta, nu-i asa?), pot deveni o binecuvântare. Aceleaşi componente pot fi asamblate să devină instrumentul prin care Dumnezeu să poată atrage atenţia lumii asupra valorilor Sale eterne: credinţă, nădejde şi dragoste, în ordinea inversă a importanţei. Pentru că „*slabă şi plină de defecte aşa cum ar părea, biserica este singurul obiect de pe pământ asupra căruia Dumnezeu Îşi îndreaptă întrega Sa atenţie şi dragoste*" (Ellen White).

Aşa că nimeni nu trebuie să se grăbească provocând astfel o explodeze datorită aparentei lipse de îndemânare a celui ales să asambleze suflete si caractere. Cine va răbda pana la sfârsit, va avea satisfacţia să se autodescopere la capătul benzii de montaj, piesă esenţială şi perfect funcţională în angrenajul bisericii lui Dumnezeu. Doar dacă nu doreşte să intre în cine ştie ce mecanism ieftin, de ocazie, gata asamblat dar şi gata ruginit, vreo altă biserică-monument anchilozată în dogme si tradiţii, vreo organizaţie cu butelia fâsâind aproape goală ce promite „foc sacru" la preţ de doi bani.

Rabdare la asamblare!

Dilemele îngerului Gabriel

Şi de data aceasta Gabriel era pus în dificultate neştiind cum să ia lucrurile… Era mai presus de orice discuţie loialitatea lui faţă de poruncile exprese ale lui Dumnezeu. Foc şi tunete, ape despicate şi furtuni năpraznice, chiar pământul oprit din rotaţie: totul a fost executat "întocmai şi la timp". Iar Gabriel nu a şovăit niciodată, îndeplinind cu plăcere toate misiunile speciale de pe frontul acestei planete, în care fusese trimis ca emisar divin.

Iar atunci când s-a făcut cunoscut faptul că Dumnezeu Însuşi va lua chip de om şi Se va pogorî să locuiască pe pământ, Gabriel a fost extrem de entuziasmat. A compus chiar un imn special iar repetiţiile de cor şi orchestră erau acum în plină desfăşurare. Deja anticipa grandoarea momentului istoric unic pentru întregul Univers:

- Mesia făcându-şi apariţia într-un car de foc înconjurat de 144.000 de îngeri însoţitori.
- Regele înveşmântat într-o lumină orbitoare, coborând şi intrând în palatul regal din Ierusalim.

- Toţi pământenii venind să I se închine, iar El, Suveranul absolut, primindu-i în audienţă, impunând în sfârşit teamă şi respect păcătoşilor răzvrătiţi.

Aceasta era ceea ce aştepta cu înfrigurare Gabriel, comandantul forţelor aliate ale îngerilor rămaşi credincioşi lui Dumnezeu. Dar a rămas uluit atunci când a rupt sigiliul mesajului divin: *"Dumnezeu Se va naşte ca orice copil* – citi nevenindu-i să-şi creadă ochilor. *Anunţă mama că Numele Lui va Isus. Şi spune-i acestei femei să nu-i fie teamă".*

Gabriel nu a pus niciodata la îndoială înţelepciunea lui Dumnezeu, nici măcar atunci când se părea că toţi îngerii sunt de partea lui Lucifer… Dar de data aceasta a rămas pur şi simplu şocat.

Dumnezeu să fie născut ca un… copil? Prunc, bébé, sugar? Gabriel era familiarizat cu copiii pământenilor. Oricum, copiii sunt făpturi minunate şi delicate: îşi amintea cu câtă uimire şi încântare a fost privit primul copil al muritorilor, micul Cain… Îngerii nu mai văzuseră aşa ceva… Şi apoi transformările treptate în trupul şi mintea copilului… Dar acum, după momentul de duioşie, imediat s-a dus cu gândul la crampe în miez de noapte şi scutece murdare.

Ei, da, pentru oameni este acceptabil, dar un Dumnezeu-Copil?O, nu! Cerul întreg nu poate să-L cuprindă; cum ar putea atunci un trup uman şi încă unul de prunc neajutorat? Iar în afară de asta copiii au nevoie să fie îngrijiţi, îmbăiaţi, culcaţi, bătuţi pe spinare uşurel ca să se uşureze de gaze… Imaginea unui Dumnezeu sugând sânul unei femei muritoare cu noţiuni destul de vagi despre igienă, era grotescă iar Gabriel simţi că îşi pierde orice punct de reper…

Apoi numele acesta, *Isus,* este un nume atât de comun… Găseşti câte un Isus la fiecare trei case… E destul să strigi la copiii care se joacă afară, "Isus, hai la masă", că jumătate din ei se opresc şi se uită cine-i cheamă. Auzi, Isus! Este lipsă de imaginaţie sau o glumă pe care el, Gabriel, nu o poate înţelege? Şi-a infiltrat cumva Lucifer agenţii în structurile din preajma Tronului lui Dumnezeu, ca să îşi bată joc de planurile Creatorului? Măcar dacă s-ar fi adăugat înainte de nume un titlu gen "Majestatea Sa, Regele Universului" sau "Ambasadorul celor şapte ceruri"… Orice, numai Isus pur şi simplu, nu.

Tot "pur şi simplu", lui Gabriel îi veni să ofteze. Unde erau misiunile de odinioară, clare şi directe, pe care le înţelegea şi le executa ca nimeni altul? Pedepsirea răutăţii la Sodoma şi Gomora, umilirea Egiptului prin cele zece plăgi, decimarea armatelor siriene, sau încurajarea lui Daniel, un om atât de preţuit de întregul cer… De data aceasta era total confuz.

Dar misiunea trebuia îndeplinită. Să o anunţe pe Maria. *Cu siguranţă că este o femeie cu totul şi cu totul deosebită,* se încuraja singur în timpul călătoriei spre Betleem. Dar Gabriel a rămas din nou fără cuvânt ajuns la destinaţie: Maria **nu** era regină. Mama-pământească-a-lui-Dumnezeu nu locuia în palat şi nici nu făcuse studii post-universitare. Nu citise nimic despre psihologia copilului şi nici nu părea să fie conştientă de avantajele duşului zilnic. Era de fapt o ţărăncuţă de prin rău-famatul Nazaret căreia nici nu-i dispăruse acneea juvenilă şi care urma să se căsătorească în curând cu un oarecare Iosif, muncitor din tată în fiu. Tâmplar. Şi cam tomnatic, pe deasupra… Uite-te şi la el: rumeguş în barbă, buzunarele şorţului pline de cuie, creion după ureche, bâlbâind laolaltă măsurile scândurilor şi fragmente de psalmi… Şi Dumnezeu îi va spune *"tată"*?! Ăstuia??? Adică Izvorul Înţelepciunii, va fi învăţat de acest muncitor cu unghii negre şi gură mirosindă, cum să meargă şi cum să vorbească? Îl va lua în braţe şi-L va atinge cu buzele cum fac taţii muritorilor cu copiii lor? *Brrrr,* se scutură Gabriel. *De data aceasta Dumnezeu ar fi trebuit să procedeze altfel. Ce greşeală, ce greşeală mare!...*

Nu repetăm oare ca un refren obsedant acelaşi gând, neîndrăznind să-l formulăm şi cu voce tare? De fiecare dată când ajungem într-o situaţie limită, după ce ne-am rugat şi L-am invitat pe El să Se implice, ni se pare că Dumnezeu a ales cea mai nefericită soluţie. Una copiată

parcă din legile lui Murphy, gen "de ce să căutăm soluţii simple dar plictisitoare când ne putem complica sofisticat şi fără să mai găsim vreodată portiţă de scăpare"…

Naşterea Mântuitorului lumii + luna cadourilor. Copil, magi, staul (ce frumos ştim noi să găsim eufemisme drăguţe – staulul idilic prin poze şi felicitări de Crăciun a fost un grajd murdar, mirosind a oaie şi bălegar de vacă…), ciobani, stea, moş Simeon şi baba Ana… În fiecare an după prima zăpădă, minunea de acum 2000 de ani mă recopleşeşte. Mă provoacă precum l-a provocat şi pe fratele meu, îngerul Gabriel. Chiar şi cei cărora nu le pasă de creştinism se înghesuie prin magazine, magi moderni, să cumpere cadouri copiilor. Măcar de nu ar fi atât de agresiv prezent peste tot în această perioadă, moşenia sa, Crăciun Barbă Albă. Apare peste tot, prin magazine, pe străzi, pe ecranul TV şi în întrebările lui Ingrid, copilul meu, care a început să-i simtă artificialismul. Moşul este şmecher, caută să îmi încurce şi mai mult gândurile, amestecându-se în povestea aceasta adevărată a lui Dumnezeu devenit Copil.

Numai în veşnicii vom afla de la însuşi Gabriel cât de mult s-a învârtit în preajma Mariei măcinând astfel de gânduri, înainte de a respira adânc şi a se decide să-i aducă Vestea. Vestea cea Mare. Vestea cea Bună. Vestea că Dumnezeu Se va "teleporta" în umanitate. Dar a făcut-o. I-a indicat Numele. I-a dezvăluit Planul sau atât cât înţelesese şi el până atunci. I-a spus să nu-i fie teamă. Şi a cântat. Şi a adăugat ceva ce nu era scris în instrucţiuni: "Căci nici un Cuvânt de la Dumnezeu nu este lipsit de putere" (Luca 1, 37). S-a încurajat pe el însuşi, a încurajat-o pe Maria dar mă încurajează şi pe mine. Şi îmi dă putere şi mă motivează şi pe mine să trăiesc această viaţă respectând instrucţiunile lui Dumnezeu, chiar dacă nu le înţeleg în totalitate. Să suferim şi noi "puţină nebunie divină". Măcar în aceste zile colindate. Pentru că suntem pe acest pământ străini şi colindători.

Imagine publică pudică

Un locuitor al cetăţii Efes, pe nume Erostrat, era ros de dorinţa de a deveni celebru, adică VIP (Very Important Person). Din nenorocire pentru el, nici una din calităţile lui practice sau intelectuale nu-i putea fi de folos la împlinirea unui destin glorios. După ce Erostrat a înţeles pe deplin acest lucru, pentru ca totuşi să-şi poată atinge scopul ambiţios, a ajuns la concluzia că distrugerea unei opere de artă l-ar putea face tot atât de cunoscut pe cât era artistul care a creat-o. Chiar cu riscul ca această celebritate obţinută "la apelul de seară" să fie infamantă pentru el.

O asemenea capodoperă era la îndemâna oricui dar numai lui i-a trecut prin minte că templul zeiţei Artemis, cel care stârnea invidia întregii lumi antice faţă de oraşul Efes, ar putea fi cel care să-l propulseze pe culmile gloriei, fie ea şi una meschină. Într-o noapte a anului 356 î.Ch. Erostrat a pus foc templului. Incendiul s-a propagat cu repeziciune provocând ruina unei mari părţi a edificiului. A doua zi, numele lui Erostrat a ajuns, după cum el însuşi prevăzuse, pe buzele tuturor. Dar, aflând motivul pentru care piromanul distrusese monumentul de o valoare inestimabilă, edilii oraşului au emis în regim de urgenţă un edict teribil prin care era condamnat la moarte oricine ar fi îndrăznit să pronunţe numele proscris al lui Erostrat.

Timp de douăzeci şi trei de ani această uitare impusă a fost respectată. În 333 î.Ch. un tânăr rege macedonean al cărui nume era deja celebru, Alexandru, a intrat triumfător în cetate. Mişcat de starea în care se afla templul în ruine, tânărul cuceritor l-a însărcinat pe arhitectul său personal să ducă la bun sfârşit restaurarea templului. El însuşi a condus ceremonia pompoasă de (re)inaugurare închinată zeiţei. Abia atunci au aflat locuitorii Efesului datra naşterii binefăcătorului lor: era chiar acea noapte din 356 î.Ch. când templul fusese incendiat. Această coincidenţă era prea stranie pentru ca cele două evenimente să nu fie evocate împreună. Astfel

se face că, în timp ce edictul condamnator suferea soarta pe care o făgăduise contravenienţilor, numele lui Erostrat intra în istorie alături de Theodor, Ctesiphon şi Metagenes, arhitecţii constructori ai templului şi, bineînţeles, alături de numele măreţ al lui Alexandru. Erostrat cel "Înfocat" şi Alexandru cel Mare...

Paradoxul acestei istorii adevărate este legat în mod indisolubil de paradoxul vieţii acesteia unde, aşa cum observa Solomon în Ecles.9,11: *...Nu cei iuţi aleargă, nu cei viteji câştigă războiul, nu cei înţelepţi câştigă pâinea, nici cei pricepuţi bogăţia şi nici cei învăţaţi bunăvoinţa, ci toate atârnă de vreme şi de împrejurări*. Istoria a demonstrat cu prisosinţă că cei iuţi, cei viteji, cei înţelepţi, cei pricepuţi şi cei învăţaţi, ca să citäm categoriile amintite şi de Solomon, au rămas aproape întotdeauna în anonimat iar veşnica pomenire, la cel mai propriu mod cu putinţă, a fost cântată în dreptul unor nume odioase. De exemplu, asasini odioşi deveniţi peste noapte celebri, după modelul Erostrat, sunt pomeniţi pe paginile cărţilor de istorie o dată cu victimele lor, ba chiar umbrindu-le celebritatea... post-mortem.

Sus numele că altfel trag!

Ravaillac, asasinul lui Henric al IV-lea la instigaţia iezuiţilor, a inspirat mai multe pagini de biografie romanţată decât cel care a dat Franţei pacea prin Edictul de toleranţă religioasă de la Nantes. Despre arhiducele Franz Ferdinand, asasinat la Sarajevo în 1914, nespecialiştii nu ştiu prea multe; în schimb despre Gavrilo Princip, sârbul care l-a împuşcat marcând astfel izbucnirea Primului Război Mondial, avem cu siguranţă informaţii dintre cele mai diverse, personalitatea lui fascinând şi astăzi. Toată lumea a auzit despre John F. Kennedy unul dintre cei mai iubiţi preşedinţi ai SUA; însă absolut nimeni, în cadrul unui sondaj de opinie, n-ar putea spune şi altceva despre el decât că a fost asasinat la Dalas - Texas, de către Lee Harwey Oswald. Acest asasin prezumtiv a făcut obiectul a nu mai puţin de 197 de cărţi între 1963-1993 cum aflăm consultând minunea-minunilor, Internetul. Aceasta în timp ce preşedintele Kennedy a avut parte în aceeaşi perioadă de doar 107 cărţi care se ocupă exclusiv cu biografia sa, în afară de sutele de lucrări şi miile de articole în periodice care tratează enigma asasinatului propriu zis...

Brutus şi Sirham Sirham, Booth şi Ali Agea, McVeigh şi Mohamed Atta: asasini intraţi în istorie alături de victimile lor, au fost, sunt şi vor fi "veşnic pomeniţi"; chiar asta au şi urmărit, în afară de idealul lor de "patrioţi care au scăpat lumea de tirani" (V.Borovicka - *Asasinate care urmau să schimbe lumea*, Buc.1988). Folosind mijloace mai puţin violente, tiranii aceia din fraza de mai sus, din toate epocile, fie acestea de aur sau de altceva (depinde de imaginaţia fiecărui dictator) au vrut să-şi nemurească numele prin tot felul de artificii. Făceau în aşa fel ca artiştii vremii să-i imortalizeze (alt cuvânt-paraodx) în picturi, statui ecvestre sau infanterestre, să li se dedice ode, oratorii şi epopei; cu numele lor erau botezate clădiri, străzi, oraşe întregi chiar... doar doar ca pomenirea să le fie asigurată pentru eternitate...

În Rusia, frumosul St.Petersburg, oraşul lui Petru cel Mare care, urmând acelaşi mecanism, a vrut să se eternizeze botezându-l cu numele lui, a avut parte de schimbări semnificative. A. Soljenîţin povesteşte că a întâlnit în Gulag, condamnat la muncă pe viaţă, un biet Ivan care nu avea altă vină decât aceea că nu prea ştia unde se născuse. St.Petersburg se transformase în Leningrad după 1917, apoi în Stalingrad după 1924 şi iar în Leningrad pentru că Stalin vroia să fie original alegând alt oraş pentru botez bolşevic... Aşa că bietul om se tot încurca în faţa autorităţilor susţinând că se născuse la... Sfântul Petre, *nomine odiosum* - nume urât de leninişti şi stalinişti...

Copiind modelul, comuniştii români Ana, Luca şi cu Dej, cei ce "băgau spaima-n burgheji", s-au gândit să-l nemurească pe tov.Stalin salvatorul popoarelor. Aşa că au decis ca frumosul Sibiu să se numească oraşul I.V.Stalin. Asta cu tot tam tamul de rigoare, cu scrisoare oficială adresată tătucului de la Moscova în care era implorat să primească a cinsti oraşul Sibiu pe vecie, cu schimbări în acte oficiale, în hărţile de prin şcoli şi primării pregătite din timp

pentru toată ţara...Cheltuială, evident. Dar, stupoare! După nici trei săptămâni totul a fost abandonat cu discreţie şi oraşul de la poalele Cibinului şi-a reluat vechea denumire: cineva şi-a dat seama că renumitul salam de Sibiu ar fi trebuit şi el botezat iar "salam de Stalin" ar fi sunat imposibil. Aşa că, în cea mai mare grabă, Sibiul şi-a recăpătat numele iar Braşovul a devenit purtătorul numelui măreţ al tătucului popoarelor, pe vecie. Adică până la moartea paranoicului, în 1953.

Obsesia omului de a-şi făuri un renume şi o imagine pe măsura acestuia, este veche de când lumea. *Haidem să zidim o cetate şi un turn... şi să ne facem un nume* (Gen.11,4): iată preocuparea vânătorului de trofee Nimrod şi a celor care şi-au făcut din Babel piedestal pentru glorificarea numelor. Nume cu care să împungă în sus şi să zdruncine cerul lui Dumnezeu. Dezastrul a fost cu atât mai mare cu cât era înălţimea ambiţiilor măsurate la propriu în metri de zidărie şi la figurat în "babeli ®" - unitatea de măsurare a mândriei.

Staţi cu camera pe mine!

Astăzi slăbiciunea aceasta pentru propriul nume popularizat este valorificată de institute specializate în psihologia imaginii publice... Trăim într-o lume a imaginii, a spectacolului, spun psihologii şi politologii, şi este mult mai important **să pari** decât să fii. De la funcţionarul de la primărie şi până la senator, de la muncitorul care vine din Germania cu o maşină nouă-nouţă pentru care şi-a ruinat sănătatea dar "îi termină" pe vecini şi prieteni... şi până la ministrul care nu-şi poate permite să umble cu vechea Dacie pentru a nu-şi şifona imaginea.... toţi oamenii doresc să aibe un nume răsunător, o imagine cu care să-şi hrănească eul-paraleul...

Pentru foarte mulţi actori sociali contează mult, exagerat de mult, ce spun alţii despre ei decât să fie aşa în realitate. Dacă în alte vremuri, oamenii îşi făureau mai mult intuitiv o imagine, un nume, apelând la mijloace grosiere ce trădau amatorism, astăzi se apelează la firme specializate a căror activitate este construirea de imagine. Sunt utilizate strategii de mare complexitate şi cele mai noi descoperiri în materie de psihosociologie şi posologia maselor.

Credeţi că un candidat la alegerile parlamentare sau consiliul local, va fi ales pentru că **este** moral, pentru că **are** un program echilibrat, pentru că inspiră încredere fiindcă **este** cinstit şi realist şi **ştie** să-şi plece urechea la doleanţe? Echipa de experţi în psihologie, care cere bani grei pentru asta, i-a creat o astfel de imagine! Psihologul îi spune ce să spună când apare la TV, cum să zâmbească, cum să fie îmbrăcat El îi compune afişele electorale şi îi face programul: unde să se ducă şi ce să spună. Iată-l vizitând un azil de bătrâni şi rostind apăsat în faţa camerelor video că el în calitate de "ales" va mări pensiile şi alocaţiile pentru cei în vârstă. Iată-l în faţa unui bloc neterminat şi declarând că el cunoaşte ce greu este să n-ai casă dar că va face o mie de apartamente pentru tinerii nefamilişti pe an... Probabil că nu pe an ci pe Lună ar fi zis dacă nu l-ar fi oprit expertul psiholog... Se plimbă prin curtea unei biserici cu preotul alături... ei da, iată un om credincios, pe ăsta să-l alegem! zice poporul (cum s-a nimerit un camaraman tocmai atunci?)...

Vitrină de sfânt cu aoreolă!

O imagine publică se construieşte prin selectarea însuşirilor preţuite de popor, sublinierea lor şi adăugarea altora noi care lipsea candidatului. Coerenţa este sarcina psihologilor... Şi astfel adevărul parţial se împleteşte cu neadevărul total, confecţionându-se o imagine gata de servit, un nume deci care să spună ceva. Un reflex psihic care se va declanşa în primul rând la cel în cauză, din ce în ce mai convins că chiar este aşa cum i-a fost retuşată imaginea... Este drumul pe care-l parcurge orice despot pe măsură ce înaintează în vârstă şi în numărul de guri care-l ovaţionează... În cazul lui Ştefan cel Mare, ca personalitate naţională model, coerenţa însuşirilor este excelentă. Tradiţia istorică, literatura, mai nou acţiunea bisericii care l-a beatificat, au creat din Ştefan un erou cu nume de invidiat... Sunt însă şi mărturii care

strică imaginea: devenise cu vremea violent, "mâniosu şi degrabă vărsătoriu de sânge nevinovat", o vizita cam des pe Răreşoaia cu care avea copii nelegitimi, plus alte metehne şi răreşoaice. Însă aceste "amănunte" sunt lăsate intenţionat deoparte... Când spun Ştefan, mă gândesc la patriarhala figură a lui George Calboreanu din "Apus de Soare", şi magnificul monolog despre Moldova pe fundal de tunete… Nimic despre crime.

Nu contează cum eşti din moment ce imaginea poate să-ţi fie modelată la comandă: susţin psihologii care se ocupă de fenomen. Dumnezeu însă spune altfel.

Citind 1 Samuel cap.15 şi 16 găsim o întâmplare ce ne dă dimensiunea raportului dintre imagine şi realitate, atât în ochii oamenilor cât, mai ales, în ochii lui Dumnezeu. Saul cel Mare, primul rege al lui Israel, avea şi el o imagine publică excelentă: fizic impunător, neînfricat, gata să să conducă lupta împotriva filistenilor şi amoriţilor, ce mai, devenise un erou naţional. Dar în scurtă vreme succesul i s-a urcat la cap şi a început să sfideze planurile lui Dumnezeu...

Deşi i s-a spus clar să nimicească absolut tot ce era amalecit, ca instrument ales de Dumnezeu ca să pedepsească răutatea fără leac, Saul opreşte pentru procesiunea triumfală, ce era mai arătos şi de asemenea, pe însuşi regele Agag (vezi conexiunea cu Haman Agaghitul din cartea Esterei!). Samuel s-a înfuriat văzând încăpăţânarea lui Saul de a-şi urma propriul drum, de a-şi croi un cult al personalităţii, sub pretextul ascultării de Dumnezeu. Vazându-se demascat, Saul insistă pe lângă Samuel: (1 Sam. 15, 30.31) …*cinsteşte-mă în faţa bătrânilor <u>poporului meu</u>* (era poprului lui de acum, nu mai era "al nostru" şi cu atât mai puţin "al Domnului"). *Întoarce-te cu mine ca să mă închin înaintea Domnului, <u>Dumnezeului tău</u>* (da, este Dumnezeul tău, nu şi al meu; al meu este poporul şi ajută-mă să-l manipulăm după placul meu)… Nu-l interesează altceva decât să fie văzut de popor cum se închină împreună cu profetul. *Samuel s-a întors şi a mers după Saul, şi Saul s-a închinat înaintea Domnului*. Teatru, teatru religios. Împreună trebuie să ofere soldaţilor o imagine puternic pozitivă, statul şi religia îşi dau mâna ca să salveze naţiunea... Cu partidul nostru-n frunte/ Spargem munte după munte – slogan electoral şi nimic altceva.

Închinarea lui Saul înaintea Domnului, cu Samuel în spatele lui ca fundal este o imagine cutremurătoare. Mă duc cu gândul la politicieni care se închină telegenic pe la toate icoanele şi moaştele naţionale şi euro-atlantice, cu sobor de preoţi drept fundal făcător de minuni electorale. Mă duc cu gândul şi la noi, credincioşii de rând care suntem în permanent pericol de a exagera formele religiei în detrimentul esenţei, de a sublinia litera legii şi nu spiritul lui Christos. Pentru că alţii ne privesc şi ne judecă… Să le oferim ceea ce doresc, spectacol religios, închinare până la pământ. Dar închinarea până la ceruri este cea descrisă de Isus în Matei 5,6: *Ci tu, când te rogi, intră în odăiţa ta, încuie uşa şi roagă-te Tatălui tău care este în ascuns şi Tatăl tău care vede în ascuns, îţi va răsplăti.*

Mai târziu Samuel însuşi cade în această greşeală cu ocazia alegerii succesorului regelui Saul. Văzându-l pe fratele mai mare al lui David, îşi zice: *Negreşit el este*... Schwartzenegger, Terminatorul filistenilor, al doilea Samson. *L-am lepădat,* zice Domnul, pentru că *Eu mă uit la inimă*. Băieţandrul acesta, ciobanul acesta, David, să fie viitorul rege? Da.

Un alt exemplu este imaginea aurită a lui Solomon. Suntem porniţi să preluăm idei de-a gata fără a pătrunde mai bine textul Bibliei şi a cumula toate elementele. În realitate regimul dictatorial al lui Solomon a epuizat ţara împovărând excesiv clasele mici şi mijlocii datorită fiscalităţii excesive. Întreţinerea haremurilor (plural la plural!) lui Solomon costau cât PIB-ul Siriei,vecina Israelului, iar bodygurazii lui Solomon aveau scuturi de aur în timp ce ţăranii şi meşteşugarii erau obligaţi la impozite ce se ridicau pană la trei cincimi din ce câştigau. Bătaie cu biciuri şi scorpioane – tratamentul locuitorilor feudei Israel sub vătaful Solomon.

Nu sunt ce par a fi, ba mai mult decât atât

Artificiile legate de o imagine poleită, aurită, înfrumuseţată, îi pot fi înşela pe cei superficiali. Dar pentru Dumnezeu şi pentru oamenii care ştiu să meargă la esenţă = zero. Atât. Marfa şi ambalajul sunt lucruri care nu se pot confunda. "Afară-i vopsit gradul; înăuntru-i leopardul", ca să folosesc rima Ninei Cassian. Sau, ca în povestea "Piele de Măgar", ziua prinţ şi noaptea… împieliţat, departe de ochi străini, purtându-se cum îi este de fapt firea, ca un măgar… La biserică, sfânt; acasă, dezbrăcat de caracter şi luând pielea de măgar - firea păcătoasă, călduroasă şi scorţoasă, care ţine la tăvăleală.

Trăim într-o lume în care anonimatul pare a fi un păcat de neiertat. Făurirea unei imagini devine pentru omul muritor şi mărginit, mijlocul de a se afirma. Un nume la care urechea să tresare, o faţă la care ochii să se holbeze fascinaţi. Pe când mă aflam în vizită la Paris, am dat într-o seară peste actorul Bruce Willis care se amuza plimbîndu-se alene pe Boulevard Charles de Gaulle zâmbind trecătorilor; am fost şocat fără să realizez atunci de ce, aproape că l-am atins iar imaginea lui mi-a rămas multă vreme pe retină, "mi-a luat piuitul". Am aflat a doua zi din ziare că îşi făcea reclamă restaurantului nou deschis. Evident că seara următoare era coadă acolo. De unde ştiu? Păi unde credeţi că am pierdut două ore, dacă nu dând târcoale locului respectiv. Să-l mai văd odată pe actor... Poate chiar o poză împreună cu care să mă grozăvesc la rândul meu în faţa prietenilor: "Păi ştiţi voi cine este prieten cu mine"? Şi să cresc astfel în ochii lor. Faimă prin derivaţie, faimă second-hand.

Criminali. hoţi, femei uşoare, miniştri corupţi, spioni - această faună contemporană care umple ziarele şi micul ecran, nu face decât să urmeze spiritul vremii: celebritate cu orice preţ, indiferent de conotaţia respectivă. "Dacă nu am alte argumente prin care să mă evidenţiez, măcar să şochez!..."

Îmi vine să strig de bucurie că am un Dumnezeu căruia nu i-a fost ruşine să se nască într-un grajd, într-o familie săracă, să fie tâmplar şi să aibe în preajmă drept prieteni şi discipoli, pescari, femei umile şi ciobani... Fără gardă cu scuturi de aur, fără să fie nevoit să-Şi retuşeze imaginea publică... A fost exact ceea ce a arătat - un Dumnezeu al celor anonimi, gata să treacă prin şcoala aceasta a umilinţei înainte de a ne promova pe noi în Academia gloriilor cereşti... *Te laud că sunt o făptură aşa de minunată* (Ps.139).

Dincolo de costumul Armani, dincolo de mătăsuri, dincolo de operaţii estetice fie ale obrazului, fie ale biografiei oficiale, ţi se vede firea, năravul. Ruşine! Te văd! Acoperă-te mai repede cu haina cea albă (Apoc.3, 18).

Friptură de miel amalecit

Am primit mai zilele trecute un plic ce purta antetul unei cunoscute organizaţii creştine. Înăuntru printre pliante şi broşuri, o scrisoare oficială: "Sunteţi invitat la cea mai importantă reuniune creştină a timpului nostru care va purta titlul "STRATEGIA CREŞTINILOR PENTRU MILENIUL TREI"... Am rămas surprins de ce plănuiesc liderii marilor şi micilor denominaţiuni creştine. Am oftat plin de mâhnire pentru că în toate broşurile acelea ce urmăreau stârnirea interesului participanţilor, nu am dat decât peste planuri omeneşti. Planuri omeneşti pentru pace, pentru o nouă ordine mondială (unde oare am mai auzit această sintagmă New Age?), pentru echitate socială şi ajutor acordat oamenilor politici pentru a face această lume mai bună. În lipsa unei alte perspective - şi ce tragic este aceasta pentru înşişi conducătorii spirituali ai credincioşilor - a unei alte lumi, cea promisă de Isus Christos, obstinaţia cu care se caută îmbunătăţirea acestei lumi bolnave, la toate capitolele, nu poate fi decât tot un semn al timpurilor pe care le trăim...

Nu numai oamenii politici îşi fac planuri (anuale, bienale, cincinale, decade...), nu doar manageri şi preşedinţi ai consiliilor de administraţie, lucrează după un plan amănunţit pentru a dezvolta strategii noi cu care să cucerească într-un viitor previzibil noi pieţe, ci şi reprezentanţii spirituali ai celor care pretind că sunt ai lui Christos, creştinii: fie ei catolici, ortodocşi, protestanţi sau evanghelici.

Profeţii eschatologice şi vedenii neîmplinite

Şi ce anume spun "creştinii planificatori" referitor la religie? Repetă aceleaşi idei care erau vehiculate şi pe vremea profeţilor Vechiului Testament. Ezechiel 12,22: *Fiul omului, ce înseamnă acest cuvânt de batjocură pe care-l întrebuinţaţi în ţara lui Israel: "Zilele se lungesc şi toate vedeniile rămân neîmplinite?"* Dar Dumnezeu ce spune? v.23: *Voi face să înceteze acest cuvânt de batjocură şi nu se va mai întrebuinţa în Israel... Se apropie zilele şi toate profeţiile se vor împlini.*

Mai trece un an şi încă unul şi tot aşa, fiecare cu ale sale. Necazuri, bucurii (puţine), nunţi, înmormântări, plecări şi sosiri, firme ce prosperă sau dau faliment, biserici ce se construiesc sau se ruinează... Fiecare cu bucăţica sa, nemaivăzând ansamblul, fără perspectiva pe care o dă o viziune a întregului şi mai ales una de sus. Profeţiile? Ei da, unele sunt clare şi au devenit clasice fiind asimilate aproape automat. Cum ar fi Daniel cap.2 sau Apoc. 2 şi 3. Dar cele referitoare la Revenirea lui Isus Christos, cele cunoscute de întreaga creştinătate, înscrise în crezuri, ilustrate în fel şi chip? Aici încep nuanţele... Mai credem în profeţii? Nu doar la nivelul intelectului ci orientare eschatologică la cel mai practic mod cu putinţă. Apoc.22,12: *Da, Eu vin curând...* Cât de curând? În mileniul trei, patru, cinci?...

În pildele eschatologice rostite de Isus Christos, elementul surpriză este intens subliniat. De exemplu, în pilda celor zece fecioare, strigarea "Iată Mirele", s-a auzit exact la miezul nopţii (Matei 25,6). Îndemnul la veghere din Matei 24,36-51 este străbătut de la un capăt la altul de această idee. La prima venire a lui Isus, poporul aşteptător al lui Mesia, Israelul, a fost complet nepregătit pentru a-L întâmpina şi din cauza aceasta, evenimentul profetizat de sute şi sute de ani, din binecuvântare s-a transformat în blestem pentru majoritate. Există şi un alt exemplu, suficient de nuanţat pentru ca noi cei de astăzi să-i descifrăm conotaţiile spirituale.

1 Samuel cap. 27 - un episod mai puţin cercetat din viaţa de fugar a lui David. De aproape zece ani David suporta o prigoană grea şi nedreaptă din partea lui Saul, împăratul, unsul lui Israel cum era socotit, socrul său. Tânjeşte după o oră de linişte, după izbăvire din viaţa aceasta de fugar hăituit în permanenţă. Vrea să-şi vadă de familie, să se joace cu copiii fără stigmatul acesta de proscris condamnat la moarte... Degeaba însă. Pribeag prin munţi şi pustiuri cu cei 600 de oameni care-l însoţesc dormind iepureşte cu sabia la cap, iată-l uzat fizic şi psihic, la capătul răbdărilor. Iar Saul îl vânează cu o perseverenţă demnă de o cauză mai bună.

Culmi de credinţă dar şi căderi.… Şi David nu are decât 29 de ani. Ciobanuşul de altadata este acum un barbat in toata firea. Victoria impotriva lui Goliat, ginerele împaratului şi uns în secret de profetul Samuel ca viitor rege… Iar acum fugar. Ne vine uşor să-l condamnăm şi greu să-l înţelegem. Nu fusese uns, nu avea asigurarea din partea lui Dumnezeu că **el** va păstori Israelul? Păi atunci?... Dar parafrazîndu-L pe Isus Christos, îmi permit să inversez celebra replică dată lui Satan şi cu care l-a pus la punct pe vrăjmaş: *Omul nu se hrăneşte numai cu...* Biblia la rând, cărţi spirituale, predici şi reviste creştine ci şi cu PÂINE. Pâine fie ea şi neagră pentru că sunt probleme mari la capitolul "intendenţă". Să hrăneşti o armată de 600 de oameni, plus familiile, să ghiceşti mutările vrăjmaşului şi să te muţi în permanenţă de colo colo... Apoi armamentul, îmbrăcămintea, încălţămintea... Şi cine răspundea în ultimă instanţă de toate acestea? Evident că David.

Cuib alb cu gânduri negre

În faţa lui Saul şi a oamenilor lui se arată plin de încredere, aşa cum îi stă bine unui comandant care doreşte să menţină moralul trupelor ridicat. 1 Sam.26,24 up: *Viaţa mea va avea un mare preţ înaintea Domnului şi El mă va izbăvi din orice necaz.* Declaraţie de credinţă fără cusur. Dar în sinea lui... numai el ştie cât este de măcinat de îndoieli...

Gânduri: "Iată că sunt zece ani de pribegie şi cine ştie câţi vor mai veni până când... Până când CE? Până când o să se împlinească profeţia: eu rege. Ehe, aşteaptă băiete! Saul este în plină putere, cel puţin încă zece ani de domnie pentru el. După care ar urma la tron fiul său, Ionatan, prietenul meu. El os domnesc, eu cioban... El urmaş legitim recunoscut de popor şi iubit de Dumnezeu, eu privit de beniamiţi ca o slugă fugită de la stăpân... Şi cu profeţia cum rămâne? O fi greşit Samuel? Ehei, dacă ar mai trăi profetul, l-aş mai întreba o dată. Cât o să mai fug aşa ca o potârniche?"...

Şi tot măcinând astfel de gânduri, îi vine o idee ce îi apare ca salvatoare. Cap.27,1: *David şi-a zis în sine...* Gânduri care nu-i dau pace zi şi noapte, gânduri care devin obsedante. De unde vin? Cine le inspiră? Să facem o socoteală simplă, simplă de tot. Câte izvoare de inspiraţie pentru gânduri, sunt? Două sau trei?

- gânduri de la Dumnezeu,
- gânduri de la Satan şi
- gânduri ale noastre proprii?.....

Ori ne este teamă de un răspuns clar prin care să recunoaştem că nu suntem cu adevărat liberi, independenţi, autonomi? Este adevărat că avem o libertate limitată şi anume putem alege ce gânduri să ne domine... Precum în celebra butadă cu păsările care zboară nestingherite pe deasupra capetelor noastre; nu le putem împiedica să treacă, însă le putem împiedica să-şi facă pe capetele noastre cuiburi...

"*Zideşte în mine... pune în mine un gând nou şi statornic*"... se ruga acelaşi David într-o altă ocazie. Una uitată, din păcate. Rugăciunea: mijlocul infailibil de a descoperi sursa gândurilor şi de a fi în permanenţă sigur de copy-right-ul ideilor care trec prin circumvoluţiunile cerebrale... Atenţie - nu rugăciunea ca o rezoluţie pusă de Dumnezeu pe cererea mea gata întocmită, pentru ca El să fie obligat astfel să semneze. Ci acea legătură cu Dumnezeu care mă face să discern ce gânduri merită "cuib".

Un gând deci: el şi oamenii lui să se refugieze dincolo de hotare şi să ceară azil politic. Lucrul acesta se făcea în mod frecvent pe vremea dictaturii lui Ceauşescu şi dacă reuşeai să treci graniţa, erai fără excepţie primit cu braţele deschise în "iadul Occidentului". Astăzi s-a mai "modificat schimbarea" şi prea puţini reuşesc să-şi legalizeze statutul odată plecaţi. Dar atunci au existat cazuri celebre, transfugi, cum le zicea regimul comunist, care au stârnit uimire în mediile politice. De exemplu Ion Mihai Pacepa, omul de încredere al dictatorului sau o serie de intelectuali adunaţi în jurul postului de radio "Europa Liberă". În toate timpurile, de la Cain şi până la Ossama bin Laden, exilul, fuga într-o ţară străină, a reprezentat un mijloc de protecţie infailibil... Aşa că nu-l putem condamna pe David că a făcut acelaşi lucru.

Şi totuşi unde a greşit David? Că şi-a făcut planuri de viitor? Păi nu este normal? A greşit Pentru că nu L-a întrebat şi pe Dumnezeu deşi avea experienţă în acest "domeniu" al legăturii cu cerul. Într-un episod anterior, pe care-l găsim în cap.23, 9-13, Dumnezeu răspunde la întrebările lui David avertizându-l de capcana întinsă de Saul prin intermediul oamenilor din cetatea Cheila (paradoxal, scăpată din mâinile filistenilor de chiar David... recunoştinţa este "rara avis"). *Doamne, să mă duc sau nu?* Răspunsul clar, fără echivocuri: *Du-te*... Era greu să-L întrebe şi de data aceasta pe Dumnezeu?

Perspectivă fără perspective

Desigur, ne este uşor să-l judecăm pe David, având întreaga perspectivă. Nu-l analizăm pentru a-l condamna ci pentru a ne vedea pe noi înşine în omul David, pentru a nu face de fiecare dată aceleaşi greşeli. George Bernard Shaw, a emis următorul paradox al cărui adevăr a fost în toate epocile de o actualitate teribilă:"Istoria ne învaţă că oamenii nu învaţă niciodată nimic din istorie".

1 Sam.27,1-2: *David şi-a zis în sine: voi pieri într-o zi ucis de mâna lui Saul; nu este nimic mai bine pentru mine decât să fug în ţara Filistenilor... Şi David s-a sculat, el şi cei 600 de oameni care erau împreună cu el, şi au trecut la Achiş, fiul lui Maoc, împăratul Gatului.* Primele două versete din cap.27, deloc glorios pentru David, o pată în trecutul lui care rămâne astfel consemnată, prin intermediul istoriei sacre, pentru totdeauna. Ce ar fi trebuit să se găsească între versetul 1 şi versetul 2? Ce ar fi trebuit să citim dacă David ar fi acţionat ca şi în episdoul amintit anterior, cu cetatea Cheila? De la gând la faptă fără rugăciune... Să faci un asemenea pas pe cont propriu având şi imensa povară a răspunderii pentru 600 de oameni - ce risc uriaş!

Şi ce proiecte avea Dumnezeu cu David! Din cioban - rege. Din ultimul născut al lui Işai, adolescentul imberb cu păr bălai - eliberatorul, spaima filistenilor şi fala naţiunii... Un împărat prototip al lui Mesia din ai cărui strămoşi avea onoarea să facă parte....Şi ce proiecte are Dumnezeu cu noi! Regi, judecând lumea împreună cu Dumnezeu. Este imposibil să nu aplicăm această imagine, pentru că altfel n-am avea nici un câştig spiritual studiind Biblia. Nu realizăm noi, fugarii de astăzi urmăriţi de Saul alias Satana, umiliţi, hăituiţi, prăpădiţi şi la propriu şi la figurat ce viitor ne este pregătit: regi conducând pentru eternitate acest Univers din capitala lui, Noul Ierusalim, alături de Regele Regilor şi Împăratul Împăraţilor... *Lucruri pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit şi la inima omului nu s-au suit, aşa sunt lucrurile pregătite de Dumnezeu pentru ce-i ce...* pentru cei care au încredere până la capăt în Cuvântul Său.

De foarte multe ori, lipsa acestei perspective, pierderea din vedere a ţintei, este cea care orbeşte limitează orizontul credinţei. Un alt ales al lui Dumnzeu, Ilie, se tânguia în sinea lui: "Am rămas doar eu, singur"... pe când fugea de răzbunarea Izabelei. De fapt situaţia era cu totul alta (1 Împ.19,18): *Şapte mii de bărbaţi... nu şi-au plecat genunchiul înaintea lui Baal...* fiind de aceeaşi parte a baricadei ca şi Ilie, încrezători în promisiunile lui Dumnezeu. Şi dacă ne tânguim la orice obstacol, şi dacă murmurăm ca şi cei care nu cunosc nici măcar semnificaţia termenului "eschatologie" nemaipomenind de ceea ce descoperă ea cu privire la viitor, şi dacă ne facem planuri strategice pentru noi şi pentru urmaşii şi urmaşii urmaşilor noştri pentru cel puţin o sută de ani de aici înainte ignorând Cuvântul care proclamă "Eu vin curând!", şi dacă.... este doar o lipsă de perspectivă. Iar atunci când lipseşte perspectiva, ne luăm inima în dinţi şi facem singuri pălanuri apoi trecem la executarea lor, asumându-ne implicit şi consecinţele...

David fugind la filisteni... Cât timp mai avea de îndurat persecuţia din partea lui Saul? Găsim răspunsul în v.7: un an şi patru luni. Doar atât. Adică rabzi zece ani, ocrotit providenţial de Dumnezeu ca o şcoală extraordinară pentru un viitor conducător şi nu mai poţi aştepta un singur an, la capătul căruia te aşteaptă coroana? Pentru un singur an, tocmai la sfârşitul timpului de probă, tocmai la "examenul de capacitate" din final, renunţi la tot? Trădezi trecând la duşmani? (Să nu uităm că Israelul era în război permanent cu filistenii). David, nu te recunosc!

Exact cam aşa ar trebui să ne admonesteze şi pe noi Dumnezeu de fiecare dată când facem după cum ne taie capul, în ciuda dovezilor din partea Lui că este cu noi. Lupta aceasta de uzură, de gherilă, cu Saul-Satana, este cea mai bună şcoală în care se învaţă stăpânirea de sine, umilinţa şi dependenţa de Dumnezeu; este un antrenament vital pentru nişte viitori regi.

Şi Maestrul nostru, ca Unul care a trecut personal prin această şcoală absolvind-o cu brio, are tot dreptul să ne spună: "Nu te recunosc! Ce faci tocmai acum, la ultimile examene?"...

Cât rău a făcut David prin fapta sa plănuită de unul singur! Toate planurile lui Dumnezeu cu el au suferit modificări drastice. Cât a pierdut numele, prestigiul său de "altfel decât Saul"... Şi cât a avut de suferit prestigiul lui IHWH, Dumnezeul căruia îi slujea... A plătit scump nerăbdarea lui şi neîncrederea în profeţie. Cu greu a ajuns să fie acceptat de seminţia lui ca rege, unde şapte ani şi jumătate a avut o "semi-domnie" lipsită de glorie; nu avem absolut nimic consemnat din această perioadă.

Nebunia nebuniei simulate.

Să revenim la planurile lui David puse acum în practică. După ultimile pregătiri, pleacă spre Ţara Filistenilor cu tot alaiul. Filistenii trăiesc într-un stat federal constituit din cinci provincii: Ecron, Ascalon, Gaza, Asdod şi Gat, fiecare condusă de un rege local. David alege să se ducă la Achiş, slab diplomat, fără fler politic, care poate fi cu uşurinţă manipulat... Cu siguranţă că pe aceasta a şi mizat David atunci când s-a îndreptat spre Gat mai ales că avusese şi în trecut de-a face cu el şi "i-a mers figura". 1 Sam.21, 13-15:

> *A făcut pe nebunul înaintea lor* (a filistenilor din Gat), *făcea năzdrăvănii înaintea lor; făcea zgârieturi pe uşile porţilor şi lăsa să-i curgă balele pe barbă. Achiş a zis slujitorilor săi: "Vedeţi bine că omul acesta şi-a pierdut minţile; pentru ce mi-l aduceţi? Oare duc lipsă de nebuni de-mi aduceţi şi pe acesta şi mă faceţi martor la năzdrăvăniile lui? Să intre el în casa mea?*

Se înjosise deci şi cu altă ocazie, se mai amestecase cu filistenii şi în trecut fără să ţină seama de consecinţele pe plan moral dar şi pe plan politic... Pe atunci era singur şi frica îl apucase când a constatat că faptele lui de arme contra lui Goliat erau prea bine cunoscute printre filisteni... Achiş se bucurase crezând că un asemenea transfug celebru va auri blazonul personal înaintea celorlalţi împăraţi ai federaţiei filistene şi probabil nutrea gândul să-l folosească într-un fel anume pe David, contra lui Saul. Nebunia lui simulată nu i-a făcut deloc cinste lui David şi nici Dumnezeului Izbăvirilor la care se închina.

Iar acum, din nou cerând protecţia lui Achiş, de data aceasta cu 600 de oameni. Suficienţi pentru a-i da încredere că poate dormi liniştit. O forţă neliniştitoare pentru filisteni care nu prea îl aveau la inimă. Dar cum "genialul strateg" Achiş l-a protejat... Cap.27, 3: *David şi oamenii lui au rămas în Gat la Achiş; îşi avea fiecare familia lui...*

O armată de haiduci, de nomazi gen taberele de refugiaţi palestinieni de până mai curând... Dar chiar dacă nu mai este Saul, problemele vieţii de zi cu zi tot rămân. Problema cazării oamenilor s-a rezolvat mai uşor: cere o cetate şi i se dă Ţiclagul pe care îl amenajează la repezeală (vezi v.5-6). Dar hrana?

David plecase de capul lui şi cu siguranţă aceasta a afectat profund relaţia cu Dumnezeu. Se mai poate el ruga? O, nu formulele standard rostite în public sau la anumite ocazii ci acea respiraţie a sufletului, acea legătură permanentă cu Dumnezeu ca sfătuitor şi prieten personal. Aceea este rugăciune. Ar fi putut zice David: "Doamne, Tu care m-ai trimis aici (?) să fac Numele şi caracterul Tău cunoscut acestor necredincioşi, arată-mi cum să reuşesc mai bine în această direcţie... Tu care ai hrănit pe Israel patruzeci de ani în pustie cu mană, dă-mi te rog mie şi oamenilor mei, pâine???

David nu îndrăzneşte să se roage. Cam aşa se întâmplă. După un pas greşit urmează un altul şi un altul... dar, deşi conştienţi de dezaprobarea cerului, înainte! Înainte spre prăpastie, din mândrie, dintr-un orgoliu prostesc, din încăpăţânare păcătoasă... Aţi fost vreodată într-o situaţie în care, fără să se întrevadă vreo rezolvare omenească, să nu îndrăzniţi să vă rugaţi lui Dumnezeu???

Totuşi situaţia cerea o rezolvare urgentă fie ea şi fără rugăciune. Raţionament pur omenesc. Uneori, consecinţele acţiunilor de genul acesta îl vedem în viaţa aceasta; alteori însă cu siguranţă că de-abia în viaţa viitoare vom înţelege ceea aici nu ne trecea prin cap. Oricum, mai devreme sau mai târziu cu toţii vom înţelege care au fost rezultatele, "unde anume a crăpat" după "datul nostru" după raţionamente omeneşti.

Metodele de "evanghelizare" ale lui David.

Să citim v.8-10: *David şi oamenii lui se suiau şi năvăleau asupra Gheşuriţilor, Ghirziţilor şi Amaleciţilor... pustia ţinutul acesta, nu lăsa cu viaţă nici bărbat, nici femeie, le lua oile, boii, măgarii, cămilele, hainele şi apoi se întorcea... Achiş zicea: "Unde aţi năvălit azi?" Şi David răspundea: "Spre miazăzi de Iuda, spre miazăzi de Ierahimeeliţi şi spre miazăzi de Cheniţi".*

Profitând de naivitatea lui Achiş, minţind cu neruşinare, David mergea acum silit pe un drum căruia nu i se vedea capătul dar cu siguranţă, alunecos. Expediţii de jaf organizate contra popoarelor vecine considerate aliate ale filistenilor. Întrebat cu privire la "vânatul scos înainte", minţea precum Iacov înaintea lui Isaac. Răspunsuri evazive. Punctele cardinale inventate de David, apăreau şi pe atlasele şi hărţile cerului? "Spre miazăzi de Cheniţi"... Sudul lui David era atât de puţin convingător şi cu toate acestea Achiş era mulţumit... Mai ales că îşi lua şi el "dreptul" din prada adunată de David.

Îi ceruse Dumnezeu precum lui Saul, să extermine populaţia de acolo? Cu cele poruncite de Dumnezeu, atunci când Canaanul a fost luat în stăpânire de Israel, a fost altceva: plan ceresc pentru a distruge idolatria şi practicile dezgustătoare a canaaniţilor (canibalism, perversiuni sexuale asociate cu închinare idolatră, jertifrea pruncilor lui Moloch...) şi Numele lui Dumnezeu făcut cunoscut pretutindeni. Acum însă era vorba pur şi simplu de jaf. Iar David şi ai lui se comportă ca nişte bandiţi ce omoară nu în numele cine ştie cărui ideal (deşi mă îndoiesc de faptul că ar exista vreun ideal în numele căruia să fi liberi să ucizi) ci pentru a lua oi, boi, cămile şi haine...

Oare câţi psalmi nemuritori o fi compus David în timp ce trecea prin foc şi sabie ţinuturile din vecinătate, hrănindu-se cu friptură de miel de Gheşur? Întrebare retorică. Evident că niciunul.

Iar zilele se scurg fără nici o bucurie sufletească, fără nici un orizont în ceea ce priveşte statutul său de bandit tolerat... Însă orologiul planurilor lui Dumnezeu care nu cunosc nici grabă şi nici întârziere, bate exact atunci când indică ora P, adică profetică. Planurile lui Dumnezeu se împlinesc indiferent dacă dacă oamenii vor sau nu, cred sau nu, aşteaptă sau nu...

> Aşa se face că cele şaisprezece luni de har pentru Saul şi de aşteptare pentru David, trec. Dar la capătul lor, deşi Saul este copt pentru pedeapsă, David nu este pregătit pentru coroana de împărat.

David este undeva între filisteni, împuţinându-le bătrînii şi copii, femeile şi sugarii, mâncând din oile crescute de aceştia, îmbrăcându-se cu hainele luate de pe cadavrele ucise de oamenii lui... Ba făcând poate şi comerţ, vânzând în Gat ce jefuise în Gheşur... Dumnezeu vroia să-l aşeze ca împărat în fruntea poporului Său iar în acest timp David îşi făcea planuri de mai bine, mai repede, mai mult, mai eficient într-un cuvânt, dar acolo, în Filistia.

V.12: *Achiş se încredea în David şi zicea: "S-a făcut urât poporului său Israel şi va rămâne în slujba mea pe vecie".* O ironie tragică a acestei lumi care este extrem de satisfăcută de cei care, în loc să se pregătească pentru primirea coroanei de viitori împăraţi, se

felicită pentru astfel de slugi credincioase. "Pe vecie" ar dori Achiş (simbolul împărăţiei acestei lumi, cel în conflict permanent cu poporul lui Dumnezeu) să-i slujească prinţii. Nu ne vedem în David? În loc să ne pregătim pentru coroană, robotim la "Gat Comp.Inc" măguliţi că "Achiş" este mulţumit de prestaţia noastră. Muncă, aleregătură, interese, stress, activitate epuizantă, evident nu de natură spirituală pentru că pentru astfel de activităţi avem oameni specializaţi, nu-i aşa? Şi tot aşa zi după zi, lună după lună, an după an... Năvălim şi la miazăzi şi la miazănoapte în aplauzele lui "Achiş"...

Ziua strâmtorării lui David.

1 Sam.28,1: *Pe vremea aceea, filistenii şi-au strâns taberele şi au făcut o oştire ca să pornească război împotriva lui Israel. Achiş a zis lui David: Să ştii că vei veni cu mine la oştire, tu şi oamenii tăi.* Lovitură de trăznet pentu David care a înţeles că a venit ziua plăţii pentru nebunia lui, mult mai primejdioasă decât simularea cu zgârieturile pe uşi de odinioară. A venit ziua plăţii pentru că totul se plăteşte, mai devreme sau mai târziu. Pentru ceea ce am neglijat să rezolvăm între noi şi Dumnezeu, pentru ca El să plătească în contul nostru, vom plăti noi! Lui David i se pune acum în faţă nota de plată: ori-ori. "Şi-aşa văd că eşti ca unul dintre noi - zice simbolicul Achiş - cu aceleaşi practici, jaf şi pradă împărţită 'frăţeşte', nu mai lipseşte decât să şi luptăm împreună împotriva Unsului Acela pe care îl slujeai cu fanatism odinioară"...

Şi David primeşte lovitura în plin deşi reuşeşte să facă faţă răspunzându-i lui Achiş într-o frază ambiguă, cu două înţelesuri... Cap.28,2: *Ei bine, vei vedea ce va face robul tău!* Dar pleacă din faţa împăratului păgân, cu inima grea, neîntrezărind omeneşte nici o scăpare. Iată-l obligat să lupte împotriva poporului său... Nu s-a gândit niciodată că va ajunge aici, atunci când a venit în Gat, la adăpost, cum credea el. Este ceea ce am numit "ziua strâmtorării lui David", prin analogie cu noaptea strâmtorării lui Iacov. O experienţă purificatoare cu focul încercării la temperatură maximă. Un tip al experienţei pe care o traversează toţi cei ce trec de la răzvrătire împotriva lui Dumnezeu, la căinţă adevărată.

Am putea spune că şi Saul a avut ocazia să-şi reorienteze viaţa către Dumnezeu, într-o experienţă în mare măsură asemănătoare, descrisă în capitolul următor, 28. O noapte groaznică, remuşcări şi împietrirea inimii, respingerea harului odată cu abandonarea totală în mâinile diavolului atunci când a recurs la spiritism pentru a forţa mâna viitorului.

David, dimpotrivă, vede ce a făcut, înţelege urmările groaznice ale necredinţei sale şi caută să reia legătura cu Dumnezeu. Vede că omeneşte nu există soluţie: ori luptă împotriva fraţilor săi (inclusiv ceilalţi şase fii ai lui Işai), ori este nimicit, prins între cele două armate, ale lui Saul şi ale filistenilor...

Nu ni se relatează în mod direct rugăciunile lui David din ziua şi noaptea aceea şi aş putea fi acuzat de comentarii hazardate, de speculaţii fără acoperire. Dar analizând rezultatele, modul providenţial în care Dumnezeu a găsit soluţia (la singular, pentru că nu era decât una singură), este imposibil să credem că totul a fost la voia întâmplării şi că David nu a petrecut acele ore pe genunchi.

Dimineaţa... cap.29,2: *Domnii filistenilor au înaintat cu sutele şi miile lor; şi David şi oamenii lui mergeau mai la coadă cu Achiş.* Ah, priviţi la David! Pentru nimic în lume n-aş vrea să fiu în pielea lui! Exact atunci, în momentul cel mai critic, o lovitură de Maestru întoarce totul cu 180 de grade pentru David. Să nu-mi placă Biblia când chiar şi la acest capitol, al scenariilor originale (cu toate că sunt 100% autentice), este superioară cu mult lui Homer, Shakespeare, Tolstoi şi Woody Allen, toţi aceştia la un loc?

Deznodământ divin - cap.29, 3-4: *Domnii filistenilor au zis: "Ce caută evreii aceştia aici?... Trimite înapoi pe omul acesta ca să se întoarcă în locul unde l-ai aşezat; să nu se*

pogoare cu noi pe câmpul de bătaie, ca să nu ne fie vrăjmaş în timpul luptei. Şi cum ar putea să se facă omul acesta plăcut stăpânului său, decât cu capetele oamenilor noştri?"

Cuvintele îmi lipsesc pentru a putea descrie ce simt atunci când înţeleg această rezolvare dumnezeească a problemei lui David. Credeţi că ar putea exista vreo provocare pentru Dumnezeu şi El să nu aibă răspunsul potrivit? Puneţi-L la încercare!

Azi cioban, mîine împărat. Crezi?

Şi David scapă... Evenimentele se precipită: Saul piere chiar în acea bătălie iar odată cu el şi fiul său, Ionatan, moştenitorul tronului. Dumnezeu doreşte să-l păstreze pentru veşnicie pe credinciosul Ionatan: o altă rezolvare dumnezeească a posibilului viitor conflict între el şi David...

Iată cum numai într-o singură zi, drumul la tron pentru David este deschis. Ceea ce păruse de neconceput ani şi ani, pentru necredinţa lui David, acum era fapt împlinit. Dar cât l-a costat această necredinţă? Mult, foarte mult. L-a jefuit pe Dumnezeu de slava pe care trebuia să I-o aducă printre păgânii canaaniţi. A fost nepregătit să fie acceptat ca împărat, atât el personal cât şi Israelul ca popor. Greu a fost acceptat întâi la Hebron şi apoi, după mulţi ani, de celelalte seminţii, în tot acest timp având loc permanente hărţuieli între generalii lui şi reproşuri voalate sau directe pentru trecutul acesta lipsit de glorie...

Ezechiel 12, 23: ... *Se apropie zilele şi toate profeţiile se vor împlini.* Gatul lumii acesteia dă semne de nelinişte, Achiş ne doreşte cu înverşunare pentru a fi alături de el în campania necredinţei contra realităţilor spirituale. Şi dacă planeta aceasta scârţâie la cel mai propriu mod cu putinţă din toate balamalele (sociale, economice, politice, financiare, rasiale...) este doar pentru a ajuta puţinei noastre credinţe în profeţii. Se apropie zilele când toate profeţiile se vor împlini dar unde ne vom găsi în ziua aceea? Pribegi printre filisteni sau alături de poporul lui Dumnezeu? Pregătiţi pentru a purta coroana sau cu gândul la "năvăliri"... miazăzi, apus, afaceri de tip "Gheşur",probleme de-ale noastre, războiul nostru personal, nu războiul lui Dumnezeu contra păcatului?

David a fost nepregătit dar a mai avut har şi treptat, a învăţat din biruinţi şi eşecuri, devenind acel "om după inima lui Dumnezeu" aşa cum trebuie să devenim şi noi. Dar în vremurile acestea când ultima bătălie, "războiul final dintre Filistia şi Israel", dintre Balaur şi Miel, timpul ne poate înşela. Nu putem calcula noi, oamenii, cât mai este până atunci şi, ca să nu fim luaţi prin surprindere, ACUM trebuie să deprindem lecţia încrederii în Cuvântul lui Dumnezeu. Astăzi, nu mâine.

Cum stăm la capitolul încredere în profeţie? Mai credem că Dumnezeu poate răsturna situaţii, incredibil de repede, pentru a facilita drumul către coroană a fugarilor de astăzi? Realizăm că putem fi împinşi uluitor de rapid în faţă, pe scena atenţiei acestei lumi, şi somaţi să dăm socoteală "de nădejdea care este în noi"? Cât trebuie unui eveniment (atentat terorist, schimbare de regim politic, etc) să fie mediatizat prin televiziune sau Internet? Lucrurile acestea sunt aflate aproape instantaneu... Cât credeţi că va trece până ce lumea să afle că există un David, o rămăşiţă, gata să înfrunte legile filistenilor de dragul Numelui şi onoarei lui Dumnezeu? Şi dacă totul va fi uluitor de rapid, timpul de pregătire cel mai potrivit este astăzi când în mod providenţial există posibilitatea ca fiecare să se pregătească temeinic...

De mâine, din cioban - rege. Crezi?

Întrebarea întrebărilor

Pe când erau strânşi la un loc Fariseii, Isus i-a întrebat: "Ce credeţi voi despre Christos? Al cui fiu este?" "Al lui David", i-au răspuns ei. (Matei 22, 41.42)

Capitolul 22 din Evanghelia după Matei este deosebit de interesant pentru cercetătorii Cuvântului lui Dumnezeu. Este capitolul CONTROVERSELOR. Fariseii, saducheii, învăţătorii Legii şi preoţii cei mai de seamă căutau cu disperare să anihileze misiunea lui Isus; sunt cei care doreau să demonstreze că Isus nu este ceea ce pretinde. Isus nu a avut niciodată spirit polemic (şi aici avem de învăţat de la El). Dar, pentru că era cazul, acum preia iniţiativa într-o controversă şi îi provoacă pe farisei şi pe saduchei să-I răspundă la o întrebare.

Toţi cei care se aflau în jurul lui Isus, inclusiv ucenicii, credeau că El adresează această întrebare din aceeaşi dorinţă de a-şi încuia adversarii, o dorinţă ca şi a acestora. Un fel de "dinte pentru dinte", încuietură pentru încuietură, şi aplicarea strălucită a pasajului din cartea Proverbe unde Înţeleptul sfătuieşte: *Răspunde nebunului după nebunia lui ca să nu se creadă înţelept* (Prov.26,5). Însă motivul pentru care Isus a adresat această întrebare teologilor de la Ierusalim nu a fost acela de a-i încuia ci această întrebare a fost o ultimă încercare de a-i salva.

Este clar că pentru acel moment, opozanţilor lui Isus le lipsea răspunsul - iar Isus ştia acest lucru şi nici nu se aştepta ca ei să răspundă tranşant, dezlegând atunci pe loc “taina ţinută ascunsă de veacuri”. Dar dacă ei măcar ar fi încercat să răspundă, nu mecanic şi rece ci cerând răgaz pentru studiu, cu totul altfel ar fi raţionat. Dacă după care s-ar fi retras pentru a cerceta Scripturile comparându-le cu activitatea lui Isus, ar fi răspuns cu obiectivitate, atunci poporul iudeu ar fi putut fi salvat. Biserica creştină nu ar mai fi luat locul iudeilor, poporul ales; din contră, creştinii ar fi intrat în poporul lui Dumnezeu, treptat, iar făgăduinţele din profeţii mari ai Vechiului Testament şi-ar fi găsit o perfectă împlinire în Israelul fizic. Dar… Dar istoria nu se scrie cu “dacă” şi nici rapoartele cereşti nu sunt completate cu “parcă”…

Dar nu cumva şi noi, creştinii, suferim de aceeaşi boală ca şi iudeii? Nu avem un răspuns personal clar la întrebarea centrală a creştinismului. Tot ocolim şi ne mulţumim să spunem lozinci pioase cum că Isus este Domnul, că El este Iertătorul şi Salvatorul – adevăruri, fără îndoială, dar lipsite de logica pregătitoare *kerygmei* care să le pună în valoare.

A fi sau a nu fi

Şi care este această întrebare centrală? În ultimă instanţă - ne spune Isus - nu are importanţă cum înviază morţii: aceasta este problema lui Dumnezeu. Important nu este dacă să dai sau nu bir Cezarului şi cît anume sau care este ziua de închinare... Acest gen de chestiuni se rezolvă repede. Până la urmă dilemele se reduc la întrebarea fundamentală despre Isus Christos: cine este Isus Christos? Dacă după citirea Bibliei, o închidem fără a fi în stare să răspundem corect, înseamnă că am citit doar pentru cultura noastră generală. Dacă după terminarea serviciului de închinare din biserică plecăm şi nu ştim cine este Isus Christos pentru noi, înseamnă că am pierdut timpul. Şi dacă suntem tobă de teologie, psihologie, eschatologie şi eclesiologie... şi nu ştim cine este Isus Christos pentru noi personal, ne-am ostenit degeaba: nu suntem decât zang, zang… aramă sunătoare.

Întrebarea ne este adresată şi nouă astăzi conform principiului omiletic de bază al lui “atunci, acolo = aici, acum”. Întrebarea lui Isus din această pericopă era pusă într-un paradox al Vechiului Testament: *Isus le-a zis - Cum se zice că Christosul este Fiul lui David?* Christosul = Unsul, în limba greacă. În ebraică = Maşioc, Mesia, acelaşi lucru. Iudeii aveau o întreagă teologie mesianică bazată pe profeţiile Vechiului Testament şi cel puţin într-un punct toţi erau de acord. Vechiul Testament. arăta foarte clar că Mesia va veni ca descendent al lui David, din familia davidică. Chiar dacă erau interpretări diferite cu privire la locul şi rolul lui Mesia, nimeni totuşi nu se îndoia că El va veni din familia lui David, ca Fiu al acestuia. Nu se mai ştia cu precizie câţi descendenţi mai erau din casa lui David şi de aceea, nu prea se ştia cum anume dar aceasta era altă controversă .

"Şezi la dreapta".

Şi Isus le-a zis: "Cum atunci David, fiind insuflat de Duhul, Îl numeşte Domn, când zice: Şezi la dreapta Mea, până voi pune pe vrăjmaşii Tăi sub picioarele Tale?" Matei 22, 43-44.

În vremurile biblice, a sta la dreapta nu avea conotaţie politică aşa cum este astăzi: dreapta = capitalism şi economie de piaţă; stânga = socialism şi economie centralizată. A sta la dreapta însemna a fi egal cu cel de lângă tine.. La dreapta unui rege poate să stea o singură persoană - coregentul sau moştenitorul tronului. De exemplu, mama lui Solomon a intrat în sala tronului ca să ceară o favoare împăratului şi Solomon s-a sculat de pe tron, s-a închinat în faţa ei, a cerut un scaun şi a aşezat-o la dreapta sa. Cel puţin în filme sau în muzee am văzut tronuri de regi. Aţi văzut vreodată un tron care să aibă alături un alte tronuri sau scaune? Nu. Tronul este totdeauna izolat. În orice monarhie şi în orice vreme, consilierii monarhului nu stau la dreapta sau la stânga ci în faţă.

Expresia "şezi la dreapta mea" - subliniază că Mesia este coregent cu Dumnezeu. Este egalul Lui sau rezultă cel puţin faptul că Dumnezeu Îl tratează ca pe egalul Său. Acest lucru nu a fost niciodată luat în considerare de către iudei, deşi expresia în cauză nu apare doar într-un singur loc în Vechiul Testament. În Noul Testament apare chiar de mai multe ori deoarece, spre deosebire de iudei, apostolii au înţeles lecţia şi o viaţă întreagă s-au adâncit căutând adevărul din acest text, şi ajungând la concluzia îndrăzneaţă care i-a rupt de iudaism în mod definitiv.

"Până voi pune pe vrăjmaşii Tăi sub picioarele Tale"

O imagine corespunde puţin cu cea pe care o cultivau iudeii despre Mesia. Iudeii credeau că Mesia va veni ca un conducător militar care să-i zdrobească pe vrăjmaşi, pe romani adică... Prima parte a textului din Ps.110 însă nu era luat în seamă, ci doar această a doua parte, cu "vrăjmaşii sub picioare". Isus însă punctează paradoxul esenţial al textului. "Deci David îl numeşte DOMN, atunci cum este El Fiul lui?"...

Să nu uităm că acea societate era patriarhală. Era de neconceput ca un fiu să ceară tatălui să-l numească "domn". Dimpotrivă, pe vremea aceea fii vorbeau foarte protocolar cu părinţii. Cultul strămoşilor era adânc înrădăcinat în toate popoarele antichităţii. Iar iudeii, deşi nu aveau un cult al morţilor, aveau o veneraţie pentru înaintaşi; vorbeau despre Abraam, Isaac, Iacov si David în cuvinte încărcate de sentimente religioase. Aş spune că exista mai mult respect în felul în care vorbeau despre strămoşi decât în felul în care vorbeau despre îngeri. Era de neconceput deci ca cineva să spună că este "domnul lui David, al lui Abraam sau Iacov"...Şi totuşi David Îl numeşte pe Mesia "Domnul meu". Cum putea să fie posibil aşa ceva?

De ce oare le-a pus Isus această întrebare? El urma să plece de pe pământ şi iudeii încă nu înţeleseseră misiunea Sa. Era o ultimă încercare disperată de a-i salva, de a le deschide ochii. Iudeii erau invitaţi ca, plecând de la acest paradox, să rezolve misterul fiinţei lui Christos. Şi la ce concluzie se putea ajunge citind acest text, Psalmul 110? Concluzia putea fi numai una singură, la fel de paradoxală: că, în timp ce Mesia urma să fie fiul lui David, deci OM, în acelaşi timp urma să fie DUMNEZEU. Dacă David îl numea "Domn", însemna că Mesia exista înainte de David. Nu era o fiinţă care să se fi născut atunci din fecioara Maria ci o fiinţă care s-a întrupat prin fecioara Maria. Nu era o persoană care a luat fiinţă în anul 4 B.C. ci una care exista când David se năştea din Işai. Această Fiinţă cosmică stă la dreapta tronului lui Dumnezeu - asta înseamnează că nu este înger, fiindcă în toate reprezentările biblice, în toate teofaniile V.T. îngerii sunt reprezentaţi în faţa tronului, închinându-se lui Dumnezeu. În Isaia cap.6 se descrie o scenă magnifică: îngerii îşi acoperă faţa cu aripile ca să nu vadă măreţia lui Dumnezeu, se pleacă la pământ înaintea Lui... în nici un caz ei nu stau la dreapta.

Ca atare, concluzia clară a acestui text este aceea că Mesia era Dumnezeu care urma să Se întrupeze în neamul lui David. Şi cum se întâmplă de cele mai multe ori, răspunsul corect la o întrebare conduce la altă întrebare: care era rolul lui Mesia? De ce a venit Christos, cu alte cuvinte... Dacă era doar misiunea de a "pune vrăjmaşii sub picioare", de a elibera poporul de

asupritorii săi naţionali, daţi-mi voie să vă spun că nu era nevoie de un Dumnezeu pentru aceasta. Era suficient un om puternic gen Samson sau eventual chiar un înger.

Gândul lui Christos

În ţara noastră apare tot mai multă literatură cu orientare dubioasă, în care se face caz de faptul că, credinţa creştină a neamului nostru are un caracter militant, că în numele acestei credinţe noi am declarat război ateismului bolşevic. Că în numele acestei credinţe ne-am bătut cu turcii, cu tătarii, cu ruşii, că în numele credinţei ne-am eliberat de comunism... Iar Christosul bisericii majoritare este transformat într-un fel de Mesia al iudeilor, variantă valahă. Dacă este nevoie ca cineva să fie eliberat de duşmani, (fie o singură persoană, ca în cazul lui Petru, fie mulţimi, precum locuiturii Ierusalimului salvaţi de la asediul lui Sancherib), Dumnezeu ar trimite un înger. E suficient chiar şi numai un om cu calităţi excepţionale, cum a fost Samson de exemplu care a făcut ordine între filisteni mai ceva ca o trupele Delta Force... Nu era nevoie pentru asta ca Dumnezeu să vină pe pământ.

De ce totuşi Însuşi Dumnezeu coboară aici la noi prin întrupare? De ce a fost nevoie ca Dumnezeu să devină om? Iată întrebări la care iudeii n-au răspuns. Şi dacă iudeii nu au răspuns, aş avea curajul să fac un pas mai departe şi să întreb dacă creştinii s-au străduit să răspundă cu adevărat?!... Orice creştin ştie Isus Christos este Fiul lui Dumnezeu. Ştie că Isus este şi Dumnezeu şi Om în acelaşi timp. *Deo de Deo, Lumen de Lumen, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, lumină din lumină…născut iară nu făcut...* crezul se recită în toate mediile creştine (mai puţin gruparea Martorilor, dar cu ei este altceva, nici nu pretind că sunt creştini din moment ce neagă divinitatea lui Christos).

Dar de ce a fost nevoie ca Dumnezeu să devină om? Putem să răspundem fără clişee religioase verbale la această întrebare tulburătoare?

"Să aveţi în voi gândul acesta care era şi în Christos Isus... El, măcar că avea chipul lui Dumnezeu, totuşi n-a crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu. Filipeni 2, 5.6. De ce Pavel spune "chipul lui Dumnezeu" şi nu spune esenţa sau natura lui Dumnezeu? Pentru simplul motiv că noi muritorii nu ştim care este natura lui Dumnezeu. Ar fi o impietate ca să vorbim prea mult despre natura Lui, să facem speculaţii. Uneori auzim întrebări absurde, copilăreşti sau rău intenţionate: cine L-a făcut pe Dumnezeu? Ce sex are Dumnezeu? De aceea Pavel preferă să vorbească despre chipul lui Dumnezeu (în limba greacă "morphe"), despre ceea ce ştim văzând manifestările exterioare ale lui Dumnezeu. Şi Biblia ne spune prin aceasta că, din acest punct de vedere Isus Christos era exact ca Dumnezeu Tatăl, ca putere, ca atotştiinţă, ca înţelepciune, ca veşnicie...

Ce ştim şi ce nu ştim despre Dumnezeu. În 1993, un fizician din Cambridge a elaborat o ipoteză interesantă cu privire la naşterea Universului, care se bazează pe un calcul matematic foarte sofisticat la care el a lucrat 20 de ani... Omul acesta de ştiinţă celebru, este paralizat şi vorbeşte cu un sintetizator de voce - Stephen Hawking... El a ajuns la concluzia că Universul a luat fiinţă acum 16 miliarde de ani. Şi că a fost creat de Dumnezeu şi organizat de inteligenţa Lui superioară. Mai departe el se opreşte însă în faţa unor întrebări: De ce acum 16 miliarde de ani Dumnezeu a făcut universul? Nu ştim. Ce se va întâmpla în viitor cu Universul? Nu ştim. De ce Dumnezeu a hotărât ca noi oamenii să existăm? Nu ştim. Ce se întâmplă cu noi după moarte? Iarăşi nu ştim... Păi dacă el nu ştie, savantul cu mintea cea mai strălucită după Einstein încoace, cum aş putea să înţeleg eu ceva din logica existenţei acestui Univers? Fie accept bazaconii culese de prin filmele şi cărţile ştiinţifico-fantastice gen “Matrix” şi un univers al iluziilor, fie nu-mi bat deloc capul şi merg prin viaţă cu ochelarii de cal mărimea XXL. Fizicianul acesta onest mă conduce direct către expresia de aici: acesta este GÂNDUL cunoscut doar de Dumnezeu, partea Lui cea mai intimă, intenţia Lui tainică pe care n-a dezvăluit-o nici măcar îngerilor.

Gândul lui Bruce Almighty

Ne întoarcem ca şi acest savant, către noi înşine: de ce ne naştem, de ce suferim, de ce murim, de ce ni se întâmplă toate acestea?... Şi rămâne un mare semn de întrebare...Nu ştim. Ap. Pavel începe pasajul din Filipeni cu "gândul lui Dumnezeu" care era în Isus Christos pentru că şi acesta, Fiul, era Dumnezeu. Şi Pavel se întoarce înapoi în istoria universului, la momentul când Dumnezeu începe să-şi dezvăluie gândul.

Institutul George Barna,de sondare a opiniei publice a pus întrebări în legătură cu existenţa lui Dumnezeu. Şi 78% dintre subiecţi au răspuns afirmativ, crezând că Dumnezeu există.. Aceeaşi subiecţi au fost întrebaţi şi despre existenţa diavolului. De data aceasta mai puţin de 45% au spus da. Lumea crede în existenţa lui Dumnezeu, dar nu în a diavolului. Aş vrea să spun că dezvăluirea gândului lui Christos este legată de existenţa diavolului.

Cine este diavolul? Oricum, nu caricatura din Evul Mediu, paracopitată şi monocodată. Diavolul a fost primul copil al lui Dumnezeu care a spus că Tatăl său este egoist şi că are gânduri rele în inima Lui... Vezi discuţia din Gen.3. şi insinuările lui răutăcioase "Oare a zis? păi vă pune restricţii, este egoist" - ca strategie a lui. Foarte mulţi creştini adoptă filozofia diavolului şi nu cunosc gândul lui Dumnezeu. De ce ni se întâmplă necazuri? Simplu, fiindcă aşa vrea Dumnezeu. El îmbolnăveşte de cancer şi SIDA copii nevinovaţi, El comandă cutremure, El are gânduri ascunse faţă de noi... După o bombă teribilă explodată în Irak, pusă de extremişti musulmani şi care a omorât peste o sută de alţi musulmani, presa arabă a scris la unison: aceasta a fost voinţa lui Dumnezeu. Rămânem fără grai în faţa acestui fel de gândire primitiv, reducţionist dar şi noi creştinii clocim aceeaşi mentalitate, ascunsă evident în dosul unor exprimări mai cu ocolişuri.

A fost necesar ca Isus Christos să vină ca să releve gândul lui Dumnezeu. Cum a relevat El aceasta? *Să aveţi în voi gândul acesta careera şi în Christos Isus: El măcar că avea chipul lui Dumnezeu… S-a dezbrăcat pe Sine Însuşi şi a luat un chip de rob, făcându-Se asemenea oamenilor*. Filip.2, 6-7. Aceasta se numeşte în limbaj teologic **kenoză**, golire de atributele Sale divine, renunţarea benevolă la a-Şi folosi puterea dumnezeiască...

Sunt numai două categorii de oameni în istoria acestui pământ: Adam şi Eva, creaţi desăvârşiţi, fără păcat. Apoi, după cădere, ei au născut copii după chipul şi asemănarea lor. Şi acum, o altă întrebare: Adam şi Eva aveau chip de rob sau nu? Înainte de cădere NU. După cădere: au simţit nevoia să se ascundă, să se îngroape în frunze de smochin... nu suportau să stea în faţa neprihănirii, ajunseseră robii celui de care ascultaseră... Iar Isus Christos nu a luat natura lui Adam dinainte de cădere ci natura lui Adam după căderea în păcat. A luat chip de rob. Este o întreagă dezbatere cu privire la acest subiect, în lumea teologică contemporană şi trag nădejdea că nu voi fi acuzat nici de prelapsarieni şi nici de post… că mă bag în amănunte pe care doar experţii, doctori în teologie, le pot învârti. Dar un lucru îmi este clar citind declaraţiile lui Pavel din Filipeni: că Isus a venit ca rob.

O nuvelă de Nicuţă Tănase, la modă prin anii şaizeci, activist deşi talentat, ateu... Nuvela se intitula: "Fără minuni, Doamne" şi am citit-o indignat dar şi amuzat, la recomandarea prietenului meu E.C. Nicuţă locuia la Priboieni, lângă Piteşti şi a plecat cu tatăl lui să vândă prune pentru ţuică la Bucureşti. Pe drum a avut un accident de circulaţie şi tatăl său a murit. Acum iată-i la judecată, pe lumea cealaltă. Şi Dumnezeu începe să-i tragă la răspundere: "Măi, ce viaţă duceţi voi ăştia din Priboieni: beţi, înjuraţi, nu mergeţi la Biserică... Asta e viaţă de creştini? Am terminat cu voi!" La care tatăl lui Nicuţă T. răspunde: "Doamne, e viaţa grea, nu putem să nu înjurăm, avem necazuri... "Hm - a spus Dumnezeu - o să vin Eu pe pământ şi o să vedeţi că pot trăi fără înjurături, alcool, tabac..." Vino Doamne aici jos la noi la Priboieni şi o să vezi - a zis Anghel. Şi, relatează autorul, Dumnezeu a luat chipul lui Anghel, tatăl său... La Priboieni a început să muncească, nu înjura, nu bea... Dar într-o zi fiul i-a replicat: "Doamne, Tu

faci minuni şi nu te porţi cu fair-play. Tu nu transpiri când sapi porumbul, nu flămânzeşti, nu ţi-e sete... Ia nu mai fă tu minuni şi fii ca noi". Gata, scuza pentru păcat! Păi de aceea Isus a biruit ispitele, pentru că a avut un atu faţă de noi, muritorii de rând. Fals.

Am întâlnit ideea aceasta într-o formă puţin schimbată în filmul "Bruce Almighty", cu Jim Carrey în rolul unui reporter TV, nemulţumit pe Dumnezeu pentru starea de lucruri în care era prins. Toate îi megreau pe dos. Şi Dumnezeu a acceptat să fie provocat, propunându-i un târg: să-i cedeze omului, pentru o vreme, toate prerogativele puterii divine. Morala este cusută cu aţă albă – omul adaptează realitatea aşa cum îi convine şi chiar o face mai bine decât Însuşi Creatorul. Filmul se termină cu Bruce care, dându-şi seama de limitele aspiraţiilor sale umane, acceptă un "facă-se voia Ta" şi bate palma cu Dumnezeu promiţând pe viitor ascultare fără bombăneli. Dar idea că Dumnezeu nu este chiar fair-play cu fiinţele umane şi are nevoie să fie luat de piept, se insinuează subtil pe tot parcursul discursului cinematografic.

Provocarea de a nu răspunde la provocări

Mănuşa pe care Bruce sau Nicuţă Tănase o aruncă lui Dumnezeu, este provocarea lui Lucifer şi a tuturor răzvrătiţilor din univers, demoni sau oameni. Isus Christos a răspuns la această provocare. El a luat chip de rob. A devenit ca orice om, cu sistemul nervos şi endocrin obişnuit, a obosit, a avut necazuri, a flămânzit şi a fost ispitit teribil dar cu toate acestea, a avut în permanenţă doar gândul lui Dumnezeu. Este dovedit de către specialişti că în condiţii de stress, în situaţii limită, oamenii dau pe faţă ceea ce au în minte, ceea ce sunt de fapt cu adevărat. Isus a fost împins în multe situaţii limită. De mic copil a fost batjocorit de colegi şi stigmatul naşterii Sale neobişnuite i-a provocat nenumărate şicane şi umilinţe. *Noi nu suntem născuţi din desfrânare* - insinuau fariseii mai târziu - *ci noi suntem fiii lui Avraam*...adică "nu ca tine, bastardule!" Apoi episodul ispitirii din pustie, unde 40 de zile a fost supus unor încercări teribile...

Timp de trei ani şi jumătate a fost zi de zi atacat de vrăjmaşi şi în ultimă instanţă a fost chinuit şi executat pe cruce. Scopul? Să reveleze, să arate în exterior ceea ce este înăuntrul Lui, să dea pe faţă gândul Lui cel mai ascuns.

Ultima Lui declaraţie cu privire la vrăjmaşi: *Tată, iartă-i!*

Ultimul gând cu privire la un tâlhar: *Adevărat îţi spun - vei fi cu Mine în Rai.*

Ultima Lui grijă cu privire la familia Lui pământească: *Iată fiul tău, iată mama ta (*Mariei şi lui Ioan).

Acesta era gândul lui Dumnezeu. Iubire, purtare de grijă, sacrificiu de Sine, altruism absolut…

Ceea ce nu vroiau oamenii să înţeleagă, ştiau diavolii şi îngerii şi anume că Christos este Fiul lui Dumnezeu. Şi dacă ar fi fost adevărat, diavolul ar fi replicat: "Păi normal, este Dumnezeu şi atotputernicia Lui poate să-L facă a-Şi ascunde gândurile cu şiretenie... Tot ce vedeţi la Calvar este doar o înscenare, o iluzie, film religios menit să vă păcălească, să vă stoarcă lacrimi precum Mel Gibson dar să vă ascundă realitatea". Nici înainte de cruce şi nici când atârna pe cruce, Isus Christos nu a avut nici o urmă de putere divină. El nu a avut nici cea mai mică posibilitate de manipulare a oamenilor, într-un trup ca al nostru ispitit fiind teribil să scape de chinuri, să-Şi arate puterea făcându-i praf pe toţi, inclusiv pe Satana şi să se întoarcă pe tron înainte de jertfa finală mântuitoare. Dar şi pe cruce, Isus Şi-a arătat gândul pe care l-a avut din veşnicie: IUBIRE. *La înfăţişare a fost găsit ca un om, S-a smerit şi S-a făcut ascultător până la moarze, şi încă moarte de cruce.* Filip.2,8.

Taina iubirii, taina întrupării

Kenoza ne ajută să înţelegem multe probleme care altfel ar rămâne fără răspuns. Marele paradox care i-a încurcat pe farisei: cum poate cineva să fie în acelaşi timp şi Dumnezeu şi om?

- nu are răspuns. Şi mă îndoiesc că vreodată, chiar şi în veşnicie, noi vom ştii cum a fost posibil ca Dumnezeu să devină om. Cum este posibil ca un Dumnezeu sfânt să locuiască într-un trup uman erodat de păcat şi patimi? - iarăşi nu înţelegem.

Biserica romano-catolică a elaborat o dogmă care nu este biblică: imaculata concepţiune. Ea susţine că, din moment ce Isus s-a născut şi a fost fără păcat, nici fecioara Maria nu s-a născut în păcat. Dar asta ar însemna că nici mama ei, Sf. Ana, nu a avut păcat, şi nici tatăl ei, şi mergem aşa din străbunic în stră-străbunic la nesfârşit iar până la urmă ajungem să credem că nici Adam şi Eva nu au avut păcat... Ideea este ilogică. Sunt încercări omeneşti de a rezolva misterul întrupării lui Isus dar pista este greşită. Întruparea este o taină. Cum s-a putut ca Isus să i-a trupul lui David, ADN-ul, cromozomii lui David, hormonii lui David, sângele lui David, ereditatea aceasta care l-a făcut pe David să păcătuiască, pe Solomon să păcătuiască, care decretează că aşchia nu sare departe de trunchi iar din trunchi făcând parte şi o femeie precum Rahav???... Cum a fost posibil? Ei bine toate aceste moşteniri au trecut la Isus. Şi totuşi a fost Dumnezeu şi sfântul lui Israel. Taină.

De ce eu? De ce mie?

Să nu facem aici speculaţii. Mai bine să încercăm, prin prisma acestei taine să rezolvăm alte probleme. De exemplu: întrebarea cheie a scepticilor. Dacă Dumnezeu este bun şi Dumnezeu este atotputernic de ce există atâta suferinţă în lumea noastră? Boală, epidemii, masacre, uragane, războaie... de ce? Noi oamenii nu avem un răspuns exhaustiv la această întrebare. Putem să răspundem teoretic, prin teodicei meşteşugit întocmite, cu citate biblice şi profetice, putem să găsim argumente filozofice dibace; dar atunci când eu însumi sunt la strâmtoare, răspunsul pare că nu mă mai satisface, îl percep doar ca palidă consolare... Apare atunci supărarea pe Dumnezeu că a îngăduit ca tocmai eu să trec pe aici, că tocmai mie mi s-a întâmplat necazul. De ce mie mi-a murit singurul copil în timp ce familia brunetă şi numeroasă de la capătul străzii, pusă pe scandaluri şi certată cu igena, pelzneşte de sănatate? Eu credincios, ei nu; eu cu frică de Dumnezeu, ei nu; eu având doar unul, ei nemaiştiindu-le numărul; pe mine iubindu-mă Dumnezeu, pe ei… Pe ei nu? O, cu siguranţă că da.

Nu L-a iubit Dumnezeu pe Fiul Său, Isus Christos? Ba da, era singurul... Nu era Dumnezeu destul de puternic să-L salveze de la cruce? Ba da. Şi totuşi, Isus a fost crucificat.

Alte întrebări: de ce nu lovit-o Dumnezeu peste mână pe Eva când ea a întins-o după fructul oprit? De ce l-a lăsat Dumnezeu pe diavol să facă rău mai departe? De ce istoria păcatului a continuat şi după jertfa lui Isus pe Golgota? De ce trebuie să treacă atâtea alte generaţii până la distrugerea finală a răului; oare demonstraţia răului proliferat până la potop sau cel puţin până la Golgota, nu era suficientă? De ce? De ce?....

Dumnezeu ştia că Fiul Său va muri din cauza păcatului. Isus Christos - Dumnezeu Fiul a creat lumea şi atunci când a creat-o, ştia că El va muri pe acest pământ pe crucea confecţionată din lemnul care era invenţia Sa, care era "patentat" de El. Şi ştia ceea ce poate noi nici acum nu înţelegem: că moartea Lui nu va fi o joacă, o scenă de teatru menită doar să impresioneze. Ştia că El de fapt risca să nu mai învieze niciodată. “Dacă cu un singur gând Christos ar fi păcătuit, niciodată nu ar mai fi ieşit din mormântul lui Iosif din Arimatea” (E.G. White – Christos Lumina Lumii, pag. 568). Mântuitorul era conştient de acest risc atunci când l-a creat pe om şi atunci când nu a împiedicat-o pe Eva să culeagă fructul oprit, şi ştia şi atunci când nu l-a distrus pe diavol ci l-a lăsat să-i ispitească pe Adam şi pe Eva.

Dacă Isus a fost cel mai afectat de păcat, dacă El a plătit cel mai mult şi a suferit cel mai mult, deşi a fost Fiul iubit al lui Dumnezeu având gândul lui Dumnezeu, însemnează că, chiar dacă nu avem răspuns la toate întrebările, nu ne putem îndoi de iubirea lui Dumnezeu şi de înţelepciunea Lui. Înţelegem că, deşi Dumnezeu este atotputernic, în ceea ce priveşte rezolvarea crizei apariţiei păcatului, NU SE PUTEA ALTFEL! Pentru fericirea şi siguranţa veşnică a

fiinţelor create de Dumnezeu, nu se putea ca Satana să fie distrus de la început numai pentru faptul că gândise altfel decât Dumnezeu. Nu se putea ca lui Adam şi Evei să li se ia libertatea alegerii şi chiar viaţa numai fiindcă nu au ascultat de Dumnezeu. Luând în considerare toate aspectele, Dumnezeu a ştiut că aşa era cel mai bine. Trebuie să avem deplină încredere în El.

Acest tablou al Dumnezeului întrupat şi crucificat demonstrează că scopul lui Dumnezeu a fost dublu. El a avut două mari obiective atunci când L-a trimis pe Fiul Său.

1 - Primul obiectiv a fost acela de "a-Şi descoperi gândul". Aţi avea curajul să mergeţi în cer, în Rai, acolo unde i-a promis Isus tâlharului de pe cruce că va merge, dacă nu aţi cunoaşte gândul lui Dumnezeu? Să medităm puţin... Isus va veni, ne va scoate din morminte şi ne va duce "undeva". Unde ne va duce? Nu ştim. Cum va fi viaţa acolo? Nu ştim. Cum vom fi noi? Nu ştim. Ne poate garanta cineva că vom fi fericiţi şi că Dumnezeu nu ne consideră "cobaii" Săi pe care face experimente să descopere vaccinul eficient împotriva molimei păcatului? Numai privind la Christos şi înţelegând "gândul" lui Dumnezeu putem avea încredere în Mântuitor şi putem aştepta cu nerăbdare să fim cu El fiindcă acum cunoaştem gândul lui Dumnezeu în Christos. Şi ştim că Dumnezeu este onest, că gândeşte ceea ce spune şi spune ceea ce gândeşte.

2 - Un alt obiectiv pentru care Christos a venit a fost acela ca şi noi să avem "gândul lui Dumnezeu" în noi. *Să aveţi în voi gândul aceasta care era şi în Christos Isus...* (Filip.2, 5). Creştinii sunt într-o confuzie asemănătoare cu cea a iudeilor care nu înţelegeau pentru ce vine Mesia, Christosul. Ei credeau că vine să-i elibereze de sub romani. Şi noi credem astăzi că Isus va veni pentru noi şi să facă una cu pământul, să **meta**-distrugă ereticii care sunt **para-** în loc de **orto-**. Până la urmă cam acelaşi fel de argumente sunt vehiculate şi în mediile musulmane extremiste numai că ei se socotesc singuri mesií şi eliberatori, sinucigându-se până la victoria finală a cauzei şiite/sunite. Gândul ayatolahului Imam Ruhullah Musavi Khomeini, cu ocazia primului atentat sinucigaş împotriva civililor israelieni: "Să avem gândul lui Allah – moarte necredincioşilor!" Gândul lui Christos: *Dar El era străpuns pentru păcatele noastre, zdrobit pentru fărădelegile noastre. Pedeapsa care ne dă pacea a căzut peste El şi prin rănile Lui suntem tămăduiţi* (Isaia 53,5).

Da, creştinii rostesc Numele lui Christos, I se închină, dar nu vor să aibă "gândul lui Christos", acela de smerire, ascultare şi darea vieţii... *De aceea şi Dumnezeu L-a înălţat nespus de mult şi I-a dat numele care este mai presus de orice nume* (Filip.2, 9).

Pe de altă parte, gândul cu care diavolul a aprins vâlvătaia marei schisme din univers şi cu care i-a atras şi pe oameni de partea lui, a fost acesta: "Normal că vă închinaţi lui Dumnezeu fiindcă este mai puternic! Vă este frică de El. Oportunism!" Dacă ar fi aşa, atunci ne-am închina puterii. Ei bine, Christos nu este adorat de îngeri fiindcă este puternic (şi în mod cert este cel mai puternic dar asta nu contează pentru ei). De când Christos a murit pe cruce, tot Universul ştie că El nu-Şi va folosi niciodată puterea pentru a-l distruge pe acela care nu vrea să I se închine.

Lumea noastră este plină de oameni care nu vor să i se închine lui Dumnezeu şi care trăiesc destul de bine... Dumnezeu nu-i trăzneşte pe profanatori, atei şi dezaxaţi. Ceea ce stârneşte adoraţia Universului nu este PUTEREA lui Christos ci GÂNDUL lui Christos. Gândul de a Se coborî şi a Se jertfi pentru fiinţele create de El.

Monarhie, democraţie sau teocraţie?

Aştept cu nerăbdare să trăiesc fie în cer, fie pe Noul Pământ, lângă Dumnezeu şi fiinţele sfinte, pentru un motiv. În cer nu există ceea ce numim noi "democraţie". Sunt conştient de acest lucru. Ştiu că în cer toată puterea este concentrată în Trei Persoane: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt. Aceştia nu au făcut un Parlament de îngeri pe care să-l întrebe dacă trebuie votată sau nu o lege... Când au fost promulgate cele zece porunci, nu a fost întrebat nici un Congres divin sau uman. Zece s-a zis şi aşa a fost - monarhie absolutistă... Dar pe acest Tron al Universului stă

Cineva care a spălat picioarele ucenicilor Săi, Cineva care a fost scuipat, înjurat, bătut şi nu a răspuns aşa cum putea să o facă. Cineva care a spus "iartă-i, că nu ştiu ce fac". Cineva care l-a iertat pe tâlharul de lângă El în momentele de maximă agonie, în ultimile clipe ale vieţii, spunându-i, "mă bucur că te-ai întors, eşti preţios pentru Mine şi vei fi cu Mine în Paradis"... Ei bine, acest Cineva, care S-a născut într-un grajd, care a umblat în haine ieftine şi desculţ, care nu a vorbit vreodată cu aroganţă, care niciodată nu a spus"nu am timp de tine" chiar când era obosit, flămând, însetat este Christos. Acest Christos stă acum pe Tronul Universului, cu Rege al Regilor şi Domn al Domnilor. Şi dacă în această viaţă am aplaudat pe cine nu trebuia şi am lăudat pe nişte oameni care în nici un caz nu meritau, în cer ne vom închina acestui Dumnezeu.

Urmărind logica lui Pavel din Filipeni capitolul 2 observăm o scară:

1- Christos a fost, este şi va fi Dumnezeu dar în teofaniile Vechiului Testament El apare ca înger - arhanghelul Mihail. El a coborât de la poziţia de egal al lui Dumnezeu, la cea de Arhanghel, întâiul între îngeri.

2- A coborât o treaptă, de la Arhanghel, la înger slujitor.

3- A mai coborât o treaptă: s-a făcut om.

4- Dar nu numai că s-a făcut om ci a luat chip de rob. S-a făcut om care purta urmele a patru mii de ani de degenerare, om după patru mii de ani de păcat şi alterare a zestrei genetice a lui Adam.

5- A coborât şi mai jos: s-a făcut “Om al durerii… dispreţuit şi părăsit de toţi”, condamnat la moarte ca blasfemator.

6- A coborât şi mai jos... moarte de cruce, josnică şi în chinuri de nedescris. Pavel spune că *S-a făcut ascultător până la moarte şi încă moarte de cruce!*

7- Atenţie, a coborât chiar mai jos decât moartea. Christos nu S-a coborât până la moarte ci **S-a coborât până la moartea a doua**!

Biblia afirmă că există două morţi: prima ca plată a păcatului, o moarte "democratică" de care nu scapă nici credincios şi nici necredincios, şi moartea a doua, care va fi partea celor ce au respins mântuirea oferită gratuit de Isus, o moarte ca anihilare totală şi din care nu mai există înviere. Christos nu a murit din cauză că a avut cuie în palme şi spini pe frunte ci a murit din cauză că fost pedepsit de Dumnezeu pentru păcatele noastre. Sună straniu? Acesta este adevărul. Christos nu a murit de moartea cu care murim noi ci a murit de moartea a doua, suferind agonia teribilă simţită de aceia care vor muri cei care vor pierde viaţa veşnică la judecata de apoi. Din cauza aceasta Isus nu a murit aşa cum murim noi. Atunci când murim noi creştinii, ultimul gând este la Dumnezeu, la înviere. La despărţirea de viaţa aceasta credinţa noastră se ancorează de făgăduinţa vieţii veşnice. Christos însă a murit în întuneric. Nu i se oferea decât un mormânt pentru eternitate - moartea a doua. Nu vreau să spun că El nu credea că nu va învia ci că nu putea să simtă că va învia, povara aceasta a păcatului lumii îl zdrobea şi-L făcea să Se simtă lepădat de Dumnezeu. Şi totuşi, Christos a făcut aceasta, a trecut şi pe aici, coborându-Se jos, jos de tot, ca să arate că Dumnezeu nu vrea să se înalţe.

Să ne întoarcem în curtea Templului, în acea ultimă zi când Isus a discutat cu teologii evrei. Dacă ar fi încercat să răspundă la întrebarea întrebărilor, “cine este Christosul?”, gândurile acestora ar fi mers pe un făgaş care i-ar fi condus la descoperirea adevărului despre Isus. Au refuzat. Mai târziu, Biserica creştină s-a rupt de iudaism din cauză că evreii niciodată nu au putut să accepte că un om poate fi în acelaşi timp Om şi Dumnezeu. Şi până astăzi evreii nu-L resping pe Isus Christos pentru învăţăturile Sale, nici pentru viaţa Sa şi nici pentru minunile Sale ci pentru pretenţia că El, om, a fost în acelaşi timp şi Dumnezeu. Evreii au refuzat să răspundă la această întrebare şi au pierit. Au pierit din punct de vedere spiritual. Nu au mai dat lumii nimic de valoare şi toate filozofiile lui Maimonide şi toate speculaţiile Mişnei şi Ghemarei şi tot hasidismul nu sunt decât bateri ale pasului pe loc sau chiar regres în comparaţie cu valorile

patriarhilor şi profeţilor Vechiului Testament, cu frumuseţea Legii şi Sanctuarului ca umbre ale realităţilor cereşti.

Dar noi creştinii vom răspunde la această întrebare? Iar întrebarea ne vizează mai adânc: Christos a venit ca să descopere gândul lui Dumnezeu. Înţelegem care este gândul lui Dumnezeu şi care trebuie să fie şi al nostru? Avem încredere în intenţiile lui Dumnezeu faţă de noi şi ne lăsăm conduşi într-acolo? Altfel, din nefericire, crucea devine un simplu ornament bisericesc, simbol, ritual, dogmă goală, fără putere.

Ştii cine este Christos? Îl cunoşti? Ai o relaţie personală cu El? Ai gândul lui Dumnezeu?

Despre optimism negru şi pesimism roz

Daţi-mi voie să vă pun o întrebare, una nu stânjenitoare dar cel putin personală şi care provoacă la autoanaliză. Cum v-aţi caracteriza: pesimist sau optimist? Este posibil ca persoana cea mai aproape de dvs. (soţ, soţie, părinte, copil) şi vă cunoaşte mai bine decat vă cunoaşteţi singuri, poate să şi raspundă cel mai bine.

- Pesimist sau optimist?
- Vedeţi lumea înconjuratoare în roz sau în negru?
- Zâmbiţi sau vă încruntaţi ca stare generală de spirit?

Scorul este 49,9% contra 51,1%, echilibru aproape perfect? Una dintre părţi prevalează totuşi.

Nimănui nu-i place să fie etichetat drept pesimist, nu-i aşa? Preferăm feţele luminoase, optimiste şi de foarte multe ori facem eforturi măcar să mimam un optimism de faţadă care să ne facă minimal acceptabili în faţa celorlalţi. Funcţionarii de la Pompe Funebre zâmbesc în timpul serviciilor de înmormântare şi sunt consideraţi un model de optimism. Sunt persoane extrem de echilibrate, cu scoruri mari pe scala optimismului la toate testele anuale la care sunt supuşi prin lege. Probabil că îi energizează şi gândul încasărilor pe număr de sicrie (S) plus zâmbete (z) la puterea a doua, formula relativităţii cu care banii le surâd: $E = Sz^2$,

Eşti optimist sau pesimist? De fapt ambele categorii sunt în mod obligatoriu prezenţe necesare în societatea în care trăim pentru a face din această lume un loc mai bun. Şi chiar în biserică, atunci când întâlnim dualitatea pesimist/optimist, trebuie să ne gândim că ambele categorii de persoane sunt indispensabile pentru a menţine echilibrul.

-Optimistul a inventat avionul.

- Pesimistul a inventat paraşuta. Iar de la fraţii Wright şi Traian Vuia încoace, optimştii zboară. Cu paraşuta la îndemână. Complementaritate.

-Optimistul îl citează Psalmul 23: *"Paharul meu e plin de da peste el"* şi conchide bucuros: ce binecuvântare!

-Pesimistul îl citează şi el pe psalmist : *"Paharul meu este plin de dă peste el*" şi adaugă încruntat: câtă risipă!….

Da, biserica are nevoie de ambele categorii de lucrători: şi de optimişti vizionari dar şi de pesimişti realişti, pentru a păstra echilibrul şi pentru a permite ca din aparenta ciocnire, din presupusul conflict, să se genereze progresul. Ideea aceasta am preluat-o de la marxişti care le mai nimereu câteodată atunci când filozofau. Nenorocirea a fost când au trecut la practică!

Putem observa mecanismul acesta la lucru chiar atunci când analizăm componenţa grupului de ucenici ales de Isus. Sangvinul Petru era dublat de melancolicul Natanael iar exuberanţa exagerată a Fiilor Tunetului a fost temperată de un pragmatic precum Matei sau de sângele rece al lui Toma. Trebuie să acceptăm faptul că dintr-un punct personal de vedere, atât optimistul cât şi pesimistul au dreptate. Este totuşi o diferenţă. Pesimistului i se pare că viaţa

este dificilă, grea, complicată, in timp ce optimistul spune: chiar in viaţa aceasta sunt bucurii, satisfacţii şi mai multe zile frumoase pe care merită sa le traieşti, decât zile întunecate… Acesta este şi mesajul de bază al cărţii Eclesiastul.

Leit-motivul deşertăciunii.

Eclesiastul este o carte a Vechiului Testament, aşezată exact la jumătatea Bibliei, plină de tot felul de ciudăţenii si declaraţii care par contradictorii. Este o carte greu digerabilă, ar spune oricine care nu a trecut printr-o clasă de filozofie. Grea. Adâncă. Interogatoriu încrucişat. La limita truismului şi la capătul de dincoace al sofismului. Şi dacă o mai şi citeşti în seara zilei când ţi-au venit facturile de plată la curentul electric şi la gaze, ţi se pare că este chiar cea mai pesimistă carte din lume. Acesta este şi motivul pentru care mulţi creştini trec repede peste ea, poate doar citând doua-trei versete apologetice, întru susţinerea unor adevăruri biblice ca cele despre temerea de Dumnezeu şi păzirea poruncilor şi cele referitoare la starea omului în moarte, cu care să facă praf argumentaţia celor ce cred în nemurirea sufletului… Cam atât. Poate că sunt şi profesori de teologie gata să scoată un studiu în trei volume despre Eclesistul sau măcar o dizertaţie doctorală din câte un verset mai cu schepsis, dar vorbesc acum din punctul de vedere al unui cititor obişnuit.

Eclesiastul este o carte destul de încâlcită pentru creierele moderne XXI (nu este o mărime de creier, ci secolul 21) obişnuite cu editoriale pesimiste în ziare optimiste, ziare cu poze reflectând tragedii pe prima pagină şi pe ultima cu reclame la roboţi de bucătărie ţinuţi delicat de fete la plajă care n-au gătit în viaţa lor nici măcar cartofi prăjiţi. Jurnalism de consum ca să-i fie cât mai uşor Superficialităţii sale Vodă-Cititorul, să ştie când să plângă şi când să se amuze. Dar la polul opus, Eclesiastul este o carte din Carte care nu se încadrează în nici un tipar anume…

Ecles. 1, 2: *O, deşertăciune a deşertăciunilor, zice Eclesiastul, o deşertăciune a deşertăciunilor! Totul este deşertăciune*. Deşertăciune de trei ori. Acest verset biblic sună mai degrabă a Freud decât a Evanghelie. Totul = deşertăciune, “meaningless ”, zadarnic, fără înţeles, fără logică, golit de sens, cum suna varianta egleză NIV.

O frază atât de pesimistă chiar de început, nu poate da impresia că avem de-a face cu o carte care să îmbie la citit şi cu un mesaj optimist care să înalţe, nu-i aşa? Adică vreau să spun că foarte greu am putea gasi în literatura profană sau în alte parţi ale Bibliei ceva mai întunecat. Nici măcar “Pădurea spânzuraţilor” a lui Liviu Rebreanu, nu reuşeşte această performanţă; descrierea execuţiei cu care începe romancierul nu este un pesimism de fond ci unul de circumstanţă. Viaţa este tragică pentru că războiul este tragic. Eclesiastul merge la esenţă: totul este deşertăciune, indiferent de circumstanţe.

Deşertăciune… totul este deşertăciune. Iar înţelesul de bază al acestui cuvânt folosit aici ar putea fi extrapolat astfel: **viaţă nu este decat o iluzie**. Totul nu este decât un vis şi încă unul urât, nimic nu este real, totul este fără sens şi orice lucru care pare că ar avea valoare în viaţă nu se dovedeşte a fi decât un miraj. Deşertăciune. Şi cine oare de pe faţa pământului se poate bucura de viaţă când ajunge la concluzia că totul este lipsit de sens? Evident nimeni şi chiar cel mai optimist dintre optimişti se va arunca mai devreme sau mai târziu, de la balcon, să pună capăt iluziei. Suntem ca într-un vis fără somn, dinaintea lungului somn fără vise! Matrix şi Hibernatus, deşertăciune deci şi cum să te mai bucuri de viaţă şi să fi optimist? Viaţa nu este decât *o fluturare de plete intre doua chelii*, cum spunea un gânditor român. Iar a trăi pe acest pământ este egal cu a fi un Sisif ce ridică bolovanul în deal doar ca acesta să aibă de unde se rostogoli înapoi în vale, şi aşa la nesfârşit…

Pe deasupra, ideea că totul este deşertăciune nu apare numai la începutul cărţii Eclesiatul ci de mai multe ori, până la capitolul 12, 8 aproape de sfârşit. Iar ideea este reluata aproape mecanic, cuvânt cu cuvânt: totul în viaţă este deşertăciune.

Acesta să fie mesajul pe care Dumnezeu vrea să ni-l transmită prin Eclesiastul? În mijlocul Bibliei, cartea care ne vorbeşte despre Dumnezeul dragostei şi despre speranţa salvării prin Isus, Eclesiastul să fie oare pomul oprit, să fie un miez amar, pagini negre, pesimiste, aducatoare de deznădejde?

Dar nu a fost oare Solomon, autorul, cel mai înţelept dintre oameni? Si atunci? Să-i urmărim demonstraţia, pentru că autorul nu se margineşte doar să agite o lozincă ci caută să şi demonstreze efectiv ceea ce susţine. *Viaţa nu este altceva decât deşeretăciune,* spune el*, şi am să explic în detaliu ce inteleg prin aceasta*. Iar Solomon punctează:

- Înţelepciunea este deşertăciune:

Mi-am pus inima să cunosc înţelepciunea… dar am înţeles că şi aceasta este goană după vânt: Ecl 1,17. Splendidă această metaforă, goană după vânt. Câţi dintre noi credem că este aşa? Dar o spune cel mai inţelept om care a existat vreodată, Solomon. Şi a rămas consemnat în Biblie, scrie clar aici că înţelepciunea este deşertăciune. Şi Solomon nu se opreşte aici ci merge mai departe cu argumentaţia:

- **Plăcerea** este deşertăciune .

Am zis inimii mele: Haide! Vreau să te încerc cu veselie şi gustă fericirea. Dar iată că şi aceastaeste o deşertăciune. Am hotărât în inima mea să-mi veselesc trupul cu vin în timp ce inima mă va cârmui cu înţelepciune (alt paradox solomonian, păi cum să pui semnul egal între alcool şi înţelepciune?)… *Mi-am strîns argint şi aur… mi-am adus cântăreţi şi cântăreţe, şi desfătarea fiilor oamenilor: o mulţime de femei. Tot ce mi-au poftit ochii, le-am dat; nu mi-am oprit inima de la nici-o veselie ci am lăsat-o să se bucure… Apoi când m-am uitat cu băgare de seamă la toate lucrăprile pe care le făcusem cu mâinile mele şila truda cu care le făcusem, am văzut că în toate este numai deşertăciune şi goană după vânt*. Cap. 2, 1.3.4.8.10.11

Proiecte personale, plăceri, Mercedesuri, case pe malul lacului/oceanului, concedii in Hawai, şi… blasfemie, femei o mulţime. Multipoligamie cu logaritm de pleonasm în baza 1000. Solomon facea această declaraţie fără nici o ruşine, fără urmă de remuşcare. Nu se confesează ci scoate jurnalul personal şi enumeră categoriile de păcate în care devenise expert. Doctor în plăcereologie. Am cunoscut un specimen asemănător care, de câte ori vorbea despre viaţa de dinainte de a se face creştin, se înflăcăra descriind cu lux de amănunte cum bea până la ultimul leuţ şi ce isprăvi făcea prin dormitoarele internatelor studentelor: “ehei, dacă ai ştii tu, Ovidiu, ce stricat am fost…”, apoi ofta dus pe gânduri. Vorba lui Eminescu: “Când amintirile-n trecut/ Încearcă să mă cheme/ Pe drumul lung şi cunoscut/ Mai trec din vreme-n vreme”… Doamne fereşte de asemenea pocăinţă pe motive de dischinezie biliară postacoolică şi impotenţă sexuală postorgiastică!

“*Tot ce mi-au poftit ochii le-am dat*” spune şi Solomon cu o umbră de maliţiozitate. Tot. Tot ceea ce îşi doreşte un om, unul păcătos – iată biografia lui consemnată cuvânt cu cuvânt pe paginile Bibliei. Dar imediat, ca să ne demonstreze că nu simţământul de superiorite îl îndeamnă, în lipsă de altceva, la confesiuni pe drum de seară până spre dimineaţă, concluzionează: *în toate este numai deşertăciune şi goană după vânt*. Experimentatorul tuturor plăcerilor imaginabile, ajunge la această concluzie. “Tot ce-am poftit am avut, dar totul este deşertăciune”…

Deci: înţelepciunea = deşertăciune, plăcerea = deşertăciune. Ce mai rămâne din viaţă? Serviciul, munca, o carieră care să te ducă în vârful piramidei.

- **Cariera** este şi ea tot una dintre deşertăciunile acestei vieţi.

Atunci am urât viaţa căci nu mi-a plăcut ce se face sub soare: totul este deşertăciune şi goană după vânt. Mi-am urât până şi toată munca pe care am făcut-o sub soare, muncă pe care

o las omului care vine după mine, ca să se bucure de ea. Şi cine ştie dacă va fi înţelept sau nebun?... Eclesiastul 2,17.18. Cu cât muncesti mai puţin, spune cu alte cuvite, cu atât nu are de ce să-ţi pară rău mai târziu, când alţii se înfruptă din munca ta şi se caţără pe schela pe care ai făcut-o tu, conform slognului comunist: cine-i harnic şi munceste are tot ce vrea, cine-i leneş şi chiuleşte are tot aşa"… Anii lungi pe bancile şcolilor si colegiilor în care te-ai ţinut cu eugenii şi pantofi de meşină scâlciaţi, apoi primul loc de muncă plătit mizerabil, orele suplimentare şi atribuţiunile neremunerate, zecii de ani vechime în acelaşi loc, sperând că şefii vor aprecia sacrificiile făcute şi vor înţelege că tu eşti cel mai în măsură să ocupi locul acela rămas vacant... Şi când colo este avansat un "neica nimeni" gata să facă sluj înaintea stăpânilor iar tu eşti ultimul care afli. Carieră în umbra altor cariere. Îmi aduc aminte de celebrul monolog al lui Toma Caragiu despre un oarecare carierist-securist Gârneaţă, obsesia tuturor oamenilor care doresc să mai şi muncească pentru instituţia sau firma unde sunt angajaţi.

Şi apoi altă tragedie: când să te bucuri de o pensie meritată şi răs-meritată dincolo de meschinul unei cariere în umbra diletanţilor, constaţi că, gata, s-a rupt filmul, The End, Fin, Konieţ…viaţa a ajuns la ultima secvenţă. Şi cine ştie pe mâna căruia începe agoniseala ta… Prietenul meu Vali îşi îngrijea atat de mult maşina cea nouă că îţi era mila să te urci in ea. Nu era dumincă în care să nu-l vezi în faţa blocului, ştergând, spălând, schimbând, gresând. Huse pluşate, busolă electronică instalată de un pilot de avion, instalaţie audio quadrafonică, o bijuterie de maşină… Omul a plecat in SUA şi altcineva din familie i-a condus maşina. Când s-a întors după şase luni, a făcut preinfarct la vederea rablei pe care a gasit-o în garaj şi pentru care muncise pe brânci ani de zile…

Recapitulând: înţelepciunea = deşertăciune, plăceri = deşertăciune, cariera = deşertăciune. Iar acum, incredibil, chiar bogaţiile sunt trecute de "săracu' bogat" Solomon pe această listă.

-Averea = deşertăciune.

Cine iubeşte argintul, nu se satură niciodată de argint, şi cine iubeşte bogăţia multă, nu trage folos din ea. Eclesiastul 5, 10. O spune nu un sărăntoc din acela care lucreaza cu ziua pe unde apucă ci unul mai bogat decât Bill Gates sau sultanul Bruneiului. Aşa că nu îl putem suspecta de lozinci electorale proletcultiste. Verestele din cartea 1 Împăraţi cap.10 descriu fastul de la curtea lui Solomon: tron regal din aur şi fildeş, moşii, palate, grădini, aur, aur, aur…Cuvântul aur este pomenit în acest paragraf de treisprezece ori. Iar acest om al aurului de 24 carate, declară mult înainte de întemeierea Romei de la care avem dictonul "auri sacra fames" că averea este deşerăciune. Iar eu îl cred.

Ce rămâne? Dacă nu este satisfacţie în înţelepciune, plăceri, carieră, avere, ce mai rămâne din viaţă? "Ei da - ar putea spune cineva - există totuşi ceva care nu poate fi pus lângă toate aceste categorii profane. Există un lucru legitim, curat, cosher, de care, credincioşii care se închină adevaratului Dumnezeu, se pot bucura fără ca să fie bănuiţi de epicureism şi secularism. Iar acel unic lucru care este OK, aprobat de Dumnezeu şi de care credincioşii ca dvs şi ca mine, se pot bucura fără eticheta "deşertaciune", este religia".

Îmi pare rau dar presupunerea este greşită. Solomon aruncă prosopul în ringul religiei într-un verset memorabil care anticipează expunerea lui Pavel din Epistola către Romani. Religia formală este aşezată pe aceeaşi treaptă cu cu cele profane. Sau nu ne vine să credem? Nici eu nu aş fi crezut asta dacă nu aş fi avut sub ochi textul din capitolul 7, versetul 20: *Fiindcă pe pământ nu este nici un om fără prihană, care să facă binele fără să păcătuiască*. Apoi lovitura de graţie în capitolul 9, versetul 2: *Tuturor li se întâmplă toate deopotrivă; aceeaşi soartă are cel neprihănit şi cel rău, cel bun şi curat ca şi cel necurat, cel ce aduce jertfă ca şi cel ce n-aduce jertfa; cel bun ca şi cel păcătos…*

-Religia = deşertăciunea deşertăciunilor.

La sfârşitul unei vieţi lungi, Solomon se uită în jur, la preoţi, la leviţi, observă bătrânii lui Israel, pe Marele Preot, analizează crema religioasă a naţiunii alese, scrutează consilierii săi în ale religiei şi ajunge la această concluzie de un pesimism devastator: nimeni pe acest pământ nu este neprihanit, nimeni nu este fără păcat. Toţi oamenii sunt păcătoşi, fără nici o excepţie. Şi atunci cum să te mai bucuri de religie când totul pare zadarnic? Te straduieşti, încerci să păzeşti legi şi porunci, posturi şi penitenţe, doar pentru a constata că păcatul este încă acolo, înăuntru, adânc… Răi şi buni, vameşi şi păcătoşi, uşi de biserici şi stâlpi de cârciumă, toţi sunt aduşi la acelaşi numitor comun: păcătoşi. Şi Solomon spune: "Ştiţi ceva? religia este inutilă dacă nu găseşte soluţia acestei probleme. Este atât de mult rău în natura umană şi cum aş putea să lupt împotriva lui dacă religia nu este de nici un folos? Aşa că şi religia nu este altceva decât tot deşertăciune."

Şi observaţia mea personală este următoarea: cei mai religioşi sunt şi cei mai nefericiţi oameni din lume. Crede cineva că fanaticii musulmani care se sinucid în numele Jihadului, sunt fericiţi? Sau că templele budiste sunt pline de oameni fericiţi? Ba sunt mai degrabă cu inima purice pentru că oricând ar putea să greşească şi faptele lor bune să fie anulate dintr-un condei de cine ştie ce gând ticălos care le-ar putea fura mântuirea sau să calce din neatenţie o gânganie, crimă de neiertat. Aşa că se străduiesc din răsputeri să impresioneze Divinitatea cu faptele lor bune în virtutea cărora să merite. Să merite ce anume? Să merite salvarea, favoarea, mântuirea… Raiul cu fecioare pentru musulmani, o nouă întrupare sau chiar Nirvana pentru budişti, păşunile verzi ale lui Manitu pentru pieile roşii din tribul irochiezilor…

Sunt şi destul de mulţi creştini în ale căror minţi nu încap împreună aceste două concepte: creştinismul şi fericirea. Au impresia ca trebuie să renunţe la una ca să se bucure de cealaltă. După părerea lor, a fi creştin înseamnă a pune cruce fericirii şi bucuriei, care sunt deşertăciuni (sic), o chinuire actuală a trupului pentru salvarea şi fericirea viitoare a sufletului. Consecinţa acestui calcul reducţionist? Amânarea consacrării totale pentru mai la bătrâneţe deoarece trebuie să guste măcar pe furiş din fructul oprit, care are savoare, miez, parfum ah, ce bun este… dar Dumnezeu ne vede de acolo, de sus şi ne taie porţia de la pomul vieţii. Aşa că, înapoi la haine negre şi feţe posomorâte de sfinţi cu aureola dată pe ceafă şi încruntături peste tot. *Bucură-te tinere* (aluzie la Eclesiastul 11,9), *dar să ştii*… ia bine seama, o să îţi vină şi ţie rândul şi iţi arată El ţie, Dumnezeu, draguţul de El…

Închinare Mări€i $ale, Dolarul…

Oare aceasta să fie mesajul lui Solomon în Eclesiastul? Pesimism pe toate planurile? Viaţa nu ca o pradă (Marin Preda) ci viaţa ca un prădător în faţa căruia nu ai nici o şansă? Aşa pare dar vestea bună este că Solomon NU spune deloc aşa ceva. Avem într-adevăr cu toţii tendinţa să obţinem fericirea sau măcar fragmente de fericire, momente de bucurie, alergând după înţelepciune, bogăţie, clădindu-ne o carieră, toate acestea colecţionându-le ca pe nişte jucării înghesuite în debaraua vieţii noastre. Şi case şi terenuri de construcţie, şi livezi la ţară, şi relaţii suspuse fie la "Vodă", fie la "Vlădică. Este tendinţa noastră firească. Iar Solomon atenţionează astfel de colecţionari care nu mai văd dincolo de "jucăriile" din debara, că mai este şi o altă faţă a vieţii care se afla în premejdia de a rămâne nedescoperită…

Lumea este extaziată în faţa oamenilor inteligenţi, înţelepţi, cu înaltă educaţie, face statui starurilor de cinema, se închină Mări€i $ale dolarul, lumea este fascinată în acelaşi timp şi de fenomenul religios… Da, şi dovada este că majoritatea locuitorilor pământului nu o formeaza ateii care reprezintă o infimă minoritate ci oamenii religioşi. Iar oamenii care nu cred in Isus, care nu cred in Dumnezeul Bibliei, sunt cum am spus, chiar mai religioşi decât creştinii. Musulmanii si Budiştii, Shintoiştii si Taoiştii, Confucianiştii şi Animiştii…

Dar asa fim cinstiţi cu noi înşine: nu cumva şi in biserică domină aceleaşi mentalitaţi? Sau credeţi că un pastor trebuie să gâdile urechile enoriaşilor în mod cât mai plăcut ca mesajul să fie acceptat? Iar un scriitor creştin trebuie să scrie doar cu cerneală roz şi doar rapoarte triumfaliste despre ce bine ne merge nouă, laodiceenilor, ce progrese facem noi şi ce credincioşi devenim pe zi ce trece? Nu cumva mesajul trebuie să fie o atenţionare şi o redirecţionare?

Nu-i aşa că şi în Biserică întâlnim aceleaşi mentalităţi reducţioniste? Ne uităm la un creştin care pare sfîntul Francisc variantă modernă: modestia absolută. Dar credeţi că în sinea lui nu are un sentiment deosebit când conduce un Mercedes SLR, alb, nou-nouţ? Adică, ah, mă simt şi eu altfel privit… Natura umană, firea pământească. Dar fără să sar în apărarea firii acesteia, soră bună cu pofta şi păcatul, să ne gândim la partea pozitivă a lucrurilor, direct şi fără ocolişuri:

-Arataţi-mi un creştin care să nu se bucure atunci când şeful îl laudă in faţa colegilor sau când este avansat în respectiva companie, plus cei 15% la salariu.

-Arataţi-mi un creştin care să nu-şi invite plin de bucurie prietenii, să fie de faţă la ceremonia de absolvire a facultăţii (fie în cazul lui direct, fie în cazul copiilor lui).

-Sau arataţi-mi un creştin care să nu se simtă bine ştiind că "da, religia mea este adevărata religie"…

Nu cred că este anormal să te bucuri pentru asemenea realizari. Înţelepciune, plăcere, carieră, avere, religie… Acesta este cercul în care ne învârtim. Aţi putea întreba: "Bine, dar cum demonstrezi că toţi suntem aşa?" Păi despre ce vorbim unii cu alţii? Conversaţiile noastre se învârt în acest cerc şi când cineva îndrăzneşte să intre pe tarâmul spiritualului în afară de orele oficiale de închinare şi studiu, se face linişte şi toţi se întreabă: "dar ce l-a apucat şi pe ăsta? că doar nu suntem la biserică". Necazul nu este că vorbim despre realizările noastre sau ale altora, ci că acestea ne obsedează, ne acoperă tot orizontul.

Religia ca abţibild

Fiind la lucru pe şantierele patriei mele nr.2, am parcat lângă o maşină care mi-a atras imediat atenţia. Pe capotă scria mare: PROMIS KEEPERS, iar partea din spate era acoperită de două abţibilduri (stickere – engl) mari. Pe ele scria cu litere de-o şchioapă: *I love my wife* şi *I love Jesus*: "Îmi iubesc soţia, Îl iubesc pe Isus". Am găsit imediat proprietarul şi dornic să cunosc mai multe despre organizaţia aceasta a "Păstrătorilor promisiunilor" i-am întins mâna: Ah, în sfârşit un creştin autentic, unul căruia nu-i este ruşine să-şi etaleze sentimentele… hai să discutăm! Păi nu prea mai era de discutat în contextul dorit de mine. Generalităţi gen "ce-mai-faci-mulţumesc-bine-dar-tu?"

Am aflat totuşi ceva şi anume că abţibildurile fuseseră lipite acolo cu doi ani în urmă şi între timp lucrurile s-au mai schimbat. Omul divorţase şi el "ca tot omul" aşa că abţibildurile dobândiseră vrând-nevrând, un nou înţeles. *Îmi ♥ soţia* se transformase vrând nevrând în ceva ridicol şi absurd în acelaşi timp: "Mi-am iubit soţia" sau, de ce nu? "Îmi iubesc noua soţie/noile soţii". Iar celălalt abţibild, conţinând declaraţia de dragoste cu inimoară roşie faţă de Isus, este condiţionat de primul. Aşa că şi înţelesul acestuia putea fi tradus cam aşa: "L-am iubit pe Isus" sau "Iubesc alt isus"… Religia ca un abţibild lipit de capota vieţii noastre. În caz de, lipim şi dezlipim cum vrem. Autocolant cu lipiciul garantat doar până la al treilea cântat al cocoşului. Bârrrrr…mă ia cu frig! Vorba lui Flaubert, asta înseamnă să te autosinucizi singur cu propria ta mână. Şi până la urmă nu doar la modul spiritual.

Trebuie să clarific un lucru şi dacă până acum cineva s-ar putea să fi inţeles greşit logica argumentaţiei de mai sus din cartea lui Solomon, este momentul unei "lămuriri lămuritoare". De-a lungul intregii sale carţi Solomon nu susţine că este satanic, că este rău, să căutăm înţelepciune. Sau că este păcat să avem ca ţintă o carieră în această viaţă. Sau că este malefic să ne bucuram de placerile vieţii, de avere sau de religie. El nu spune ca este rău sa urmărim aceste ţinte în viaţă; nu acesta este punctul pe care vrea să îl demonstreze. Solomon nu spune precum

un unchi al meu, pe vremea când învăţam pentru concursul de admitere la facultatea de medicină: "Dacă reuşeşti şi intri la facultate, o să îţi pierzi credinţa şi oricum poţi să îl slujeşti pe Dumnezeu şi ca simplu muncitor aşa ca mine!".

Solomon nu vorbeşte ca unul care şi-a văzut sacii în căruţă iar acum ne dă nouă lecţii de cum să ne folosim spinările fără să facem hernie de disc. Dimpotrivă, el spune cam aşa: ***Depunem prea multe eforturi în alergarea după înţelepciune, plăceri, carieră, avere şi religie. Ne străduim prea mult, ne zbatem prea tare, ne cheltuim pe noi înşine şi după o viaţă de alergatură şi stress, constatăm că nu am ajuns încă la acea satisfacţie adevarată, la acea împlinire care satură. Şi eşecul se datorează faptului că am neglijat tocmai ceea ce era mai important.***

Iar la capătul drumului, în preajma mormântului, când becul aprins din bord avertizează că nu mai este prea mult combustibil în rezervor, omul realizează cutremurându-se de groază că a ajuns la capat şi… stop!

- Gata, asta este tot…
- Cum gata? Doar atât?
- Da, atât. Alţii nici atât ci…
- Stai aşa, păi când să apuc şi eu să mă bucur de ce-am acumulat, de înţelepciunea anilor mei, de rodul muncii mele, de ceea ce am strâns până acum, de timpul mai liber pe care pot să îl dedic religiei...
- Nici un "păi". Gata. Ceea ce ai acumulat pentru aici, rămâne aici. Ceea ce ai investit dincolo, poate fi luat dincolo.
- Ah, dacă aş fi ştiut că totul se termină aşa de repede, aş fi făcut, aş fi dres, aş fi studiat, proclamat, cheltuit în lucare…
- Nu ai ştiut?
- … Bănuiam eu, dar credeam că în cazul meu o să fie mai altfel…

Suflete goale care şi-au pus absolut toate economiile in acţiunile (interesant termenul care nu este doar unul tehnic legat de lumea afacerilor...) lumii acesteia. Iar acum falimentul.

Când concernul energetic american Enron s-a declarat falimentar, angajaţii care cumparaseră acţiuni la propria firmă au sărit în sus: "am bagat milioane în companie, unde sunt dividendele, sau măcar capitalul nostru? Unde sunt fondurile noastre de pensii?" Dar aceeaşi angajaţi nu s-au întrebat niciodată cum de au ajuns acţiunile lor atât de umflate într-o perioadă atât de scurtă de timp fără absolut nici o investiţie majoră… Dar nici nu aveau timp să îşi pună astfel de întrebări pentru că de doi ani si jumătate acţiunile creşteau permanent până atinseseră cote ameţitoare. Erau prea prinşi, prea fascinaţi de joc, prea ca să se mai gândească şi la altceva…

Ecles 11, 9 text citat mai înainte are totuşi o altă cononaţie decât ameninţarea. Bucură-te, fii cu inima veselă şi nu-L uita pe Dumnezeu. Ecles. 12, 1 Adu-ţi aminte de Făcătorul tău, nu la capătul drumului când constaţi cu groază că eşti singur, ci la început de drum, "în zilele tinereţii tale".

Motivul pentru care atât de mulţi oameni se regăsesc goi pe dinăuntru la capăt de drum, după o viaţă, fie ea şi una împlinită conform standardelor lumii acesteia, este acela că nu îşi aduc aminte de Făcător. Alergarea după înţelepciune, plăceri, carieră, avere şi religie (reţineţi, religie, nu spiritualitate!) cu care să impresioneze pe alţii, eclispseazăpe Soarele neprihănirii noastre, pe Dumnezeu. Şi când Dumnezeu este eclipsat, tot sistemul nostru solar cu universul învârtindu-se în jurul propriei noastre persoane, devine întunecat. O, nu Îl aruncăm pe Dumnezeu afară din vieţile noastre, cu siguranţă nu, ci lăsăm alte lucruri să Îl eclipseze. Dumnezeu devine cumva un accesoriu inutil dar drăguţ lipit pe maşina vieţii noastre: I ♥ Jesus. Ceva decorativ. Îl lipim undeva într-un colţişor al vieţii, la vedere ca să fim în rând cu toţi ceilalţi creştini "cumsecade şi suficient de buni", dar nici aşa pe centru ca să nu ne încurce

vizibilitatea când conducem maşina vieţii către înţelepciune, plăceri, carieră, bogăţiei, religie…Cum? Să Îl lasam pe El la volan? O, nicidecum, eu ştiu mai bine pe unde este drumul şi unde trebuie să ajung. El să stea acolo cuminte, în colţişorul Lui… Că acum Îl dezlipesc şi pun în loc un poster cu Brad Pitt!

Optimismul Eclesiastului

Dar destul cu atâta pesimism… Să trecem la partea optimistă. Pentru că există, imaginaţi-vă, există şi o parte optimistă în "cartea deşertăciunilor", cum o numea cineva comparând-o cu romanul "Bâlciul deşertăciunilor", în Eclesiastul. Există veşti bune pentru cei care au răbdat partea pesimistă: Eclesiastul este mesajul optimist perfect pentru noi şi contemporanii noştri neliniştiţi care împrumutăm de la "mâine" ca să cheltuim pe "astăzi", este mesajul adecvat pentru oamenii-roboţi care aleargă de dimineaţa până seara în căutare de înţelepciune, plăceri, carieră, avere şi religie. Cuvântul potrivit atât pentru cei ce cărora li se pare că deja au gasit ce căutau, cât şi pentru cei care constată că mai au mult până… departe.

Eclesiastul are răspunsul atât pentru cei care aleargă trăind din avans în chenzină, de la o leafă la alta, sau de la un împrumut la altul, cât si pentru patronii care îşi fac planuri cum să mărească eficenţa alergării. Eclesiastul răspunde la întrebarea care a frământatat pe orice om care a trăit vreodată pe pământ: există vreo soluţie care să îmi permită să fiu în competiţia vieţii dar să am şi aprobarea lui Dumnezeu în acelaşi timp? Exista vreo cale prin care să pot gasi înţelepciune-plăceri-carieră-avere-religie şi în acelaşi timp să am o viaţă de credinţă centrată pe Dumnezeu şi pe Cuvântul Lui? Sunt acestea compatibile? Sau este doar zadarnica încercare de a sluji la doi stăpâni?

Cartea Eclesiastul răspunde. Este scrisă prin inspiraţia Duhului Sfant de catre Solomon, cel care ar fi trebuit să apară în Guiness Book of Records la acea data: **cel mai** la toate capitolele. Cel mai înţelept, cel mai bogat, cel cu o carieră stralucită, care a gustat din toate placerile vieţii, cel mai religios om al epocii sale construind un magnific Templu. Iar Dumnezeu a rânduit ca experienţa lui să fie pildă tuturor pământenilor şi în special nouă, vânătorilor de înţelepciune-plăceri-carieră-bogăţie-religie din generaţia informaţiei digitale şi a manipulărilor genetice.

Cititorii superficiali cred că Eclesiastul este o carte pesimistă, o înşiruire de existenţialism şi îndoială metafizică, aşa cum mi s-a părut şi mie când am descoperit-o cu mirare, între sfătoşenia Proverbelor şi erotismul Cântării Cântărilor. Nimic mai fals. Vă îndemn ca să vă luaţi o jumătate de oră, chiar acum, pentru a o citi. Sunt aici comori de gândire şi trăire, iar mesajul citit dincolo cuvinte, versete şi capitole, este unul de bucurie, de îndemn optimist la trăirea din plin a acestei vieţi, un mesaj care umple inimile de speranţă. Da, viaţa este frumoasă, chiar aşa, cu problemele şi provocarile păcatului! Viaţa are sens, are direcţie, are miez, are parfum… cu o condiţie.

> *-Nu este altă fericire pentru om decât să mănânce şi să bea şi să-şi înveselească sufletul cu ce este bun din agoniseala lui. Dar am văzut că şi aceasta vine din mâna lui Dumnezeu. Căci în adevăr, cine poate să mănânce şi să se bucure fără El?* Vers 2,24.25.
>
> *- Dar şi faptul că un om mănâncă şi bea şi duce un trai bun în mijlocul întregii lui munci, este un dar de la Dumnezeu.* Vers.3, 13
>
> *- Dar dacă a dat Dumnezeu cuiva avere şi bogăţii, şi i-a îngăduit să mănânce din ele, să-şi ia partea lui din ele, şi să se bucure în mijlocul muncii lui, aceasta este un dar de la Dumnezeu.* Vers. 5,19.

De trei ori afirmă Solomon că tot ceea ce suntem şi toate câte avem, sunt DARURI de la Dumnezeu. Este un adevăr cu valoare de axiomă. Ca să te bucuri de ceea ce îţi oferă această viaţă, trebuie să ai o relaţie personală cu Dumnezeu pentru că El este Dădătorul, Sursa, Izvorul,

Bunul prin definiţie. Miliarde de bărbaţi şi femei s-au perindat pe această planetă de la Creaţiune şi până astăzi, căutând fericirea dar din păcate extrem de puţini au şi gustat fărâmituri din ea. Pentru că fericirea nu poate fi gasită decât în relaţie cu Dumnezeu. El dă şi înţelepciune şi plăcere şi bogaţie şi carieră şi pe El este focalizată religia/spiritualitatea. Isus a condensat acest adevăr în memorabilul verset de argint al Bibliei, Matei 6,33: *Cautaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi neprihănirea Lui, şi TOATE aceste lucruri* – înţelepciune superioară, plăceri nevinovate, bogăţie binecuvîntată, carieră împlinită, religie autentică – *vi se vor da pe deasupra.*

Fără o relaţie cu Dumnezeu oamenii aleargă înjugaţi precum boii lui Păcală, să prindă fânul din vârful prăjinei, o înşelăciune. Împlinirea în viaţă o aduce doar o relatie personală cu Dumnezeu! Aş repeta această frază preţ de şapte pagini, numărul perfect.

Împlinirea în viaţă o aduce doar o relaţie personală cu Dumnezeu**!**

Împlinirea în viaţă o aduce doar o relaţie personală cu Dumnezeu!

Împlinirea în viaţă o aduce doar o relaţie personală cu Dumnezeu**!**

Împlinirea în viaţă o aduce doar o relaţie personală cu Dumnezeu!

Împlinirea în viaţă o aduce doar o relaţie personală cu Dumnezeu!

Împlinirea în viaţă o aduce doar o relaţie personală cu Dumnezeu!

Împlinirea în viaţă o aduce doar o relaţie personală cu Dumnezeu!

Eclesiastul îşi prezintă mesajul acesta, diferenţiat, pentru ambele categorii existente în afara şi înăuntrul bisericii:
-şi pentru optimişti şi pentru pesimişti,
-şi pentru liberali şi pentru conservatori,
-şi pentru saducheii adepţi ai harului ieftin şi pentru fariseii legalişti.

Liberalului îi spune: "Bucura-te de viaţă în cadrul stabilit de Dumnezeu, nu mai căuta himere ci fă din familie satisfacţia şi împlinirea fizică, emoţională, sentimentală, ca dar de la Mine": Eclesiastul 5,18.19.

Conservatorului le spune: "Nu te arăta prea neprihănit, nu poza ce nu eşti ci teme-te de Dumnezeu şi când eşti în public, dar şi când eşti în odăiţa ta în care trebuie să te rogi şi să conversezi cu Mine. Căci nu forma este scopul în sine, ci relaţia": Eclesiastul 7,14.16 şi 12,13 pp…

O perspectivă pesimistă, viaţa ca un maraton - care să fie cel mai deştept, cel mai bogat, cel mai în centrul atenţiei - nu va face decât să altereze orice tendinţă către spiritualitate. Însă perspectiva optimistă a Eclesiastului şi a lui Isus care a aplicat-o la viaţa Sa pământească este cheia:

> Bucură-te de ce ai, nu fi nemulţumit de ce nu ai tu şi ţi se pare că are vecinul. În toate avându-L pe Dumnezeu ca punct de referinţă absolut. Aşa că fi fericit, viaţa merită să fie trăită şi chiar dacă te apropii de mormânt, nu dispera: te aşteaptă veşnicia alături de Dumnezeu, pentru a continua să faci ceea ce ce aici doar ai început.

Tot ce găseşte mâna ta să facă, fă cu toate puterile - cap.9,10 - implicare totală dar numai alături de Dumnezeu. Nu ca o lozincă goală, nu doar vorbe, ci o viaţă spirituală

sănătoasă. Cand râzi la o gluma reuşită, să râzi din toată inima, când plângi că ai pierdut pe cineva drag, mort fizic sau mort spiritual, să plângi din toată inima. Când munceşti, investeşte-te total, o să iasă ceva bun. Timpul trece mai uşor si răsplata creşte. Iar când studiezi, când te rogi, cand vorbeşti aproapelui despre iubirea lui Dumnezeu, de asemenea, implică-te total, dăruieşte-te, fă-o cu toată puterea ta, cum spune Solomon…

Cuvintele **bucurie** şi **fericire** se găsesc de 17 ori in cartea Eclesiastul. Este pe drept cea mai optimistă carte a Bibliei, contrar primei impresii. Văzută prin această prismă, înţelegem şi apreciem logica lui Solomon care dezvoltă ideile în aşa fel învât să pună şi mai mult în evidenţă viaţa împlinită a creştinului optimist, alături de Dumnezeu, în contrast cu viaţa goală în alergare după bogaţii efemere, întelepciune iluzorie, carieră care te depărtează de Mântuitorul, placerile "de o clipă ale păcatului" şi aplauzele celor ce apreciază formele religioase lipsite de conţinut.

Cartea Eclesiastul este manualul nostru fericireologie. Ne invaţă cum să fim fericiţi. Nouă pagini din Biblie: instrucţiuni de cum să fim fericiţi în această viaţă şi să astepăm plini de încredere viaţa veşnică. Alături de Isus. Aici-acum cu un "va urma" atunci-acolo. Isus ne spune: Cine Mă găseşte pe Mine, găseşte totul:

-Adevărata Înţelepciune Eu Sunt – Matei 13,53
-Adevărata cariera Eu Sunt – Geneza 15,1
-Adevărata plăcere Eu o ofer – Eclesiastul 9,9; 11,10
-Comoara de mare preţ, Eu Sunt – Matei 13,44
-Centrul religiei, Eu sunt – Evrei 9,28

Cand îl faci pe Dumnezeu fericit cu prietenia ta, tu însuţi vei fi fericit. Nu vrei să Îi întinzi mâna şi să-I spui: "*Hai să fim prieteni, hai să stăm de vorbă pentru că şi aşa mergem împreună în aceeaşi direcţie*"!

Pocăinţă de argat

Un om avea doi fii. Cel mai tânăr din ei a zis tatălui său: Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cuvine". Şi tatăl le-a împărţit averea. Nu după multe zile fiul cel mai tânăr a strâns totul şi a plecat într-o ţară depărtată… Luca 15, 11-13.

Istoria fiului risipitor este una dintre cele mai frumoase şi mai bogate în simboluri din literatura sacră sau profană. O întrece poate doar istorisirea lui Iosif şi a fraţilor, risipitori şi ei cu ceea ce avea tata mai scump – un fiu preaiubit… Nu voi obosi niciodata să citesc Luca 15 şi Geneza 37-50. Sunt locurile unde Biblia mea se deschide de la sine când o răsfoiesc; sunt locurile unde Cuvântul lui Dumnezeu îmi vorbeşte direct, ca nicăieri în altă parte.

De ce a plecat fiul de acasă? Pentru că avea o concepţie greşită despre viaţa de familie precum şi o imagine distorsionată despre tatăl său. Avea două idei, două numai dar fixe:

1 - acasă viaţa era fără sare şi piper, slugăreală şi plictiseală, şi

2 - tata era insensibil, demodat, egoist, lipsit de afecţiune paternă, preocupat doar de holdă şi de aridele servicii de închinare de la biserică.

Fiul avea aceleaşi prejudecăţi pe care le au oamenii despre Dumnezeu şi viaţa de creştin, de la Cain şi până la fanii lui Britney Spears de astăzi. Paraschiv, Nilă şi Achim, fiii lui Ilie Moromete, credeau la fel despre tatăl lor. Nemulţumiţi de imobilitatea socială a tatălui, fiii se răzvrătesc şi urmează cam aceeaşi traiectorie ca şi fiii din parabolă. Moromeţii lui Marin Preda rămâne o capodoperă şi în acest plan, al relevării conflictului dintre generaţii: flăcăii obsedaţi de

omniprezenţa tatălui care îi trimite la muncă din zor şi până în noapte, care îi hărţuie şi îi umilesc… păi cum să ai sentimente filiale normale? De ce unii tineri nu sunt atraşi de biserică? Fug din faţa unei fotografii expuse greşit, imaginea mişcată şi neclară a unui Dumnezeu care îi sufocă…

Cum ajunsese fiul risipitor din Luca 15 să-şi dezvolte o concepţie greşită despre tatăl său? Copiii mai mici erau crescuţi şi educaţi de fraţii mai mari şi concepţia despre tata a mezinului venea de la fratele mai mare. Se mai întâmplă şi astăzi în familiile cu mulţi copii şi părinţi plecaţi mai tot timpul la serviciu, ca răspunderea să cadă pe fratele sau sora mai mare. "Fiţi cuminţi că vă spun lui tata/mama şi când s-o întoarce de la lucru să vedeţi ce bătaie căpătaţi!" Concluzia logică a copiilor: Aha, deci tata/mama nu ştiu altceva decât să ne bată… Şi poate că lucrurile se aranjează pe moment dar criza va izbucni mai târziu.

Fără îndoială, fratele mai mare avea concepţia lui despre tata pe care o exprimă în discuţia cu tatăl său din v.29*: "Îţi slujesc ca un rob de atâţia ani şi niciodată nu ţi-am călcat porunca; şi mie niciodată nu mi-ai dat…să mă veselesc cu prietenii mei".*

Fiu mare cu Tată mic?

Care era concepţia fratelui mai mare despre tata?

1 -"Slujesc ca un rob". Eforturi, străduinţe şi o viaţă de compătimit. Robie fără plăcere, fără pasiune, fără sentimente filiale, doar ca să facă faţă exigenţelor unui tată veşnic încruntat, cu biciul în stânga şi evanghelia muncii fără încetare, în dreapta. Robie, iar robul munceşte nu din pasiune ci pentru că este obligat prin statutul lui inferior. Din cauza aceasta sclavagismul a fost ineficient pentru că oamenii munceau fără o altă motivaţie în afară de bici.

2- "Niciodată nu…" Parcă o aud pe Ingrid, fata mea, la cei şapte ani ai ei cum se bosumflă atunci când mai îndrăznesc să argumentez şi eu la toanele ei şi cum îmi reproşează : "tu niciodată nu mă laşi să…" sau "eu niciodată nu am voie să…". Adică eu, tata,a sunt legea şi eu o aplic "cum vrea muşchii mei". Dacă nu cedez o dată din zece, pentru ea înseamnă că eu niciodată nu… Cam aşa îi reproşa şi fiul cel mare tatălui: "Mai lasă-mă să respir; în timpul Tău, în Sabat, stau smirnă în biserică, dar măcar serile, după muncă şi mai ales că am depăşit norma, nu vreau să te mai aud…"

3 - "Aş fi fericit fără tine. Ah, ce m-aş mai bucura şi eu dar prezenţa ta mă deprimă. Tu eşti vrăjmaşul veseliei şi bucuriei, nu ştii altceva decât post şi rugăciune… " Sunt destui care, scrâşnind din dinţi şi cu obidă, îşi fac o datorie de onoare să se bată cu pumnul în piept şi să prezinte lista activităţilor prohibite pe care ei, sfinţii, nu le fac. "Păi eu am părăsit lumea şi bucuriile deşarte, eu nu mă veselesc cu prietenii acestui veac. Eu slujesc ca un rob, fără pasiune, fără bucurie şi nu calc poruncile acestui Stăpân încruntat, care mai vrea să-I spun şi "Tată" pe deasupra."

Problema este că cei care gândesc aşa sunt de obicei fraţii mai mari,adică liderii religioşi ai tuturor bisericilor creştine de la Isus şi până astăzi. Şi nu este de mirare că fraţii mai mici preiau acestă falsă filozofie şi simt nevoia să fugă de lângă tatăl lor de parcă ar fi delicvenţi ce văd un poliţist şi iute trec pe partea cealaltă a străzii. E mai bine să fii departe de reprezentantul Legii, nu-i aşa? Nu se ştie niciodată cum îi trece prin cap să te legitimeze şi apoi sigur începe buclucul…

Omul ajunge să îl identifice şi pe Dumnezeu cu orice asemănare autoritaristă, cu Ilie Moromete de exemplu, că tot l-am folosit în argumentaţia de mai sus, care îl loveşte cu piciorul pe Nilă, fecioră-său dormind pe câmp în loc să cosească. Şi de nimic altceva nu îşi mai aduce aminte toată viaţa, nici de sacrificiile făcute să-l crească, nici de nopţile de veghe la căpătâi când era bolnav, de nimic afară de piciorul acela primit pe când el dormea la câmp…

Fiul risipitor îi reprezintă pe cei care, din cauza păcatului, au concepţii greşite despre Dumnezeu. Să ne gândim la apariţia păcatului în cer. Care i-a fost esenţa? Lucifer nu a instigat

pe nimeni să folosească droguri, să vadă filme murdare după miezul nopţii sau să îndemne îngerii să bea ca să experimenteze noi trăiri dincolo de tinereţea lor spirituală neântinată. Lucifer doar a insinuat că Dumnezeu este un egoist şi a fost suficient. Iar Adam şi Eva nu s-au simţit ispitiţi să calce vreuna din cele zece porunci ci doar au acceptat drept adevăr insinuarea lui Satan-şarpele: "Nu cumva Dumnezeu are ceva cu voi, măi copii? Păi dacă v-ar iubi, n-ar fi trebuit să vă pună restricţii nesuferite"… Ellen White subliniază în cartea "Patriarhi şi Profeţi" că pământul a ajuns aşa cum a ajuns din cauza neînţelegerii caracterului lui Dumnezeu.. Iar pocăinţa nu înseamnă altceva decât redescoperirea lui Dumnezeu.

Cocină fină pentru băiat subţire

Nu după multe zile, fiul cel mai tânăr a strâns totul şi a plecat într-o ţară depărtată unde şi-a risipit averea ducând o viaţă destrăbălată. După ce a cheltuit totul, a venit o foamete mare în ţara aceea (v.13. 14). Risipitorul pleacă de lângă tatăl său şi este acum "liber". Pleacă dar de fapt nu poate trăi fără un tată. Simţământul dependenţei faţă de ceva sau cineva face parte din informaţia instalată în fiinţa umană de Inginerul Programator. Şi fiul risipitor este în căutarea altor taţi. Îi găseşte imediat: prietenii de pahar, femeile de consumaţie, apoi "milosul" stăpân de porci. Deocamdată este în faza în care mai crede în aşa-numita "libertate absolută", înaintând pe un drum care merge de la casa părintească până în cocină. Şi drumul acesta al vieţii multor oameni, este parcurs şi de fiul risipitor. După o vreme iată-l în cocină…

După ce a cheltuit totul, a venit o foamete mare…Atunci s-a dus şi s-a lipit de unul dintre locuitorii ţării aceleia, care l-a trimis pe ogoarele lui să-I păzească porcii (v.15). Pentru iudeii care-L ascultau pe Isus rostind această pildă, era clar: a paşte porcii însemna cea mai de jos treaptă a decăderii, distrugerea totală a demnităţii personale. Fiul risipitor începe prin a-şi apăra demnitatea în faţa tatălui şi ajunge apoi să rămână complet lipsit de ea. Pleacă de lângă "hainul" de tata şi ajunge dependent de "milosul" care-l trimite cu porcii – o imagine extrem de sugestivă a ceea ce face păcatul. Isus creionează aici mai degrabă o caricatură a fiului, băiatul tatei de acasă ajunge acum să trăiască un coşmar. *Mult ar fi vrut el să se sature cu roşcovele pe care le mâncau porcii dar nu i le da nimeni* (v.16). Trebuia să le ia singur, dar cum să facă? Porcii erau mai rapizi şi până să se dea jos din pomul ţepos unde se suise fără scară ca să scuture ramurile, fructele erau fie mâncate, fie de nemâncat din cauza… Dar mai bine să trecem de aceste amănunte legate de fiziologia animalelor.

Acum să punem textului întrebări, ca cea mai eficientă modalitate de studiu biblic si aplicaţie spirituală personală.

Remuşcări?

Prima întrebare: Îi pare rău fiului rispitor că a plecat de acasă? Da. Cum să nu-i pară rău când ajunge să nu aibe nici măcar ce mânca? Îmi amintesc de simţământul complex avut când am plecat spre unitatea militară bucureşteană ca proaspăt recrut, un amestec de teamă faţă de necunoscut şi entuziasmul unei vieţi diferite, lipsite de veghea sâcâitoare a părinţilor. După nici două săptămâni entuziasmul meu s-a topit complet datorită grijii "patriotice" a căpitanului Gogu Ioan, locţiitorul politic al unităţii militare, care nu scăpa nici o ocazie de a mă umili pentru că eram creştin. Şi cu fiul risipitor a fost la fel: trimiterea la porci a făcut parte dintr-o strategie diabolică de a-l înjosi până la ştergerea totală a identităţii şi amintirilor legate de casă şi de tata… Porcii pot paşte şi singuri, fără paznici-administratori de roşcove, spre deosebire de oi. Dar ca umilinţa să fie totală, cel de care "s-a lipit" (expresia este folosită doar în cazul relaţiei bărbat-femei dar aici nu are conotaţii sexuale, exprimând doar o fuziune cu Porcarul – Satan personificat), l-a trimis la porci. Dea la a paşte oile Tatălui, la a paşte porcii Porcarului: două imagini diametral opuse, şocante în simbolistică şi aplicaţii tipologice.

- Ştiu cinci limbi străine, cânt la trei instrumente, ştiu programare computere, pictez, modelez, traforez… dă-mi te rog ceva de lucru că mor de foame.
- O, da, chiar aveam nevoie de cineva educat aşa, ca tine, de un tată care s-a îngrijit să nu-ţi lipsească nimic. Am un post vacant care ţi se potriveşte ca o mănuşă. Şi bine plătit. O să ai unde dormi, la căldură naturală şi dacă eşti suficient de disperat, din când în când o să ai şi ce mânca.

Aşa că la această întrebare răspunsul este clar: da, fiului risipitor îi pare rău că a plecat de acasă.

Reevaluări?

A doua întrebare: Şi-a schimbat el imaginea pe care o avea faţă de tata? Îndrăznesc să afirm că nu! Tatăl lui rămânea aceeaşi persoană intolerantă, rece şi egoistă - imaginea aceea obsedantă pe care a cultivat-o cu obstinaţie. Interpretarea comună a episodului "venirii în fire" este aceea că fiului i-a venit în sfârşit mintea la cap. Că atunci a fost momentul revelaţiei când şi-a schimbat radical concepţia despre tata. Că, într-un cuvânt, atunci fiul risipitor s-a pocăit. Cumva cocina l-a pocăit? Este cocina instrumentul care ne schimbă caracterul? Nu ci doar îl relevă.

Există aici o falsă pocăinţă exprimată în cuvintele fiului risipitor din Luca 15, 17. *Şi-a venit în fire şi a zis: "Câţi argaţi ai tatălui meu au belşug de pâine, iar eu mor de foame aici!".* În timp ce a înţeles că situaţia era prea gravă ca să mai amâne luarea deciziei, fiul nu şi-a schimbat cu nimic concepţia. Tata este la fel de rău, dur, nu-ţi dă voie să fii liber, inflexibil şi intolerant – de acord. Numai că argaţii lui au pâine. Atenţie, tata are doar argaţi, printre care şi doi fii cu acelaşi calificativ! Argat înseamnă slugă, om plătit să muncească la cei pricopsiţi. Iar fiul nu se gândeşte acum "ce bine era când eram fecior la tata acasă" ci "ce bine era… când eram argat"!

Nu te angajezi argat la cineva fiindcă îl ştii om bun şi afectos; de duci fiindcă îţi plăteşte. Sunt destui tineri şi mai puţin tineri care şomează şi nu cred că îi trece vreunuia prin cap să dea anunţ la ziar de genul "Caut patron afectos, plin de dragoste, înţelegere şi simpatie". Nu, ci pur şi simplu caut pe cineva care să mă plătească conform muncii depuse. Nu mă interesează cum gândeşte şi cum îmi zâmbeşte…

Nici pe fiul risipitor nu-l interesează deocamdată dacă tata este sau nu aşa cum îl vedea el ci îl interesează acum faptul că tata plăteşte. Există o falsă pocăinţă întâlnită la mulţi care, în timp ce renunţă la ceea ce generic se numeşte "lume", din cauza unor eşecuri personale, rămâne cu o concepţie falsă despre Dumnezeu. Mă tem că mulţi dintre cei ce se cred credincoşi nu au depăşit faza acestei false pocăinţe.

Ah, ce era să mă pocăiesc…

Un exemplu este concepţia Abatelui Prevost, cel care a scris romanul "Manon Lescaut". Abatele îşi justifică alegerea făcută – călugăria şi viaţa la mănăstire – şi doreşte să le arate şi cititorilor, mai ales celor tineri, că viaţa aceasta nu te duce nicăieri. Viaţa aceasta este o capcană, o dezamăgire amară şi până la urmă este mai bine să o părăseşti şi să te întorci spăşit la Dumnezeu, la "tata"…

Nu-i aşa că pare pios acest gând al lui? Chiar foarte pios şi Abatele se apucă de lucru scriind un roman de dragoste. Toate scenele dintre cavalerul de Grieux şi cea pe care o iubeşte, Manon, sunt teribil de ispititoare şi plăcute - un roman pe care adolescenţii de odinioară îl parcurgeau cu sufletul la gură şi spaima de a nu fi descoperiţi citind picanterii. Dar la urmă atmosfera se schimbă şi istoria lui Manon se termină prost. Dragostea eşuează iar cei doi trebuie să se despartă. Dezamăgit de dragoste şi scârbit de viaţă, Cavalerul de Grieux apucă drumul mânăstirii şi se face călugăr. Păi dacă şi aşa nu te poţi bucura de lumea aceasta, hai înapoi la tata! Tata este acelaşi şi nu-ţi dă nimic: te îmbracă în sutană, te pune să posteşti, să faci penitenţe

şi mătănii… cam atât, plus pâine cât să nu mori de foame. Neagră, că este mai ieftină şi, zice tata, mai sănătoasă.

Filozofia acestui roman te poate descuraja în încercarea de a-ţi face de cap în lumea aceasta dar în nici un caz nu te atrage spre Dumnezeu. Există mulţi creştini care apucă drumul religiei din cauza unor eşecuri în viaţa aceasta (cum spunea un coleg de liceu: "Dacă nu intru la facultatea de medicină, mă duc la Seminar") şi care ajung în cele din urmă să spună: "În fond viaţa aceasta a fost nedreaptă cu mine şi nu valorează nimic; Împărăţia lui Dumnezeu este mai bună. Hai, lasă lumea, lasă bucuriile şi plăcerile ei şi vino la Dumnezeu ca mine", îndeamnă ei, "pocăiţi"… Se îndreaptă spre Dumnezeu ca spre Unul care doar cere neoferind nimic bun afară de ceva pâinea şi apa întristării – supravieţuire minimală.

Isus era conştient de aceste concepţii ale celor din vremea Lui şi din toate vremurile până astăzi. Să nu ne imaginăm că o comunitate iudaică nou testamentală avea altă mentalitate faţă de o comunitate creştină conservatoare de astăzi… Iar Isus rosteşte pilda aceasta evidenţiind momentul exact al falsei pocăinţe. Fiul risipitor ia o hotărâre: "Uite ce-o să fac: îmi calc în picioare demnitatea şi plec. Părăsesc porcii, cocina, stăpânul care mă lasă mort de foame şi plec acasă ca să îmi reiau în primire postul de argat".

Iată felul de gândire al multora dintre cei care spun că s-au pocăit. Adică: m-am îmbolnăvit de ficat din cauza alcoolului, mi-am distrut plămânii din cauza fumatului, picioarele îmi tremură prematur din cauza unei vieţi sexuale alandala, ce mai, mi-am risipit viaţa şi mi-am ruinat sănătatea necâştigând nimic… Ar fi timipul să mă întorc la Dumnezeu şi să mă pocăiesc. Nu am încotro… Eu ştiu de fapt cum este Dumnezeu: nu-ţi dă voie să te bucuri de viaţă, te pune să-I slujeşti, nu te lasă să-i calci poruncile nici măcar în glumă, o să fie vai şi amar de mine…Dar la urmă, la revenirea lui Isus când toţi nepocăiţii o să ardă în foc, cei care se numără printre argaţii Lui, cei pocăiţi, o să meargă la cer. Şi eu deci vreau să merg la cer; chiar dacă nu este viaţa pe care mi-am dorit-o, este totuşi o rezolvare şi cel puţin nu voi arde în focul Gheenei".

Asemenea gânduri sunt infiltrate în subconştientul foarte multor "fii" şi unul dintre motivele pentru care oamenii amână momentul deciziei întoarcerii la Dumnezeu pentru mai spre sfârşitul vieţii, este fiindcă ei cred că mai întâi trebuie să-şi facă de cap (cap de porc, evident) în viaţă şi după aceea… argat la Dumnezeu.

Argat la tata

Cu toate că fiul cel tânăr şi-a luat lumea în cap plecând departe iar fiul cel mare a rămas să slujească cu argaţii, ei împărtăşesc aceleaşi prejudecăţi: că Tata nu are nimic de-a face cu dragostea de viaţă, că Tata trebuie exclus din bucuria lor. Fiul cel mare îi reproşează: *Nu mi-ai dat măcar un ied ca să mă veslesc cu prietenii mei* (v.29). Tata nu are ce căuta la ospăţ unde doar prietenii au acces. Tata ne deranjează, ne încurcă, ne face să ne simţim stingheriţi… Această excludere a lui Dumnezeu, Tatăl nostru, din bucuria de a trăi, din activităţile şi din aspiraţiile noastre şi acceptarea Lui doar ca ultimă soluţie (fiindcă vezi că nu te poţi descurca fără El, că nu-ţi merg bine nici afacerile, nici sănătatea şi nici şanse mari nu ai pentru viaţa veşnică), este orice altceva numai pocăinţă nu.

Să urmărim drumul spre casă al fiului risipitor. Spăşit, cu coada între picioare ca un câine răpciugos întors dintre lupi înapoi la stână, se gândeşte cum să dreagă busuiocul... Şi îi vine în minte să-i propună tatălui un târg care-i va salva chipurile onoarea, demnitatea. "Mă duc acasă chiar acum în plin sezon agricol, fiindcă ştiu căarenevoie de braţe de muncă şi îi voi zice: *Tată, nu mai sunt vrednic să mă chem fiul tău... fă-mă ca pe unul din argaţii tăi* (v.18.19). Iată, îţi voi păzi poruncile, o să îţi slujesc fără crâcnire, tu în schimb să îmi dai pâine – viaţa veşnică".

Aţi întâlnit concepţia aceasta?

- Partea mea: Păzesc porunci, plătesc ce trebuie bisericii, slujesc deci pe Dumnezeu şi aştept ca El să mă răsplătească pentru asta;

- Partea Lui: Îmi dă ceva binecuvântări trecătoare cât să nu mor de foame, şi în final, viaţa veşnică.

Şi fiul risipitor născoceşte strategic, un plan:

Cum să mă duc la atat în halul ăsta, în zdrenţe şi mirosind a porci? Să mă angajez în altă parte şi să-mi cumpăr măcar o haină, să apar altfel mai ales de ochii vecinilor şi a fratelui meu... Dar unde şi cât o să mai rabd de foame? Asta este, mă duc aşa.

Şi mirosul acesta nesuferit care mi-a intrat în piele... De unde bani de o baie şi şampoane parfumate? Merg aşa, nu am încotro.

Dar i-am risipit averea, nu aş putea să-i duc şi eu ceva înapoi, un cadou... De unde bani,aceeaşi problemă, că dacă aveam bani nu mă mai întorceam, evident.

A, gata, am găsit: o să-i ţin un mic discurs. O să fac penintenţă, o să-i cad la picioare. Ştiu că lui tata îi plac mărturisirile, în genunchi, cu lacrimi cât cuprinde... O să strig pe stradă, în faţa casei, să audă toţi vecinii, toţi argaţii,să audă şi fratele meu: "Tatăăăă, am păcătuit, am fost un nebun, iartă-mă!" Lui tata o să-i placă să audă mărtusirea mea publică. Da, fac circ, nu alta: "Tată, tăticule, o să-ţi slujesc cu capul în jos toată viaţa şi niciodată nu o să mai râd, nu o să mă mai bucur ci o să-mi plâng păcatele, argat fă-mă tată...la oi trimite-mă, la câmp, la vie… argat."

Şi fiul repetă discursul în lungul drum spre casă, mai adăugând şi mai optimizând pentru un efect garantat. Se apropie... Inima începe să-i bată cu extrasistole...

Uite aici este râul unde veneam cu tata la scăldat; ţin minte că tata îşi lăsa treburile şi mă lua şi pe mine şi pe frate-meu de mână şi fugeam aici la scaldă şi ce frumos era când ne jucam în apă...

Uite acolo este iazul unde tata ne-a învăţat să pescuim...

Uite aici este via şi tata ne lua la cules şi mâncam cât vroiam...

Credeţi că tatăl nu făcuse asemenea lucruri, ca orice tată? Sunt convins că da, pentru că era un tată bun. Dar el uitase. Fiul risipitor rămăsese doar cu amintirea crizei din adolescenţă când a intrat în conflict cu tatăl care l-a oprit într-o împrejurare să meargă la discotecă cu prieteni dubioşi. Abia acum, depănând amintiri, el îşi descoperă tatăl. Şi pe măsură ce-l descoperă, simte că are curaj să meargă spre casă mai cu inimă. Evident că lucrurile acestea nu apar în nici un comentariu teologic prestigios ci doar m-am transferat în pielea fiului şi am căutat să-mi imaginez ce-aş fi făcut eu în locul lui... risipitor păcătos ce sunt!

Şi ajunge aproape de casă... Dintr-o dată, cu ochii împăienjeniţi de foame şi de oboseala drumului, vede o silueta că se apropie... Este tata, a apărut ca din pământ... repede, unde este discursul? – şi fiul se caută în buzunare să găsească vorbele meşteşugit întocmite şi reptate, aşa cum unii creştini au impresia că o rugăciune trebuie să fie după tipic şi începe să turuie: "Tată, am păcătuit... nu sunt vrednic, eu am păcătuit, da..." Şi până să scoată el de sub mânecă "discursul argatului" cu care să-i înmoaie definitiv simţurile de proprietar ale tatălui, tata îl îmbrăţişează, îl ia de umeri şi-l duce spre casă.

Ei, da, acum se pregăteşte scena penitenţei publice, în faţa casei, să vadă şi să audă toată lumea – îşi zice fiul. Repede discursul, acum este momentul. Cu siguranţă că tata va zice: "Mai ţineţi minte cum era îmbrăcat fiul meu când a plecat de acasă? Purta cel mai bun costum iar acum, zdrenţe împuţite"... Să încep eu înainte: Tatăăă, am păcătuiiiit!...

Dar tata îl acoperă cu mantia: "Dragul meu fiu, nu vreau ca lumea să vadă că ai ajuns în zdrenţe. Repede: mantaua, încălţămintea şi inelul" - simboluri ale unei noi vieţi, ale unui statut social superior, de om liber.

Şi fiul intră în casă:

- Tată, vreau să merg la treabă. Gata cu teatrul, cred că i-am păcălit pe vecini. Acum sunt gata să-ţi împlinesc poruncile. Vreau să merg la ogor, să lucrez corect pentru pâine, sunt gata de muncă pentru că îţi ştiu concepţia ta despre viaţă: muncă, muncă şi iar muncă.

- Nu fiule, vom face altceva. O să meargă argaţii să taie viţelul cel îngrăşat pe care l-am păstrat pentru tine (un alt simbol = Isus) şi să petrecem cu toţii. Pentru că vreau să-ţi spun ceva, dragul meu băiat: atunci când tu petreceai cu prietenii, eu stăteam în spatele uşii şi plângeam. Aş fi vrut să mă inviţi şi pe mine. Nu mi-am dorit atât de mult să munceşti, să păzeşti porunci şi legi, cât mi-am dorit să ne veselim şi noi o dată împreună. Am tânjit după o părtăşie cu tine şi îi invidiam pe cei cu care îţi petreceai timpul. Acum cred că eşti copt pentru asta. Hai să mâncăm, să ne veselim şi să lăsăm în urmă toate necazurile. În fond pentru asta am muncit eu o viaţă întreagă: să mă veselesc împreună cu fiii mei. Vine acum şi fratele tău, ce bine o să ne simţim…

Meseria: fiu mare

Şi vine fratele mai mare: "Muzică, sărbătoare? La noi în casă aşa ceva? A, probabil că tata este plecat şi s-o fi întors şmecherul de frate-meu să ia şi partea mea de avere şi să o toace aşa cum a făcut cu a lui"… Dar spre surprinderea lui, chiar tatăl conducea sărbătoarea şi râdea cel mai tare. Şi fiul cel mare tot nu acceptă realitatea: Este clar, bătrânul a dat în mintea copiilor. L-a apucat sentimentalismele… ia uite cum îl duce ăsta micu de nas… Viţelul la care mă gândeam că ar fi numai bun pentru nunta mea este acum în farfuria hămesitului şi păcătosului… Tata este prea bun, prea naiv, încurajează apostazia".

Şi fiul cel mare are o singură soluţie: să se arate mai sfânt decât tatăl său. El rămâne afară. Renunţă la tata, la frate, la ceilalţi meseni, el rămâne sobru, principial, într-un cuvânt rămâne rob aşa cum şi-a propus dintotdeauna să fie. Şi gândindu-mă la el, înţeleg de ce Ellen White declara despre unii oameni că dacă ar ajunge la cer, ar fi un pericol. Sunt două categorii de oameni care nu vor ajunge în cer:

- cei mai înrăiţi păcătoşi care s-ar plictisi în eternitate pentru că nu au acolo cum să continue cu păcatele cultivate aici;
- cei ce se cred prea sfinţi, care ar găsi greşeli chiar şi îngerilor şi lui Dumnezeu (vezi Eclesiastul 7,16).

Fiul cel mare nu a fost data afară ci s-a auto-exclus de la bucuria întâlnirii cu fratele său şi mai ales de la fericirea descoperirii unui tată aşa cum nu-l nu ştia. În orice caz, concluzia tatălui este cea pe care Isus o enunţă în finalul pildei: trebuie să ne bucurăm şi să ne veselim când risipitorii înviază. Şi când a înviat fiul risipitor? La cocina de porci când şi-a dat seama că tot mai bine este acasă sau mai degrabă când a descoperit caracterul tatălui său?

Creştinii, fii mari sau mici, risipitori deopotrivă, vor învia spiritual nu pentru că au părăsit cocina unei vieţi uşuratice şi au ajuns să se supună ca argaţi şi robi, păzind porunci părinteşti, ci doar atunci când vor descoperi adevărul despre caracterul lui Dumnezeu. Un Tată care vrea să aibe o relaţie specială cu fiii Lui, care tânjeşte după părtăşia noastră. Numai atunci când descoperim şi redescoperim adevărul despre frumuseţea caracterului lui Dumnezeu, vom experimenta pocăinţa/ METANOIA (gr.) = o motivaţie superioară de a trăi viaţa de creştin. Şi vom vedea atunci viaţa de creştin ca fiind cea mai frumoasă şi mântuirea ni se va părea aşa cum şi este în realitate, uşoară. O problemă de relaţie, nu una de obligaţie.

Ştim prea puţin despre Tatăl nostru. Trebuie să ne întâlnim mai des cu El. Să-L căutăm în natură, în Biblie, în experienţele noastre zilnice. Ştim prea puţine despre El şi din păcate ştim unele lucruri trunchiate iar altele distorsionate, ce-am învăţat de la fratele mai mare. Să avem curajul şi motivaţia unei explorări personale. Şi cred că nici nu ne va mai trebui altceva ca să fim - atenţie, urmează un cuvânt mare şi adevărat – fericiţi.

Vânator şi Fermier

Despre cele patru tipuri de temperamente - sangvin, melancolic, coleric şi bilos – am luat cunoştinţă cu toţii la lecţiile de psihologie din liceu şi facultate sau din publicaţiile ce-şi fac planuri la vânzări înserând în mai toate numerele fel de fel de teste dubioase de auto-cunoaştere. Testele acestea sunt în mod constant destul de empiric întocmite, cu multe contradicţii şi inevitabil slujind flatării cititorilor. Un lucru este cert: suntem o combinaţie de două sau chiar trei dintre aceste tipuri, unul dintre ele dominând şi fiindu-ne caracteristic. De curând atenţia mi-a fost atrasă de un studiu al lui T. Hartman, citat de Will Eva în revista MINISTRY (Attention Deficit Disorder: A Different Perception, Grass Valley, CA, Underwood Books, 1997). El sugerează că orice grup social (şcoală, instituţie, congregaţie) are în compenenţă două tipuri de persoane: cele care privesc viaţa ca fermieri şi cele care se comportă ca vânători.

- Fermierul este preocupat doar de ceea ce se petrece pe teritoriul fermei lui. El o protejează cu gard, cultivă solul diferenţiat în funcţie de specific şi nevoi, nu aruncă nici măcar o privire în afara tarlalei sale şi aşteaptă perioada recoltei. Preferă să dormiteze la adăpost şi să spună poveşti la gura sobei în perioadele dintre dintre seceriş şi un nou semănat, decât să iasă din bârlog. Face anual recensământul animalelor şi compară laptele strâns anul acesta cu ceea ce a produs în sezonul trecut.

- Vânătorul, pe de altă parte, este un om al acţiunii, fără astâmpăr. Nu-i place să se vadă legat de un loc anume şi limitat în mişcare. De aceea sare gardul, atras ca un magnet de ceea ce este dincolo de el. Ogorul propriu devine pârloagă, găinile sunt fără boabe şi vacile seamănă cu cele şapte costelive văzute de Faraon în vis dar asta contează mai puţin pentru el. Urmăreşte vânatul cu meticulozitate, cunoaşte tehnici de pus capcane diferenţiat în funcţie de momeală şi anotimp şi ştie pe de rost obiceiurile tuturor jivinelor. Se bucură de orice glonţ tras în plin şi trofeele sunt atârnate în sufragerie, la vedere.

Obiceiurile Vânătorului îl scot din sărite pe pe Fermier care consideră aventurile acestuia ineficiente şi chiar periculoase. Suspectează mereu că din escapadele Vânătorului acesta aduce pe teritoriul fermei microbi ce vor infesta recolta şi animalele apărate de gard dar nu şi de iresponsabilitatea acestuia. Nu înţelege rostul risipirii fodurilor şi energiei în afara fermei, pe sălbăticiuni care doar produc pagubă fermei. Vulpi, iepuri, fazani, urşi ba chiar căprioarele nu sunt decât tot atâtea ameninţări pentru găinile fermei, pentru grâne, pomi şi zarzavaturi.

Pe de altă parte, suspiciunile eterne ale Fermierului, munca acestuia de rutină şi perioadele de inactivitate, îl agasează pe Vânător. El nu înţelege cum cineva se poate limita la propria bătătură când dincolo de gard mişună ocaziile cu blană sau cu pene… Preferă murele din pădure “crescute singure”, fără picătură de sudoare, lăptucilor din spatele casei şi fazanul care i-a apărut în bătaia puştii, decât viţelul din propriul grajd, fie el şi îngrăşat. Nu totdeauana are noroc la vânat dar chiar când se întoarce cu tolba goală acasă, are ce povesti Fermierului care a trebăluit în spatele gardului fermei. Pentru că “ce ştie câinele de pază care este viaţa lupului”? Crede că descoperirile sale “extra-muros” ar putea fi preluate şi adaptate pentru economia fermei, prin aceasta sporind productivitatea şi îmbunătăţindu-se viaţa.

Două sunt exemplele biblice care vin imediat în minte atunci când comparăm aceste două mentalităţi-simbol:

1. Esau ca vânător şi Iacob ca fermier

S-au împlinit zilele când avea să nască; şi iată că în pântecele ei erau doi gemeni. Băieţii aceştia s-au făcut mari. Esau a ajuns un vânător îndemânatic, un om care îşi petrecea

vremea mai mult pe camp; dar Iacov era un om liniştit, care stătea acasă în corturi. (Gen.25, 24.27)

Deşi au fost gemeni, nu au semănat nici la înfăţişare şi nici la fire. Niciodată nu s-au înţeles iar traiectoriile lor au fost chiar de la naştere, pe coordonate diferite. Ce-i plăcea unuia, îi displăcea ceiluilalt iar familia Isaac-Rebeca a fost măcinată permanent de tensiunile şi rivalităţile dintre ei. Dacă simpatia noastră se îndreaptă către Iacov, aceasta se datorează faptului că el ocupă locul principal în naraţiunea biblică. Dar nu găsim de-a lungul traiectoriei lui de Fermier pus pe înşelătorii, de la furarea binecuvântării şi până la nuielele jupuite pe când păzea turmele lui Laban, o superioritate morală cu care să se recomande înaintea lui Dumnezeu ca fiind mai bun decât obtuzul şi senzualul Vânător Esau. De-abia după pierderea Rahelei şi apoi a lui Iosif, Iacov se lasă treptat condus de Providenţă, fără să mai încerce s-o "ajute" măsluind zarurile…

2. Preoţii şi Profeţii

Al doilea exemplu bibic îl găsim în permanenta tensiune dintre profeţi ca "Vânători" şi preoţi pe care îi putem include în cealaltă categorie, "Fermieri". De-a lungul istoriei sacre, conflictul dintre aceste două categorii de slujitori ai lui Dumnezeu a fost întreţinut atât deliberat prin jocuri politice şi suspiciuni reciproce, cât şi ca parte din "riscurile meseriei".

În timp ce trebuia să taie răul de la rădăcină, profetul îşi îndeplinea mandatul din partea lui Dumnezeu nu cu autoritate organizaţională ci cu una morală, spunând păcatului pe nume, chemând la redeşteptare spirituală, provocând masele şi liderii la reformă.

Preotul, pe de altă parte, era purtătorul unui mandat organizaţional, fiind însărcinat cu aspectele pastorale perene ale călăuzirii poporului ales.

De-a lungul istoriei poporuui ales putem sa simţim permanantă tensiune dintre preoţi şi profeţi. De multe ori profeţii au mustrat închistarea organizatorică a preoţilor, serviciul devenit rutină care le slăbea spiritualitatea, lipsa de viziune care să-i motiveze către o slujire eficientă. La rândul lor, preoţii vedeau că eforturile lor nu sunt suficient apreciate şi se simţeau frustraţi ori de câte ori erau traşi la răspundere de profeţi pentru decăderea morală a poporului.

Desigur că punctul pe care vreau să-l subliniez este acela că tensiunea dintre Vânător şi Fermier se face încă simţită în biserică. Există afiliaţie pentru un model sau celălalt. Unele comunităţi pun accent pe organizarea internă, pastorală, pe hrănire propriei turme. Altele sunt motivate de atracţia vânatului şi gata să iasă din ocol cu puşca pregătită. În ansamblu, biserica este într-un echilibru dinamic în care cele două roluri-modele sunt la lucru. Laici şi eclesiastici, conducători şi membrii, păstori şi păstoriţi, toţi au o parte predominantă, fie profetică fie pastorală, care le motivează activitatea. Eu personal mă simt vânător deşi îmi place şi să muncesc la Fermă… Unii dintre prietenii mei însă sunt prin vocaţie şi educaţie, fermieri sadea…

Analogia poate fi dusă un pas mai departe. În perioadele timpurii ale oricărei mişcări religioase, este cât se poate de logic ca vocea profetică (Vânătorul) să fie ascultată în timp ce influenţa pastorală (a Fermierului) să conteze mai puţin. Dar în timp ce mişcarea se maturizează, se instutuţionalizează şi chiar se aşează într-un tipar organizaţional din ce în ce mai puţin flexibil, vocea preoţească (Fermierul) este cea care se impune. În cele din urmă, duetul devine solo, cântul profetic fiind cu totul acoperit de aria pastorală.

Cu cât o organizaţie devine mai instituţionalizată şi dispune de mai multă influenţă şi fonduri, cu atât simte mai puţin nevoia unei voci profetice, a unui corn de vânătoare care ar putea distona cu trompeta oficială. Nu ar trebui să fie aşa. Multe dintre problemele cu care se confruntă unele congregaţii se datorează acestui fapt: vocea Profeţiei este din ce în ce mai acoperită de "şşşt"-ul unor fermieri automulţumiţi cu producţia de acum cinci sau zece ani, nevrând să caute vânat proaspăt şi dincolo de limitele fermei. Iar această situaţie cronicizată

poate conduce la extreme dăunătoare în care profetul este considerat excentric, desuet şi chiar dăunător pentru economia "fermei". Sau în care Profetul să dărâme gardurile şi să îndemne şi pe Fermier să lase de izbelişte ferma în cautare generală de vânat special.

Isus a fost şi în acest punct, Modelul. În El, vânătorul şi fermierul ca aspecte ale misiunii dar şi personalităţii Sale, sunt perfect reprezentaţi într-un echilibru divin. Isus este în acelaşi timp Căptenia Profeţilor şi Marele Preot. Dacă analizăm cu cea mai mare atenţie activitatea Lui pământească, ajungem inevitabil la această concluzie: nu vom putea niciodată să separăm cele două laturi şi să spunem că într-o anumită împrejurare sau când a săvârşit o anumită minune, a fost mai pastoral sau dimpotrivă, mai profetic.

Ţi-ai descoperit vocaţia de fermier? Foarte bine, ai de lucru suficient înăuntrul bisericii iar fratele tău, vânător prin excelenţă, te poate ajuta. Sau şi mai bine, lasă-l să se ducă în căutare de vânat proaspăt, dincolo de zidurile bisericii. Te simţi vânător? Foarte bine, mergi acolo unde te simţi în elementul tău şi vino cu tolba plină înapoi la fermă/biserică. Fără să dispreţuieşti truda fratelui tău, fermierul, care trudeşte pentru ajungerea aceluiaşi scop: r e c ol t a. Recolta de suflete. Aceasta este provocarea pentru biserica Lui de astăzi: Vânătorii şi Fermierii şi colaboreze şi în loc de duel să fie duet.

Să deosebesc binele şi răul… (în lucru)

Evrei 5,14 – vezi…

Semipreparate… le bagi la micro si gata… le mananci direct din cutie, igienic cu tacamuri de plastic… Ai terminat, gata, arunci fara bataie de cap… Sunt moi, bune de molfait pentru dantura noastra stricata de zaharuri si coloranti sintetici… La fel si spiritual: hrana semipreparata, pastorul doar deschide conserva sau cutia, incalzeste putin atmosfera cu cate o gluma si gata… hrana. Nu prea tara sa nu strice stomacurile sau dintii enoriasilor obisnuiti cu laptic. (Nu e cazul local dar e o moda generala).

Vorbeste Pavel despre niste oameni maturi ce consuma o hrana tare. Oameni care intrebuinteaza organul gandirii si ca atare reusesc sa digere intelectual, hrana tare. Obisnuinta = a doua natura. Cel care manca cuie la circ… Mexicanii mănâncă piperat din cale-afară dar le se pare normal. Obişnuinţa … V 13 ne spune care este hrana tare: cuvantul despre neprihanire. Cum adica? Gandul: Nu se poate dom'le este prea de tot… fara pacat, pai nu scrie ca nu… E prea tare…
Prin intrebuintarea judecatii, pot deosebi binele de rau…

E usor sa deosebesc la la altii B de R… Sa spun altuia cand face prostii: mai, e rau ce ai facut. Dar pentru mine? Da, un sistem de alarma, un caine de paza (constiinta) care sa latre atunci cand sunt pe cale sa fac vreun rau… Da exista, dar mecanismul trebuie intrebuintat in permanenta… Exemplul fetelor fr.C. dintr-o localitate de langa Campina. Bunicul a fost un mare sustinator al miscarii de reforma…Educate de mici doar in lozinci crestine, tinute legate la ochi ca nu cumva sa vada si raul, spunandu-li-se doar "Trebuie sa faceti asta fara discutie, sa nu care cumva sa… ca va omor din bataie, doar binele pe toata linia" au ajuns sa li se atrofieze organul intrebuintarii binelui de rau…Experienta se numeste in psihologie "inoculare"… Si pe la 16 ani, s-au dus in lume ca glontul… Una este inca acolo iar cealalta a revenit cu numele ca sa aibe unde locui… (Fara aberatii ca trebuie sa aruncam copiii in fata pacatului ca sa-i calim… dar nici sa jucam rol dublu in fata lor…).

Pentru a avea o imagine biblica sa luam un exemplu din Scriptura; sa incercamsa vedem altfel de cat am fost obisnuiti cu o citere superficiala. Nu vreau sa inventez eu doctrine acum ci sa fim open-mind, sa studiem impreuna fara prejudecati…
Solomon. 1 Imp.3,9 vezi…
Ce lipseste acestei rugaciuni?… Solomon mosteneste de-a gata o imparatie ajunsa la apogeul puterii sale. Si doreste sa fie un imparat pe masura, sa intre in istorie, sa fie intelept, priceput, un manager perfect care sa se priceapa in absolut orice problema (vezi ambitia dicatorilor). Ce cusur are rugaciunea? Sa comparam spusele lui Pavel din Evrei cu cele ale lui Solomon:
Pavel: sa deosebeasca **binele si raul**
Solomon: sa deosebeasca **binele de rau…**

Observam diferenta si implicatiile? Nici o aluzie la nevoile lui personale. El cere intelepciune sa-I poata judeca pe ALTII! "Doamne, da-mi ca sa pot separa in altii binele de rau"…
Ati putea spune ca S nu a gresit deoarece in v.10 se spune. As vrea sa retinem ca aceasta este concluzia cronicarului si nu a lui Dumnezeu. Ca si in alte paragrafe care par a intra in contradictie cu anumite doctrine… Ingerul care tulbura apele la Betesda… In realitate SE CREDEA CA… Sau in legatura cu anumite actiuni ale personajelor Bibliei cum a fost tragerea la sorti pentru al 12 apostol… Sa evitam a citi mechanic Biblia…
Ceea ce spune Dumnezeu lui Solomon este cumva diferit. Pentru ca nu ceri bogatie sau altceva material, iti dau ce ceri plus altele dar, v.14… DACA…Absolut orice binecuvantare este conditionata…
Voi face dupa cuvantul tau… ai cerut intelepciune pentru altii, iti voi da, dar pentru tine… nimic… te lasi sa alegi tu…plus binecuvantari materiale daca asculti…

Si Solomon paseste inainte ca rege. Debutul lui: judecata lui Solomon. Perspicacitate, mizeaza pe iubirea de mama, psihologie… si gata, s-a lansat. O buna propaganda intretinuta de oamenii de la palat si se duce vestea…
Bun! Deci deosebeste binele de rau la altii…
Apoi Solomon incepe sa se casatoreasca… Şi continuă… una, două, nouă… nouă sute nouăzeci şi nouă…! Daca s-ar fi rugat si ar fi actionat sa deosebeasca B si R pentru el, care ar fi fost urmarea? O familie fericita, o natiune prospera, Numele lui Dumnezeu amplificat peste tot. Dar asa, doar numele lui Solomon amplificat… Iar sotia de cel mai inalt rang, sotia sefa, a fost o printesa egipteanca, calcul politic… Dezastru pentru moralitatea si sanatatea spirituala a natiunii… (Vezi si fiscalitatea excesiva).

1 Imp.11,1-2 vezi. Tarat de patima… Daca divorta de prima si lua alta, era intr-adevar o problema dar era de inteles. Atatia sunt la doua casatorie dupa un esec dureros. (nu sunt eu cel in masura sa judec ci compara doua rele ca sa evidentiez consecintele unui rau mai mic fata de ceea ce a ales Solomon).
Prins, te taraste mai ales daca nu dai drumul franghiei…. Ce mai deosebea Solomon acum? Orbit…De ce nu judeca Solomon inteleptul si pentru el? Vesnicul candidat la insuratoare…. A iubi multe mnu inseamna a iubi mult. A avut tousi o experienta deosebita in cautarile sale: Sunamita. Exceptie. S-a simtit lezat dar intelept fiind a prins firul si apreciaza demnitatea acelei fete de la tara. Scrie o perla, Cantarea cantarilor…
1 Imp.11,4-10… urmarea uneri rugaciuni gresite, a unei alegeri gresite, a unei tinte false… Sa intaresti cu soldati si armament un punct nesemnificativ de pe campul de lupta…
In Eden, Lucifer ii indemna pe primii nostri parinti sa pacatuioesca fara probleme pentru ca sa poata cunoaste ce? Binele si raul. Este aici o capcana in care nu cadem cu voia evident ci mai

degraba printr-o atitudine de neglijenta. Mi si cate un rau, mai si cateva de-ale bune ca doar oameni suntem… Dar cum face cu antrenamentul? Asa fac sportivii de performanta, mai se antreneaza, mai se apuca de prostii, apoi iare… Pai ar mai fi buni de ceva?
Biblia prin Ap.Pavel ne indeamna sa facem un singur lucru, sa intrebuintam dintii spirituali ca sa digeram in fiecare zi hrana tare a neprihanirii. In fiecare zi…

Dragoste cu vânătăi
(în lucru)

Este cineva care să nu fi primit macar o lovitură anul acesta? Am luat în considerare o perioadă mai lungă de timp ca să dau o şansă şi celor fără vânătăi vizibile, să răspundă cum se cuvine. Felicitari pentru cei loviţi! Nu este o ironie, ci cred personal bazat pe argumentaţia Bibliei şi pe loviturile primite personal, ce binecuvântare este pentru un creştin, să fie lovit...
Două texte din Biblie care vorbesc despre aceeaşi lovitură date de aceeaşi persoană dar cu efecte diferite, ambele din cap.11 a cărţii Faptele Apostolilor.

Lovituri în do major şi lovituri în la minor

Fapte 12,7... lovind pe Petru în coastă... Întotdeauna când am citit acest pasaj mi-am pus o întrebare: de ce îngerul l-a trezit pe Petru dându-i o lovitură? Să ne gândim la un copil care trebuie să plece dimineaţa la şcoală: cum îl trezeşte mama pe copil, lovindu-l? Trăgându-i una la coaste sau mângâindu-l pe cap...? Nu mai sunt şi alte metode mai paşnice? Cine dintre dvs. soţilor, va treziţi soţiile dându-le o lovitură? Şi câte soţii dau cu piciorul sau cu pumnul în partener, ca să se scoale pentru o nouă zi de muncă? Am văzut şi asemenea caz şi aş vrea să spun că acea căsătorie nu a durat prea mult...

Îngerul nu l-a trezit pe Petru cu o mângâiere şi nici cu ciripit de păsărele efectuat de un ceas special... „L-a lovit în coastă”. Foarte sigur cu piciorul. Citind acest paragraf am rămas uimit şi am încercat să descifrez semnificaţia gestului... Mă duc cu gândul al Ilie trezit tot atât de brutal, într-o situaţie asmănătoare...

Un alt verset din acelaşi capitol... Fapte 12, 21-23 ... În cartea „Istoria Faptelor Apostolilor” de Ellen White, gasim un amănunt interesant. Îngerul care l-a lovit pe Petru a fosta acelaşi înger care l-a lovit şi pe Irod. Dar efectele au fost diferite: Lovitura dată lui Petru a făcut ca lanţurile de la mână să îi cadă; lovitura data lui Irod l-a făcut să fie „mâncat de viermi”.

În acelaşi timp, în fiecare zi, oameni care dau slava lui Dumnezeu şi oameni care nu îi dau slavă, sunt loviţi... În fiecare zi, oameni care dorm liniştiţi, cu conştiinţa împăcată, sunt loviţi. Sunt loviţi şi oamenii care în înfumurarea lor nu mai ştiu ce să facă pentru a-şi aduce elogii şi slavă. Săraci şi bogaţi, în închisoare sau în birourile de preşedinţi , oameni care nu se aşteaptă, sunt loviţi. (Există un serial de mare succes „Touch by an Angel”, dar atins, mângâiat, deci cu altă semnificaţie... comercial, evident)

Pentru unii, loviturile sunt o binecuvântare. Pentru alţii, loviturile sunt fatale. Sper că facem parte dintre aceia pentru care loviturile să însemne trezire, să determine căderea lanţurilor... Şi cu cât loviturile se înmulţesc, se măreşte şi şansa noastră de a ne trezi la realitate şi a scutura lanţurile păcatului, lanţuri care ne ţineau robi... Şi cu cât loviturile se înmulţesc, se înmulţesc şi binecuvântările. Pare absurd, „vorbe de popă” cum spunea Voltaire referinduse batjocoritor la

promisiunile Bibliei? Dacă ar fi să analizăm doar exemplul lui Petru şi al lui Irod, şiar fi de ajuns. Dar îndemn în primulrând la introspecţie...

Acelaşi înger care i-au lovit pe Petru şi pe Irod, se loveşte şi pe noi. Am observat ceva în propria mea viaţă: de multe ori mi-am cauzat singur lovituri. Am făcut greşeli şi am suportat consecinţele... Oricine are această experienţă, cred. Calci pe greblă, te loveşte... Personajul lui Alecsandri, Guliţă, tocmai venise de la Paris, ca student în vacanţă. Dar „uitase" complet să vorbească româneşte. Şi atunci un ţăran mai hâtru, i-a pus o greblă în faţă, pe când trecea cu ifose prin "le jardin - lio grădină". A călcat evident pe ea şi, minune, i-a revenit memoria şi limba română, înjurând grebla cu acşent di Paris...dar în româno-birjărească.

Şi eu m-am lovit câteodată singur. Iar în alte împrejurări am fost lovit de circumstanţele vieţii, de semenii mei, de neprevăzutul acestei lumi... Nu vi s-a întâmplat şi dvs? Dar uneori am înţeles că m-a lovit un înger al Domnului. Şi oridecâte ori am fost lovit de un înger, am avut motive să-i dau slavă lui Dumnezeu după aceea. Îngerul Domnului îi loveşte şi pe cei cărora nu le pasă de Dumnezeu. Aceeaşi lovitură, acelaşi înger-karatist, dar efectele sunt diferite: cei loviţi se prăbuşesc iar „meciul" se termină înainte de limită.

Să analizăm succint cele două experienţe. Sper să ne recunoaştem în prima experienţă iar din a doua să învăţăm doar fără implicare pentru că este teribilă... Experienţa lui Irod este teribilă. Toţi dictatorii din lume şi toţi oamenii care se cramponează de eul personal, care trăiesc doar pentru a se slăvi pe ei înşişi, sunt cele mai izbitoare exemple de transformare ireversibilă a caracterului, până la asemănarea cu Satan.

Papillon Petru

Cap.12 din Fapte începe cu faptele lui Irod. Fapte 12,1-3...
Închisoarea în care a fost aruncat Petru era o închisoare din care nu se putea evada. Am văzut nu de mult un film cu istoria închisorii Alcatraz din care doar un singur deţinut (interpretat de Sean Connery, fostul James Bond 007) a reuşit să scape. Alcatraz este o insulă în faţa San Francisco-ului, cu ziduri, câini, elicoptere, arme autonome, detectoare de prezenţă, alarme pretutindeni... totul conceput de aşa fel încât absolut nimeni să nu scape Astăzi este muzeu şi oricine poate să intre via Internet pe site-ul cu pricina, ca să înţeleagă câte ceva din viaţa (dacă o putem numi astfel) într-o închisoare de maximă siguranţă. Închisoarea din Fapte 12 era săpată în stâncă, cu o singură intrare îngustă, cu un coridor lung şi celule/grote de o parte şi de alta... Pe unde intrai tot pe acolo ieşeai... Nici măcar ziduri nu erau, fie ele cât de înalte, ca să fie escaladate... Iar ca să sapi un tunel de scăpare, cu lingura... nici pomeneală, era piatră.

Irod, care învăţase ceva dintr-o experienţă anterioară când trupul unui Crucificat fusese chipurile furat de ucenici, deci şi de acest Petru, a ordonat o gardă de 4 X 4 = 16 soldaţi. Păzit zi şi noapte de 16 oameni, mai ceva decât un preşedinte american în dormitorul-buncăr de sub CasaAlbă. Şaisprezece gardieni în afară de paza normală a închisorii şi de paza straşnică de la intrare. Iar Petru însuşi dormea cu cătuşe la mâini şi la picioare, legat de zid dar şi de soldaţi precum „ochelarii" poliţiştilor care te „anexează" de însoţitor. Îmi reamintesc de biografia lui Henry Charriere – Papillon, expertul în evadări. O singură dată nu a reuşit şi anume atunci când a fost legat şi pus să moară de foame într-o celulă complet izolat de exterior. A mâncat gândaci, şi-a impus să doarmă cât mai mult şi şi-aconcentrat gândul către următoarea tentativă de evadare după ce va ieşi de la izolator... Dar Petru nu avea deloc în gând o evadare. Legat staşnic şi păzit straşnic. Imposibil să mai ieşi, de aici nici Dumnezeu nu te mai scoate, ar fi vrut să spună Irod.

Iar Petru dormea. Era teoretic ultima lui noapte pentru că se planifica execuţia lui publică, a doua zi, ca să intimideze pe toţi simpatizanţii creştinilor... Este interesant cum doarme Petru: desculţ şi cu mantia scoasă, ştim din relatarea biblică. Adică prea puţin părea să-i pese de execuţia de a doua zi; el s-a făcut comod atât cât îi permiteau condiţiile. Când ştii că oricum mori a doua zi, te mai speli pe dinţi seara? Şi dormi ca de obicei în pijamaua preferată, cu

ursuleţul pe pernă? Ba dimpotrivă, tortura aşteptării este o pedeapsă mult mai grea decât moartea în sine.

Americanii au obiceiul să mediatizeze experienţele extreme şi am văzut la Fox News un reportaj despre ultima noapte a unui condamnat la moarte. Noaptea de frământare, chiar pentru cei asistaţi de pastori care au fost în preajma lor pentru consiliere spirituală, tot timpul. Mai intervine şi aşteptarea înfrigurată la cererea de graţiere făcută guvernatorului... Numai somn nu se poate numi acea noapte. Şi orele trec înfiorător de repede...

Să dorimim liniştiţi - pare a spune Petru. Cum adică? Păi inflaţia creşte, economia se prăbuşeşte, nu ne ajungem cu banii, sănătatea ne supără, oamenii sunt din ce în ce mai răi, catastrofe, terorism... Creştinii trebuie să aibe un somn liniştit. Este atitudinea unui copil al lui Dumnezeu care a învăţat lecţia nr.1 a Evangheliei – încrederea necondiţionată în Dumnezeu.

Petru doarmea şi dintr-o dată a simţit o lovitură. Poate că chiar în timpul acela visa că soldaţii îl bat (bănuiesc că fusese bătut bine înainte de a fi întemniţat), şi nimeni nu îi lua apărarea. Aşa s-a întîmplat şi cu Isus, şi nici un înger nu i-a luat apărarea atunci – filmul lui Mel Gibson este teribil din acest punct de vedere. Petru se trezeşte. Vede celula inundată de lumină şi o fiinţă supranaturală în faţa lui... Evident că visează, îşi spune. Lanţurile i-au căzut zornăind şi îngerul îi spune... „scoală-te repede, încinge-te şi pune-ţi sandalele".

Eu te trezesc iar tu te îmbraci

Să reţinem acest aspect. Mai întâi, dacă îngerul Domnului ne loveşte, aceasta este binecuvântare. Dar noi putem pierde această binecuvântare. Cu toate că îngerul era puternic, cu toate că situaţia era deci sub control, Petru trebuia să se grăbească. Ar trebui să ne întrebăm întotdeauna imediat după lovitură: ce vrea de la mine îngerul care m-a lovit? Vrea să ne grăbim. „Va veni vremea când şi la lucru şi în afaceri şi în viaţa spirituală şi în evenghelizare, ceea ce se putea face, nu va mai putea fi făcut" – spune Ellen White. „Prea multă ezitare îi oboseşte pe îngeri", declară tot ea, referindu-se la ocaziile pierdute de a-L prezenta pe Christos unor oameni gata să se lase călăuziţi ca să-L înţeleagă. Aceeaşi oameni se vor arăta imuni mai târziu, cu toate eforturile făcute de a le mai trezi atenţia. Degeaba se frământă acum creştinii pentru ceea ce n-au făcut decât sporadic în primii ani după 1989 când ar fi fost plini de succes: o campanie masivă şi unită în care toate congregaţiile să lucreze pentru promovarea Bibliei. Acum virusul secularizării şi materialismului a infestat se pare cu totul societatea noastră.

„Ia-ţi haina şi sandalele", spune îngerul. De ce? Dacă Dumnezeu oricum trimite îngeri la tine şi dacă El este atotputernic, trebuie să îţi mai fie frică să nu răceşti la picioare? Să nu capeţi SARS, gripă asiatică? Haina şi sandalele – simboluri şi realităţi... Viaţa de credinţă nu te scuteşte de problemele vieţii. Îţi este frig, foame, trebuie să te duci la frizer, să cumperi cartofi şi varză pentru murat - trebuie să ai în atenţie şi aceste elemente profane.

Un pionier de la 1844, cu o săptămână înainte de 22 octombrie... (se credea că atunci vine Isus), fr. Peach, în Noua Anglie, frig... şi după o predică apel la botez şi botez... Apoi cu hainele ude se suie călare pe cal şi se duce spre casă. Pe drum este ajuns de o ceată dintre ascultători care îl opresc: „Ne-am hotărât şi vrem să ne predăm Domnului". Şi predicatorul se întoace şi îi botează, apoi o a treia grupă îl întoarce... Se îmbolnăveşte, are febră şi a doua zi, în ciuda faptului că si simţea rău, pune şeaua pe cal să se ducă la 20 de mile depărtare să predice şi acolo. Soţia îl imploră să stea acasă şi să se îngrijească. Dar el a spus: „Oricum, vine Domnul, să nu ne facem probleme"- Iar fratele Peach a murit în seara zilei de 21 oct 1844 din cauza pleuritei acute...

Şi alţii au trecut prin aceleaşi dileme şi probleme. Misionari care au murit chiar înainte de a începe să aducă suflete la Domnul. Şi credincioşi care nu au fost salvaţi de la cancer chiar dacă li s-a făcut ungerea. Nouă nu ni se promite că vom scutiţi de încercări ci că Domnul va fi cu noi în încercări. (Sora lui mama, Sofia, vegetariană şi credincioasă – bolnavă de cancer la ficat... dilemele acestei lumi pe dos)... De ce? Se învârt poate nişte răspunsuri fariseice în mintea noastră: noi ştim de ce s-a întâmplat... aveau probleme, cultivau păcate. Dar nu cred să fie aşa. Lumea în care trăim este o lume a păcatului, asta este tot ce putem spune.

Ia-ţi sandalele şi haina, ca să nu răceşti şi pentru că o să mai ai nevoie de ele... spune îngerul. Şi Petru, crezând că visează încă, se conformă... Trece de soldaţii adormiţi mai ceva decât cei aflaţi în teatrul din Moscova când au fost gazaţi teroriştii ceceni. Uşile se deschid şi se închid în urma lui Petru iar el rămâne singur în stradă. În mijlocul străzii pe care trebuia să fie dus la locul de execuţie în piaţă. Petru se freacă la ochi. Vis. Dar ceva îi spune că nu a visat. Ce? Umflăturile de la mâini şi coasta lovită de înger care îl durea. Îngerul putea să îi spună: „Petru hai că o să te vindec de umflăturile acestea de la mîini şi, iartă-mă, şi de de la coastă" . Dar Petru nu a fost vindecat. Liberat dar cu dureri şi vânătăi...

Ce căutăm? O viaţă comodă? Să rugăm Providenţa ca să nu ne mai doară rănile de la mîinile încătuşate? Dar nu pentru aceasta vine îngerul la noi. Îngerul ne loveşte şi ne trezeşte şi ne deschide o uşă. Atât. Această uşă este întotdeauna spre slava şi onoarea lui Dumnezeu. Iar când facem din onoarea lui Dumnezeu ţelul vieţii noastre, lovitura îngerului este pentru fericirea noastră. De câte ori suntem loviţi, să ştim că trebuie să ne grăbim. Să facem o schimbare în viaţa noastră şi să îi dăm slavă lui Dumnezeu.

Cealaltă experienţă: Irod. Un om sigur de sine, îmbrăcat cu haine ţesute din aur.. Este secolul I, dar putem actualiza: plin de ghiuluri de aur, conducând un Mercedes pe comandă, vilă, bodyguearzi, prieten intim cu doi miniştrii, totul la dispoziţie. Şi până la urmă nu este nimic rău în aceasta, în a fi bogat. Dar Irod spune: „Eu nu am nevoie de Dumnezeu, EU sunt Dumnezeul vieţii mele". Sunt mulţi oameni care gândesc aşa şi cred că nu au nevoie de Dumnezeu. Iar Irod este elocvent, cucereşte publicul... Dar aici în v.22 găsim un sens mai adânc. Cine striga aşa? O parte din aceeaşi oameni care strigaseră „La moarte cu Isus". Dumnezeu ni se descoperă într-un mod în care nu flatează orgoliul... Irod este prototipul omului care trăieşte doar pentru a se slăvi pe sine însuşi. De fapt aceasta este esenţa păcatului. Pentru că fără un Dumnezeu căruia să Îi slujim şi să ne închinăm, vrăjmaşul ne împinge înainte o altă ţintă. Suntem creaţi să ne închinăm, şi atunci ne vom închina unui fals Dumnezeu, domnul EU. Irod era cel mai iubit fiu al poporului şi nu ştiu cine anume este mai vinovat: cei ce l-au alplaudat şi l-au asemuit cu Dumnezeu Însuşi sau el, cel care a acceptat o asemenea blasfemie...

Oamenii caută nu spiritualitate ci minuni, teologi deştepţi şi discursuri care să înalţe omul, eul...Să strigi tare, să urli ca să captivezi aplauzele audienţei. Isus se descoperă altfel, simplu, direct, curat...

O, noi nu suntem în acest pericol... doar iudeii aceea blestemaţi. In Experienţe şi Viziuni EGW descrie cele două grupe
una îl urma pe Isus în Sfînta Sfintelor, ...
ceilalţi – au rămas cu Satana în sfînta (a venit acolo să înşele)putere, lumină, zel dar nu iubire şi pace = Satana.

Lovitura îngerului, binecuvântare sau blestem... O plamă, un picior în fund (un pas înainte)... simţurile noastre sunt amorţite şi Domnul nu găseşte altă posibilitate. Nu vă plângeţi... Gata, să ne grăbim..., Nu e timp de mângîiere ci ia-ţi haina şi ieşi afară din închisoarea păcatului... Chiar acum!

Cărarea drepţilor, din slavă în slavă... experienţele spirituale cresc şi ne apropiem de Model... Lovituri? Motiv de bucurie.

II. PE DRUMURILE BABILONULUI
fragment de jurnal

Despre cadouri

„*Respingând iubirea Domnului Christos, ei resping de fapt singurul lucru care putea să dea inimii omeneşti curăţie şi statornicie. Unii ca aceştia nu numai că vor pierde cerul dar nu vor ajunge să aibă adevărata bucurie pentru care au sacrificat cerul nici măcar aici...”* Este un fragment din comentariul E.G.White la pilda celor poftiţi la cină. Se spune apoi cum cel care a făcut invitaţia la ospăţ, s-a întors spre cei care aveau să preţuiască cele oferite, spre deosbire de cei dintâi.

Gândul m-a dus la un film văzut cu mulţi ani în urmă şi pe care l-am ţinut minte pentru că m-a impresionat în chiar acest punct impus ca morală etern actuală. Pe scurt, un soldat rus (ei da, era un film rusesc, ei erau specialişi în filme de război mai mult sau mai puţin sentimentale gen „Balada soldatului”), vine acasă de pe frontul Stalingradului, în permisie, aducînd în rucsac drept trofeu deosebit de valoros şi obţinut cu mari sacrificii, o bucată de săpun, articol extrem de rar pe atunci. Are o misiune importantă din partea unui camarad care i-a murit în braţe: să ducă preţiosul săpun soţiei acestuia, ca dovadă supremă de dragoste. Fusese tot ceea ce muribundul avusese mai preţios.

Dar femeia, departe de a fi o Penelopă sovietică, trăia cu un contrabandist care datorită relaţiilor mafiote, nu fusese luat în război ci mobilizat la el în sat. Evident că cei doi amorezi stăteau în belşug relativ în timp ce „Urie Hetitul” variantă rusă, murea la Stalingrad cu gândul acasă, bietul. Şi soldatul venit acum o mie de kilometri pentru a da bucata de săpun, intră în casa camaradului căzut şi întinde pachetul cu mâni tremurânde. Femeia îl ia, îl miroase puţin dezamăgită, că doar nu era nici „Dove” şi nici „Palmolive” şi îl trînteşte într-o ladă din apropiere. La plecare, soldatul mesager aruncă ochii în treacăt în ladă şi vede maldăre de săpunuri, parfumuri, ciorapi de mătase şi pachete de ciocolată fină: doar era amanta unui contrabandist. Iese afară din casă să se ducă în drumul lui dar îşi dă seama de situaţie, se întoarce trântind uşa, trage o palmă femeii care nu îndrăzneşte să protesteze, ia săpunul şi îl dă primei femei care îi iese în drumul înzăpezit. Aceasta rămîne încremenită de uimire. Nu-i vine să-şi creadă ochilor: săpun adevărat! Strigă de bucurie alergând spre casă, deja cu gândul să taie din bucată şi să dea şi altora care ştiu a preţui acest cadou de nepreţuit.

Nu ştiu cât de potrivită ar fi comparaţia, mă tem şi că voi fi judecat ca bagatelizând Cuvântul inspirat, dar ideea din film m-a urmărit multă vreme şi ori de câte ori recitesc pilda lui Isus despre cei poftiţi la cină sau vreun comentariu reuşit al ei, văd imaginea bucăţii aceleia de săpun trecînd din mîna soldatului în mîna femeii Despre cadouri valoaroase ajunse în posesia indiferentă a nesimţirii umane, fiecare poate să confirme durerea simţită la impactul cu adevărul: era mai bine nici să nu te gândeşti la a da, decît să fii astfel dezamăgit... Sau trec acum în cealaltă extremă?

Vi s-a întâmplat? Facem cadou, cuiva, un lucru de valoare, un obiect de artă scump, unicat, o vază de cristal fin după care ai umblat mult şi care te-a costat şi foarte mult. Totuşi nu te dai înapoi şi-ţi spui că „face”, pentru că vrei să îţi exprimi sentimentele, recunoştinţa, aprecierea, prin acest cadou deosebit... Aştepţi cu sufletul la gură reacţia celuilalt/celeilalte...

este totuşi un obiect scump, de artă, nu doar cu valoare sentimentală ci chiar materială. Pe viitor preţul îi va creşte cu siguranţă. Poate că nu chiar precum unei picturi de Van Gogh dar oricum...

Te prezinţi emoţionat, cu pachetul frumos legat cu fundă de mătase şi te uiţi în ochii primitorului să-i vezi luminiţa de fericire care te-ar face şi pe tine, dăruitorul, fericit. Dar... eşti întâmpinat cu un „mersi" rece şi... cam atât. Parcă nici nu-ţi vine să crezi că ai fost tratat chiar aşa de „ei-şi-ce-i-cu-asta-că-doar-am-mai-văzut-borcane". Poate că se simţea rău, poate că era într-o dispoziţie proastă tocmai atunci, îţi spui. Şi te duci în vizită săptămâna viitoare. Iar ajuns acolo, vezi cadoul de la tine pe care ţi l-ai dat odată cu o părticică din inima ta, obiectul acela unic şi extrem de costisitor pe care ştii că niciodată nu ţi-l vei permite să-l cumperi pentru tine însuţi, undeva sub chiuvetă, laolată cu cârpele de spălat pe jos şi cu periile de frecat covoare. Acum se joacă cei mici cu vaza cea fină, cântând chipurile la xilofon, lovind-o cu băţul până la o ciobi ca să se amuze de sunetele cristaline, o aruncă în aer ca pe o minge de rugby... Ce mai, jucăria tuturor care o să ajungă foarte repede cioburile nimănui. Şi nimeni din acea casă nu găseşte asta anormal. Cum te-ai simţi?

Cum m-am simţit şi eu când, aducând flori gazdei din Novi Sad unde lucram ca ajutor de zidar (o, tempora!...), în loc de mulţumesc bătrâna mi-a reproşat furioasă: "m-ai bine cumpărai nişte cartofi de banii ăştia, că mănânci cât noi toţi la un loc!"

Oare ce simte Dumnezeu în faţa indiferenţei noastre, cînd ne vede cum stăm nesimţitori în faţa celui mai preţios dar din lume, a cărui valoare incomensurabilă tulbură îngerii şi chiar demonii: sângele lui Isus? Iar noi spunem „mersi", poate nici atât, şi ne vedem mai departe de problemele noastre, meschine cioburi ordinare prin comparaţie cu mărgăritarul de mare preţ. Reeditǎm conquista pe plan spiritual dar invers de data aceasta: cu cioburi şi mărgele au păcălit soldaţii lui Pizzaro pe azteci şi i-au jefuit de tone de aur după care le-au ras cu totul civilizaţia. Păcăliţi de cioburile luciferiene la schimb cu mărgăritarul de mare preţ?

Despre Sodomiţi şi Gomoara reverendului Robinson

Este acum admirat, în centrul atenţiei tuturor şi are şi un titlu ce impune respect: Rev. Adică reverend. Titlu teologic. Rev.Geene Robinson, homosexual declarat, ales ca şef al Bisericii Episcopaliene. După scandalul preoţilor pedofili din biserica catolică, urmează acesta, în cadrul protestantismului. În Roma imperială, pe vremea lui Caligula, un cal a fost făcut senator. Şi conform principiului „un om = un vot, un cal = două voturi" ca având patru picioare cu care să aprobe legi liberale, calul acela a fost şi el numărat în rândul aleşilor naţiunii. De ce să nu preia modelul? şi-au spus cei din biserica mai sus pomenită. Calul de bătaie în alegerile de episcop a fost însă nu cel al lui Caligula ci semăna mai degrabă cu cel al Mariei Tereza. Cine citeşte să înţeleagă.

Biblia îi aşează pe sodomiţi şi lesbiene în rândul animalelor (Romani 1, 24-28; Leviticul 18, 22; 20, 13 ; 1 Corinteni 6,9 etc). Episcopi şi enoriaşi, deopotrivă de „îndărătnici", toţi sunt sub condamnare în aceeaşi categorie. Să nu se simtă cumva animalele înjosite de această comparaţie, bietele de ele?

Săptamîna aceasta, Curtea Supremă de Justiţie a statului Massachusetts a dat dezlegare la căsătorii între parteneri de acelaşi sex. Curgea şampania valuri-valuri în cluburile de homoşi şi lesbyoaice. „Victorie normală într-un stat de drept, normal", titra US News and World Report. „Anormalul devenint normal", se consola „The Week". „Musulmanii ne dau lecţii de morală", era de părere un corespondent CBN. Până la a deveni lege federală mai este o cale destul de lungă dar cu siguranţă că va fi străbătută în pas alergător... pardon, în galop aş fi vrut să spun. Răul cel mai mare în această fază este, fără îndoială, campania publicitară pe faţă făcută acestui stil de viaţă „dos"-nic. Ziarele, revistele, reţelele TV şi radio, nu mai pridideşc să dezbată şi să

dea amănunte... Copiii citesc şi ei, sunt puşi şi ei să aleagă vrând-nevrând, şi cum să alegi fără să încerci să încerci să ştii cum este?... Aveţi copii? Mici sau adolescenţi? Părinţii creştini: pe genunchi! Traim vremuri grele.

PS. Pasul următor la care deja se şi gândesc dezaxaţii acestei lumi păcătoase: legiferarea căsătoriei dintre om şi animal. S-a îndrăgostit omul de propria-i pisică... asta este, că doar dragoastea-i oarbă... Păi să se sinucidă de dor, să reediteze drama lui Romeo de Montague si Julietei de Capulet-Angora? Hai la altar, ce mare lucru. Se căsătoresc, să nu fie tentaţi să trăiască în adulter, ferească sfânta Curte Supremă de Justiţie! Şi apoi să „happy fără end", urmând ca moştenirea să rămână în „familie".

Şi noi creştinii „de modă veche", să dăm indiferent din umeri? Că, adică „treaba lor"? Vreţi să spuneţi că am suferit sub comunişti să fiu batjocorit de ei şi poreclit „pocăit", „jidan" şi „sectant", doar ca să constat acum, în America, ţară liberă şi creştină cum o credeam, că sunt marginalizat ca „fundamentalist", „narrow mind – minte îngustă" şi „intolerant"?

Că tot am pomenit de animale, bietele de ele, nevinovatele de ele: nu auziţi deja un răcnet de balaur din direcţia celor două corniţe, statul şi biserica? Nu vedeţi cum sunt mână în mână să ne prostească susţinând pe două voci că starea aceasta animalică este una umanistă, normală? Şi să ne determine să acceptăm forma aceasta de religie care leagă şi dezleagă fără să-i pese de Biblie şi Dumnezeu, ca fiind de fapt cea normală? În curând se va deschide sezonul de vânătoare: animale cu chip de om, vor vâna pe cei ce vor mai rămâne normali – o rămăşiţă. Doamne, ajută-ne!

Despre cunoaşterea lui Isus

Motivul major pentru înfrângerile pe care le suferim în viaţa de creştin este că noi încercăm să facem ceea ce Dumnezeu nu aşteaptă de la noi să facem, adică ceea ce nu putem face şi nici nu putem spera să reuşim vreodată să facem. Şi problema este că noi nu facem ceea ce Dumnezeu nu poate face pentru noi şi anume ceea ce trebuie făcut şi ceea ce putem reuşi.

Astfel cheltuim o grămadă de timp şi de energie pentru a ne lupta acolo unde nu este de luptat. Dumnezeu nu aşteaptă de la noi să ne luptăm cu diavolul pentru că nu suntem destul de puternici pentru aceasta. Planul lui Dumnezeu nu este ca noi să ne străduim, să ne chinuim pentru a face binele care este de fapt contra naturii noastre. Planul lui Dumnezeu este ca noi să ne străduim pentru a-L cunoaşte pe Dumnezeu (Osea 6,3).

Cineva ar putea spune: *Doresc arzător să găsesc adevărata experienţă creştină.* În acxeeaşi clipă diavolul începe să se îngrijoreze. El îşi convoacă într-o şedinţă de urgenţă comitetul să de îngeri decăzuţi şi le spune: *V-am convocat pentru a găsi cele mai eficiente mijloace pentru a-l descuraja pe acest om în viaţa de creştin pe care şi-a propus s-o trăiască. Trebuie să facem tot posibilul pentru a-l abate de la o experimentarea unei vieţi creştine veritabile. Deci ceea ce avem de făcut înainte de toate este să-l determinăm să lucreze la propria neprihănire.*

Atunci diavolul începe să şoptească la urechea acestui om: *Vrei să fii creştin? Atunci trebuie să fii bun. Trebuie să te străduieşti să faci ceea ce este drept. Trebuie să fii un om bun, deci lucrează, forţează-te să faci binele!...*

Hopa, ai şi căzut! Ai alunecat de la primul pas. Ai crezut că s-a terminat cu păcatele tale odată ce ai venit la Christos dar iată-le că au răsărit din nou precum buruienile după o aversă în miez de iulie. Şi tu lucrezi mai departe la neprihănire... şi iar cazi...

Aceasta nu înseamnă că neprihănirea – eliminarea oricărui păcat, starea în care Mirele trebuie să Îşi afle Mireasa-Biserica – va rămâne doar un deziderat pios dar utopic, un punct undeva permanent în viitor. Înseamnă doar că nu noi suntem aceia care lucrăm această neprihănire.

Şi iarăşi cineva ar putea veni cu Biblia deschisă chiar, susţinând: *Păi nu ştiai că ne prihănirea vine prin credinţă*? Şi atunci iarăşi diavolul şopteşte la ureche: *Aşa este. Nu mai lucra la neprihănire, lucrează la credinţă. Trebuie să crezi, străduieşte-te să crezi, sforţează-te să crezi...*

Aceasta este ultima redută de rezistenţă a Satanei. El ştie că dacă mă poate determina să lucrez la credinţă, mă voi concentra din nou asupra propriei mele persoane, voi face comparaţii şi evaluări, clasamente şi scoruri... Adio neprihănire.

- Neprihănirea nu vine la aceia care lucrează la neprihănire. Neprihănirea vine la cei care lucrează la cunoaşterea lui Isus.
- Credinţa (aspectul încrederii) nu vine la aceia care lucrează la credinţă. Credinţa vine la aceia care lucrează la cunoaşterea lui Isus.

1. Încrederea este primul efect al cunoaşterii lui Isus. Nu poţi avea încredere într-un străin, în cineva pe care îl saluţi în treacăt din când în când.
2. Neprihănirea este al doilea efect al cunoaşterii lui Isus. Este o dorinţă acum naturală de a te asemăna cu El după ce Îi cunoşti frumseţea caracterului şi te bucuri de privilegiile care decurc din prietenia cu El.

Ambele aspecte vin în experienţa creştină ca un efect al cunoaşterii lui Isus şi nu ca un scop în sine. Să facem deci cunoştinţă cu Isus.

Despre viaţa de familie – E.G. White

Iubite frate şi iubită soră. Voi v-aţi unit printr-un legământ pe toată viaţa. Educaţia voastră în viaţa conjugală, a început. Întîiul an este un an de experienţe. Un an în care atât soţul cât şi soţia ajung să-ţi cunoască unul altuia trăsăturile de caracter, aşa cum un copil învaţă lecţiile la şcoală. Nu îngăduiţi ca în acest prim an al vieţii voastre conjugale să fie capitole care să întunece fericirea voastră viitoare...

Este nevoie de o viaţă întreagă pentru a înţelege însemnătatea legăturilor conjugale. Cei care se căsătoresc intră într-o şcoală pe care nu o vor abslovi-o în viaţa aceasta.

Iubite frate, viaţa pueterea şi fericirea soţiei tale este acum legată de a ta. Influenţa ta asupra ei poate fi o mireasmă de moarte spre moarte. Bagă dfe seamă să nu-i nenoroceşti viaţa. Iubită soră, acum trebuie să înveţi primele lecţii practice în ceea ce priveşte răspunderile vieţii de familie. Ai grijă să le înveţi temeinic, în fiecare zi. Nu da prilej la nemulţumire şi posomorâre. Nu dori după o viaţă de nelucrare şi moliciune. Fereşte-te să cultivi egoismul.

În legământul nostru făcut pe toată viaţa sunteţi datori unul faţă de altul să vă sporiţi fericirea. Fiecare să adauge ceva la fericirea celuilalt... Iubirea poate să fie limpede ca şi cristalul şi totuşi poate să fie superficială câtă vreme nu a fost pusă la probă. Faceţi ca Christos să fie Cel dintâi, Cel din urmă şi Cel mai de seamă în toate. Priviţi neîncetat la El şi iubirea voastră pentru El se va face în fiecare zi tot mai adâncă şi tot mai puternică pe măsură ce este pusă la încercare.

***

„Liniştea noastră era tulburată necontenit de persoane care veneau ca prieteni să ne povestească ce spuneau despre noi, duşmanii noştrii”. (Oliver Goldsmith)

***

Despre pasiuni bătrâne

Omul îmbătrâneşte când îmbătrânesc şi pasiunile lui" – citat din nu ştiu ce filozof contemporan auzit într-un interviu cu Iosif Sava. Vorbea despre Eugen Ormandy, dirijorul legendar al orchesterei simfonice din Philadelphia, mort la 83 de ani, în plină activitate. Nu este deloc singular fenomenul longevităţii, atât biologice cât şi artistice, în cazul multor dirijori şi interpreţi: A.Toscanini, Arthur Rubinstein, Pablo Casals, Yehudi Menuhin sau Ionel Perlea şi Sergiu Celebidache. Mă gândesc la satisfacţiile extraordinar de mari pe care le aduce împlinirea artistică, dincolo de stresul ajungerii pe acea culme. Prin contrast, puţini artişti pop-rock ajung să fie bunici. Dar nici maestrul Sava nu arăta prea bine la recepţia oferită de RVS unde am stat de vorba despre lucruri efemere. Pasiunile te şi consumă... Te devorează. Şi în cazul lui a fost la fel.

***

Despre zgârcenie şi dărnicie

Legătura care există între suflet şi trup este extrem de puternică. Atunci când una dintre aceste părţi este atacată, răspunde şi cealaltă. Starea sufletului are mult de-a face cu sănătatea organismului fizic. Când sufletul este liber şi fericit, conştient că face ceea ce este drept şi având un simţământ de mulţumire că a făcut şi pe alţii fericiţi, se produce în el o bucurie care străbate întregul organism şi face ca circulaţia sângelui să se intensifice, aducând armonie în tot trupul. Binecuvântarea lui Dumnezeu este un bun vindecător şi aceia care ajută cu mână largă pe alţii vor simţi această binecuvântare minunată în inimile şi vieţile lor. (E.G. White – IV T pag. 63 rom – Adevărata binefacere)

Se pare că Dumnezeu a pus în făpturile mâinilor Sale şi această proprietate a dărniciei, ca unii făcuţi după chipul şi asemănarea Lui. Iar dărnicia aduce sănătate pentru oase, cum spune Înţeleptul, în cel mai direct înţeles al cuvîntului. Cei ce urmăresc asemănătarea cu Isus, sunt oameni altruişti, gata de a da cu mână largă. Zgârciţii, despre care Biblia nu are cuvinte prea încurajatoare în ceea ce priveşte viaţa veşnică (Luca 6,34-36), sunt nişte fiinţe nefericite.

La polul celălalt sunt risipitorii, cheltuitorii, maşinile de tocat fondurile altora sau ale lor proprii. Guiness Book of Records consemnează la capitolul cheltuieli inutile, un record cu totul inedit: cel mai scump WC din lume. Realizat de bijutierul Lam Say Wing pentru suma de 3,5 milioane de dolari, funcţionează în atelierul său din Hong Kong în scopuri publicitare dar şi pentru „urgenţe". Totul este din aur de 24 karate: scaunul WC-ului, chiuveta, coşul de gunoi şi chiar pardoseala. Unul dintre unchii bijutierului trăieşte în China, la numai o oră de zbor cu avionul, dintr-un salariu de treizeci de dolari pe lună (cam cât pensia mamei mele din România). Şi să nu uit: fericitul posesor al WC-ului de aur, donează bani societăţii naţionale de filatelie; de curând aceasta a porpus ca să fie emis un timbru special cu „exponatul" cel preţios.

Unde este graniţa dintre dărnicie şi risipă? Acolo unde ceea ce dai, mult, serveşte tot scopurilor tale egoiste: „vezi de cât sacrificiu sunt capabil eu?"

Dăruiesc gratis şi pe degeaba...

A da lucruri nefolositoare, ceea ne prisoseşte sau ne încurcă. Vine flămândul la tine şi tu îi dai o haină veche de care te împiedici în şifonierele neîncăpătoare. Sau vine în plină iarnă un neajutorat care tremură în cămaşă şi tu îi pui în braţe colecţia pe ultimii zece ani a revistei crescătorilor de animale mici pentru blană, cu integramele de pe ultima pagină completate cu

creion dar şterse cu migală: cine ştie, poate că aşa îşi va regăsi noul proprietar de literatură tehnică, echilibrul spiritual. Nedegerat.

Darnicie? Placeboul cu care ne amăgim că ne-am făcut datoria. Un fel de pomană gen „ia aici, du-te şi zi bogdaproste", mâniat pe mulţimea cerşetorilor din jur dar şi zâmbind superior ca unul care a dat şi şi-a făcut astfel datoria... „Ar fi rai pe pământ dacă ar fi toţi ca mine... acum să mai dea şi alţii nu tot eu"...

Isus ne îndeamnă ca din două haine pe care le avem datorită purtării de grijă a lui Dumnezeu, una să o dăm celui ce nu are deloc. Aceasta este dărnicia. Prăpastia socială şi economică dintre nord şi sud este de fapt egoismul celor cu treizeci de mii de dolari pe an venit mediu pe locuitor în Europa de Vest şi SUA, privind dispreţuitor la cei din Africa şi Asia care câştigă de cincizeci de ori mai puţin. Asta în timp ce le aruncă din când în când câte un vapor cu medicamente gate expirate sau grâu din producţia de acum cinci ani, uşor mucegăit dar oricum mult mai gustos decât scoarţa de copac măcinată brevetată în Coreea de Nord ca fiind delicatesa anului.

Iar ei, supercivilizaţii care încă se mai cred aleşii binecuvântărilor cereşti, stau la sfârşit de săptămână în faţa televizorului urmărind slujba şi meciul de basket-ball concomitent pe două televizoare, telefonând celor ce îi îndeamnă să dea pentru săracii din Guineea Bissau ca să le comunice suma şi numărul cecului, de confirmare. Evident că banii aceştia vor fi exceptaţi de la taxe şi impozite deci oricum, nu pierd nimic. Şi au şi simţământul că şi-au făcut datoria. Acum Domnul trebuie să şi-o facă pe a Lui mai departe vindecându-i de cardio-vasculare şi cancere (exerciţii fizice până la restaurant şi înapoi, cu maşina), că doar de-aia sunt creştini şi dau din propriul buzunar...

Adevăratul spirit al religiei lui Christos într-un singur cuvânt: r e n u n ţ a r e. Comparaţie între Petru şi Pavel:

- Petru: „Noi am lăsat tot şi Te-am urmat, ce răsplată vom avea?" Ce lăsase Petru? O mreajă cârpită şi o soacră bolnavă. Iar el declara cu emfază: am lăsat TOT.
- În schimb, Pavel, membru al Sinedriului, fala naţiunii, elevul preferat al marelui Gamaliel, cel pe care nimic nu îl putea opri din ascensiunea socială şi eclesiastica, a renunţat la carieră, familie, prejudecăţi, eul personal.... omeneşte a renunţat chiar la tot. Era un balast care l-ar fi stânjenit. Şi astfel înarmat doar cu câteva suluri de piele conţinând fragmente ale Septuagintei şi o manta (2 Timotei 4,13), a cucerit lumea iudeo-greco-romană, pentru Evanghelie.

***

Despre ranchiună

Memoria prostului se numeşte ranchiună – Aurel Baranga. Un fel de „te iert dar nu o să uit niciodată ce mi-ai făcut". Ce mici suntm la suflet! Cum de se îndură Dumnezeu de noi şi ne lasă încontinuare să înotăm în voie în oceanele noastre de autocompătimire în care ni se pare că suntem aruncaţi de aproapele nostru? Ranchiuna este soră bună cu invidia şi ura: deformităţi de caracter extrem de greu de îndreptat.

Iertarea lui Dumnezeu este totală: include trecutul şi prezentul precum şi asigurarea că în viitor, în caz de păcat accidental, se rezolvă fără probleme legate de eticheta „recidivist înrăit". Cazierul alb ca spuma laptelui. „Nu îmi voi mai aduce aminte de păcatele voastre, le voi arunca în Marea Uitării" – ne promite Dumnezeu. În caz de amnezie, nemaiamintindu-ne unde este localizată Marea Uitării, trebuie să ştim că nu o putem găsi în atlasele şi hărţile pământeşti. Este ca şi cu Şeolul/Hadesul, de negăsit nici pe pământ şi nici sub el... Numai iubirea nemărginită a lui Dumnezeu a creat un asemenea loc metaforic dar perfect adevărat: Marea Uitării. *Te iert şi uit. Şi te iubesc.*

Despre paradoxuri

Paradox = enunţ contradictoriu şi în acelaşi timp demonstrabil; părere (absurdă) contrară adevărului unanim recunoscut. Definiţie de dicţionar. Şi câteva exemple:

- Paradoxul adevărului - naşte suspiciuni.
- Paradoxul convingerii – poate fi de moment.
- Paradoxul ideii – se impune cu forţa sentimentului.
- Paradoxul stilului – ajunge scop în sine
- Paradoxul avuţiei – generează nesiguranţă.
- Paradoxul prostiei – uneori salvează.
- Paradoxul invidiei – recunoaşte superioritatea altuia
- Paradoxul şefului – şeful are şefi
- Paradoxul inferiorităţii – suportabilă numai ca superioritate (acea mândrie a umilinţei: „vezi ce umil sunt eu?")
- Paradoxul afectivităţii – deşi orientată în afară, se consumă înăuntru.

Paradoxuri subliniate de Isus**:**

- mai uşor intră o cămilă prin urechile acului decât un bogat în Împărăţie;
- vameşii şi desfrânatele intră în Împărăţie înaintea sfinţilor de meserie;
- cine caută să-şi păstreze viaţa, o va pierde, dar cine şi-o va da pentru Mine, o va câştiga;
- va fi mai uşor în ziua judecăţii pentru locuitorii din Sodoma şi Gomora decât pentru cei cei din Ierusalim şi Iudeea;
- mulţi chemaţi, puţini aleşi;
- celui ce are i se va da iar de la cel ce nu are se va lua şi ceea ce i se pare că are;
- Căutaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi neprihănirea Lui; toate celelalte vi se vor da pe deasupra...

***

În Vechiul Legământ, toate lucrurile erau orientate spre Christos.
În Noul Legământ, toate lucrurile trebuiesc privite ca venind de la Christos.

***

Despre rugăciuni care nu se ridică de tavan

…De exemplu cazul "Florin" căruia îi plăcea să se roage. A venit într-o seară pe la mine pentru că locuiam atunci în Poiana Câmpina, aproape de gară iar a doua zi el urma să plece devreme. Şi când s-a făcut târziu, l-am lăsat în camera alăturată gata pentru rugăciunea de culcare. Intru peste zece minute să-l mai întreb ceva iar el era pe genunchi. Încerc peste alte zece minute dar Florin încă se ruga. Mai aştept precum porumbelul lui Noe, alte zece minute şi întredeschid uşa. Florin era tot pe genunchi, sprijinit de pat. Am rămas uimit. Eram sigur că nu simulează doar că să mă impresioneze pe mine cu "ia-uite-ce-bun-creştin-sunt-eu-măi-păcătosule" ci îi plăcea să se roage, să stea de vorbă cu Dumnezeu.

Până atunci rugăciunea era pentru mine un ritual care trebuia împlinit pentru că doream să ajung în cer. Nu îmi plăcea să mă rog dar o făceam seara, deoarece îmi dădeam seama că fără rugăciune, şansele mele la judecată vor fi foarte mici. Rugăciuni de un minut acasă, că doar ce să îi mai spun eu Omnipotentului şi Omniscientului ceea ce El deja ştie mai bine. Observasem şi la alţii din biserică, rugători specialişti, "tehnicile": durată, poziţie şi număr de cuvinte pe minut. De multe ori trăgeam concluzia că astfel de rugăciuni nu se ridică decât până la tavan.

Bine, dar ale mele nu se ridicau nici deasupra podelei… Cum să fac? Să citesc rugăciuni celebre? Să ascult cum se roagă veteranii? Fraze gen:

-strânge-ne în banda iubirii

-Tu care eşti sus şi pretutindeni de faţă, cercetează-ne fără deosebire

-dă-ne, fă-ne, ia-ne, du-ne Tu, pune Tu, împacă-i Tu, drege Tu, scapă Tu, vizitează Tu…

Îi facem noi program Domnului, Îl trimitem pe El în lucrare iar noi stăm la birou şi Îi cerem rapoarte şi dări de seamă cu cât a făcut din ceea ce I-am trasat ca sarcină: "Hai, la treabă Doamne. Şi nu uita ce ţi-am spus în legătură cu vecinul meu căruia ar trebui să-i dai o lecţie usturătoare, ca să ştie să se poarte mai umil cu mine, pe viitor".

Aproape că renunţasem să mă mai rog şi lucrul acesta m-a uşurat pentru o vreme. Mă mulţumeam cu cititul Bibliei şi cu predicile auzite săptămânal. La urma urmelor nu sunt Fariseu. Atunci ce sunt? Ce pot fiu altceva decat Saducheu autentic. Căldicel si cu gândul la profit atunci când îi propun Domnului câte un târg. "Dacă Tu îmi dai asta şi asta, atunci şi eu o să îţi dau 10% din beneficiu plus ceva laude pe la sfârşitul rugăciunilor mele…" Doar şi Iacov a făcut asta când a visat scara cerului. "Dacă vrei zecime de la mine, să fii atent cum mă protejezi domnule Doamne. Dacă îmi dai, îţi dau. Dacă nu, nu! Nu-I aşa că nu ai încotro?" (Geneza 28, 20-22).

Dar cât timp poţi să te numeşti creştin şi să nu te rogi decât formal şi ocazional? Există oare o experienţă a rugăciunii de care să te poţi bucura, care să îţi aducă plăcere în viaţă? Sau spunem precum părintele Gala Galaction "sunt un om al bisericii dar nu unul bisericos"?

Marcu 12,38-40 – exemplul fariseilor şi cărturarilor

Luca 5, 15.16 – exemplul lui Isus

Motive pentru a fi nemulţumit de viaţa de rugăciune prezentă:

- Poate că am încercat să ne spunem rugăciunea în loc de a vorbi pur şi simplu cu Isus.
- Poate că am ajuns să privim rugăciunea ca pe un inconvenient necesar al vieţii de creştin ("nu uita să te speli pe dinţi", îmi spunea mama la culcare iar apoi adăuga "şi să te rogi").
- Poate că am fost revoltaţi de rugăciuni pagâne auzite de la creştini. Fie lungi de tot, fie monotone, fie scurte şi neglijente, fie părtinitoare gen „mulţumim că nu suntem ca cei din lume (ba tocmai pentru ei a murit Christos!) sau ca aceia care au primit semnul fiarei".
- Poate că experienţele noastre nefericite în rugăciune ne-a descurajat. Am aşteptat altfel de răspunsuri sau răspunsurile pur şi simplu încă nu au venit...
- Sau poate că chiar nu ştim cum să ne rugăm corect.

Dacă ne încadrăm la vreunul din aceste puncte, avem nevoie de a înţelege corect viaţa de rugăciune si a o trăi. Pentru că nimic nu este mai plăcut şi mai folositor pentru un creştin decât rugăciunea de plăcere – conversaţia cu Prietenul.

Despre potrivirea dintre soţi

> *...Într-o căsnicie echilibrată, cei doi parteneri se desăvârşesc, chiar dacă temperamentele lor diferă; dar există persoane care nu se vor desăvârşi niciodată deoarece nu au acea armonie a spiritului – cel mai important element al unei căsătorii fericite dintre doi oameni pe care Dumnezeu i-a îndreptat unul către celălalt... Fără această înrudire spirituală, niciodată nu va exista o armonie adevărată între cei doi. Unirea trupească, oricât de sfântă şi curată ar fi, nu este suficientă pentru a cimenta şi pentru a rezista încercărilor timpului. Numai soţii care posedă aceeaşi putere de atracţie reciprocă a spiritului vor prefera întotdeauna prezenţa partenerului de căsătorie, altor persoane.* (M-me de Ferrière).

***

Biblia conţine în forma actuală 31.124 versete
- 8.352 versete sunt predictive (prezic ceva)
- 5.457 versete prezic direct şi concret ceva
- 2.895 versete sunt preziceri tipologice

Un calcul sumar arată că 27% din Biblie, adică mai mult de un sfert, este de natură predictivă – fie proorocie fie tipologie.

***

„Când cineva îmi declară că e un om de bună credinţă, devin subit bănuitor: îşi pregăteşte o justificare pentru erorile lui viitoare. De aceea nu caut oameni de bună credinţă. Cei de credinţă, pur şi simplu, îmi ajung". (Aurel Baranga)

***

Preoţii slujeau parctic doar două săptămâni pe an la Templu iar în rest erau în mijlocul poporului împreună cu leviţii, învăţându-i Legea, istoria lor, rolul lor în lume, lucrarea lui Mesia... Scopul lui Dumnezeu prin această activitate misionară a preoţilor şi leviţilor era acela de a împuţina jertfele... Din păcate, scopul preoţilor neconsacraţi a fost altul, la polul opus: creşterea numărului jertfelor cu o consecinţă meschină – creşterea veniturilor acestora. *Îmi este silă de jertfele voastre,* spune Domnul*, nu mai suport....* Isaia... *Milă vroiesc*! Articol rar şi atunci dar şi acum.

Despre EKKLESIA

Foarte mulţi privesc biserica drept un lagăr de tranzit. Incomod sau supărător, oricum se pare că aşa trebuie să fie, pentru că o să vină mai târziu şi ce este frumos şi bun... Nu ar trebui să privim aşa. Biserica este minunea lui Dumnezeu. Cele mai mari lucrări le-a făcut Dumnezeu prin şi pentru biserică. I-a dat ce a avut mai bun, a împodobit-o ca pe o mireasă. Desigur, mireasa este în aşteptarea unirii ei cu mirele mult iubit dar până atunci ea este cea mai frumoasă şi cea mai de dorit pentru el.

Mulţi credincioşi au uitat acest lucru. Ei trăiesc ca şi Cenuşăreasa, fără identitate, neiubiţi de nimeni (poate doar de eul lor personal). Realitatea trebuie să fie alta. Cenuşăreasa trebuie să iasă în lume, să se ducă la palatul prinţului pentru a fi văzută şi admirată... Trebuie să se duca undeva ca să aibe ocazia să-şi piardă acolo pantoful. După aceea de-abia se stârneşte interesul pentru ea, este dorită şi căutată... Nu este aceasta lucrarea misionară?

Aceşti credincioşi cu mentalitate de Cenuşăreasă, îşi concentrează atenţia la bucătărie, la aspectele interne: ca şi cum biserica ar fi o organizaţie omenească, un club sau o casă de cultură, unde fiecare îşi are cercul lui, ocupaţia şi specialitatea lui. Unul predică, alţii aşteaptă să termine ca să înceapă şi ei, apoi cineva cântă iar între timp alţii nici nu-l ascultă pentru că vor cânta şi ei ceva mai târziu şi acum îşi caută partitura, îşi dreg glasul, se foiesc cu emoţie şi se gândesc ce impresie deosebită vor lăsa... În multe cazuri muzicienii sunt un stat în stat iar specialiştii intimidează biserica urmărind performanţa în sine şi nu ca Numele lui Dumnezeu să fie slăvit. Domnul Christos nu a dorit ca o mână de talentaţi să ofere săptămânal divertismente cu substrat religios iar restul să asculte muţi ce li se serveşte, cu sau fără gust...

Biserica nu este performanţa oamenilor talentaţi sau deştepţi ci „performanţa" Duhului Sfânt. Viaţa ei depinde de prezenţa lui Isus, podoaba ei este sfinţenia iar nu programele făcute la concurenţă cu reprezentaţiile din alte congregaţii. Biserica este mireasa lui Christos, nu prietena Lui cu care flirtează momentan pentru că aceasta ştie, de exemplu, să cânte mai ritmat sau să

predice mai harismatic. Iar raţiunea existenţei bisericii este salvarea de suflete şi nu afilierea organizaţională pentru om ca „animal social”.

Din comentariile lui Sorën Kierkegaard

a – Despre tirania mulţimii

... Mulţimea Îl scuipa (pe Isus)... Tremuri de groază, ai prefera poate să nici nu mai vorbim despre asta; şi ai de ce să te îngrozeşti căci întâmplarea înseşi, prin grozăvia ei, te scoate din orstul gândurilor tale obişnuite. Îndrăzneşti să crezi că ai fi avut curajul să ţii în mod deschis (...) partea unui om insultat în ochii tuturor, trădat de toate, asupra căruia scuipa mulţimea. Dar te aflai acolo! Ai fost tulburat, ţi-a fost poate şi milă văzându-l înjosit. Erai însă în mulţime!

Departe de tine dorinţa de a fi părtaş la acele nelegiuiri. Dar iată, cei care se aflau în preajma ta au băgat de seamă că tu nu strigi cu ei. Turbaţi în furia lor bestială, câţiva dintre aceia care-ţi stăteau în preajmă au pus mâna pe tine – viaţa îţi era în joc, o ştii prea bine, mai mult decât dacă ai fi fost hăituit de fiare - iar tu nu aveai în acea clipă nici inima, nici gândul să ţi-o primejduieşti. Şi mai ales nu pentru un om ca El, dispreţuit şi urât de toţi; ai dat aşadar înapoi, ai prins a-L scuipa şi tu (...).

Nu-i oare înfiorător faptul că propovăduitorul iubirii, Christos, a fost trădat printr-un sărut?

(...) De ce o să îţi reaminteşti în veşnicie? De un singur lucru: de a fi pătimit pentru adevăr. Dacă vrei să-ţi asiguri participarea la veşnicie, îngrijeşte-te de pătimirea pentru adevăr. Cât despre prilej, îţi este oferit în fiecare clipă; şi cum ar fi altfel în această lume de minciună, de înşelătorie, de mediocritate?! Dar nu eşti tu nebun până într-atât să înhaţi prilejul, căci ştii prea bine ce ar urma; îţi pui în joc întreaga agerime pentru a ocoli ciocnirile cu lumea asta prea puţin binevoitoare, ciocniri de pe urma cărora ai avea de pătimit. Şi în acelaşi timp faci, poate, pe ipocritul în proprii-ţi ochi: ai fi gata să pătimeşti, îţi spui, data viitoare când s-o mai ivi prilejul.

O prietene, te înşeli doar pe tine dar nu şi veşnicia, iar consecinţa este că nu vei avea de ce să-ţi reaminteşti în veşnicie. Aşa că vei avea parte de zbuciumul golului şi de gândul chinuitor al unei vieţi irosite, plină de lucruri de care veşnicia nu îşi reaminteşte...

b. Despre credinţa lui Avraam

Or Avraam ce a făcut? N-a ajuns la locul hotărât nici prea devreme, nici prea târziu. Şi-a înşeuat asinul şi şi-a urmat drumul fără grabă. Neîncetat a avut cu sine credinţa: era sigur că Dumnezeu nu vroia să-l ia pe Isaac; şi totuşi n-ar fi şovăit să i-l jertfească dacă ar fi trebuit. Ceea ce Avraam credea era absurdul însuşi, căci de chibzuială omenească nu putea fi vorba; absurd, într-adevăr, avea să fie faptul că Dumnezeu, care ceruse jerfta, urma să-Şi retragă de îndată porunca.

Avraam urcă muntele şi până în clipa în care cuţitul sclipi în soare, fu sigur că Dumnezeu nu vroia să i-l ia pe Isaac. Deznodământul îl va fi surprins fără îndoială, dar, printr-o dublă mişcare, el se întoarse în punctul de la care pornise; de aceea l-a şi primit pe Isaac cu mai multă bucurie încă, decât întâia oară.

...Actele credinţei trebuiesc necurmat întreprinse în virtutea absurdului, dar – lucru extrem de important – în aşa fel încât lumea finită să nu fie prin aceasta părăsită, ci dimpotrivă, integral asumată. În ceea ce mă priveşte, pot descrie foarte exact mişcările credinţei; nu pot însă

să le fac eu însumi. Când vrei să deprinzi înotul, te poţi sluji de câteva chingi atârnate de tavan; ajungi astfel să descri exact exact mişcările credinţei – ceea ce nu înseamnă că şi înoţi. La fel, pot foarte bine să analizez mişcările credinţei, dar, odată aruncat în apă, deşi înot, fac alte mişcări şi anume pe cele ale infinitului, în vreme ce credinţa face contrariul: după ce a împlinit mişcările infinitului, le împlineşte pe acelea ale finitului. Fericiţi cei în stare de asta... şi nu voi conteni nicicând să-i admir, fie că sunt slujitorii lui Avraam, sau Avraam însuşi, fie că sunt profesori de filozofie sau servitoare. Nu mă interesează decât felul cum se mişcă...

c. Despre jertfa lui Isaac

...Ci Avraam îşi spunea: „Nu pot totuşi să-i ascund încotro duce drumul acesta". Stătu locului, puse mâna pe creştetul fiului său pentru a-l binecuvânta, iar Isaac se opri pentru a primi binecuvântarea. Chipul lui Avraam era chipul oricărui tată; căutarea îi era plină de dulceaţă iar vocea ca o îmbărbătare... Isaac însă nu-l putea pricepe, sufletul său nu se putea înălţa într-atât. El îmbrăţişă genunchii lui Avraam, i se aruncă lapicioare şi ceru îndurare (prefer varianta E.G. White din cartea Patriarhi şi Profeţi, unde scriitoarea inspirată scoate în evidenţă dimpotrivă, tocmai înţegerea superioară a lui Isaac care a acceptat de bună voie să fie jertfit, ca simbol al lui Isus)... Isaac îl imploră în numele necoaptei sale vieţi şi al frumoaselor sale speranţe; vorbi despre bucuriile casei părinteşti, despre tristeţe şi despre singurătate.

Avraam atunci îl făcu să se ridice, îl luă de mână şi continuă urcuşul; vocea sa era ca o îmbărbătare şi ca un balsam. Isaac însă nu-l putea pricepe. Ci avraam urca mai departe. Îşi întoarse o clipă obrazul de la fiul său iar când şi-l arătă iarăşi era parcă al altuia: răutatea îi sălbăticise faţa şi amarnic îi era chipul...

Avraam îl luă de piept pe Isaac, îl zvârli la pământ şi-i spuse: „Nătâng ce eşti! Crezi oare că sunt într-adevăr tatăl tău? Sunt un închinător la chipuri cioplite! Crezi oare că mă supun Cuvântului lui Dumnezeu? Mă supun bunului meu plac!" Atunci Isaac se cutremură şi strigă în tulburarea sa: „Doamne, Dumnezeule, ai milă de mine! O ,Tu, Dumnezeul lui Avraam, ai milă de mine, fii tatăl meu căci pe cel trupesc l-am pierdut!" Ci Avraam spunea în sinea sa: „Doamne Dumnezeule, slavă Ţie, căci e mai bine pentru fiul meu să mă socotească o fiară decât să-şi piardă credinţa în Tine!"

La vremea înţărcării pruncului, maică-sa îşi mânjeşte sânul căci ar fi păcat să rămână plăcut la vedere când pruncul trebuie să-i piardă gustul. Şi pruncul crede că maică-sa s-a schimbat, cu toate că inima ei e aceeaşi, iar căutătura ei la fel de blândă şi de iubitoare ca întotdeauna. Fericit cel care n-a fost nevoit să se slujească de mai crunte mijloace pentru a înţărca un prunc. (...)

Despre reclame

Cutia mea poştală este zilnic sufocată de reviste, broşuri, mostre, pliante într-un cuvânt, de reclame... De fiecare dată trebuie să fiu atent să descopăr ceea ce este într-adevăr important, scrisori şi facturi, din noianul acesta de reclame publicitare care mă inundă. În mod asemănător pătimesc şi cu poşta electronică: e-mail-urile care mă interesează sunt din ce în ce mai greu de sortat dintre şuvoiul de reclame, cu toate programele anti, contra şi împotriva pe care le-am instalat şi activat (am aflat despre ele tot din reclamele primite!).

- *Vrei să câştigi un milion de dolari?* Adică „mănânci calule ovăz"? *Nimic mai simplu: completează formularul acesta şi trimite-l la... plus taxa de înscriere de doar zece dolari. Şanse mari, eşti favorit, întuil venit primul servit, bla-bla..* Păi atâta îmi

trebuie: pierd şi zece dolari iar apoi nu mai scap de hărţuielile lor pe veci, din moment ce au toate datele personale trimise chiar de mine...

- *Vrei să arăţi în sfârşit aşa cum îţi visai? Să impresionezi pe cei din jur, să-i faci să întoarcă după tine capul? Un nou look, o nouă şansă de afirmare personală?* Iar îmbiere la ovăz... Evident că da, „mio-ho-ho”... *Implant de silicon cu numai patru mii nouă sute nouzeci şi opt de dolari – sânii minune vor face minuni.* Hait, asta îmi mai lipsea. Tichie de mărgăritar nu oferă?
- *Trimite cinci etichete de „Honey Cereal Scooby-Doo” şi vei primi gratuit codul fermecat care îţi îngăduie să descoperi peştişorul de aur. După care intri pe Internet la adresa noastră şi urmezi instrucţiunile...* M-au păcălit şi am intrat: trei pagini idioate cu hopa-mitici pe care trebuie să-i vânez ca să aflu alt cod, care îmi dă dreptul să joc on-line şisă dau peste adevăratul cod... În nădejdea peştişorului, rămân cu cartea astea neterminată...

Reclame cât curpinde şi la televizor iar astea sunt cele mai insuportabile. Cică emisiune de familie: hop se întrerupe şi apare o ea şnur şi cu şnur, pe fond de muzică heavy metal rock... şi se bâţâie atât de indecent în faţa puştoacei mele de şapte ani că îmi vine să trântesc aparatul. Apăs pe telecomandă şi schimb: emisiune de informaţii, canal serios. Dar şuvoiul de informaţii se opreşte după cinci minute şi încep să curgă miasme chiar de canal - reclame la lenjerie, la tampoane, la viagre...cu instrucţiuni de utilizare cât mai amănunţite. Sau fel de fel de idioţii ce îmi consumă timpul; de fapt mă interesau doar ştirile şi timpul probabil, acesta lăsat intenţionat după ultimul val de reclame.

Sufletul comerţului

Atunci când programul se întrerupe pentru publicitate, sonorul este mai puternic decât de obicei, muzica este ritmată, cuvintele învăluite într-o melodie uşor de reţinut, fetele sunt frumoase, copilaşii bucălaţi şi cu ochii neapărat albaştri: toate lucrează împreună pentru a ne convinge. Cumpără! Cumpără! Păi cumperi, cum să rezişti presiunii…

Ah reclamele... Dar sunt şi reclame reuşite. Nu aş fi aflat de existenţa unui storcător în care fructele pot fi introduse întregi, dacă nu aş fi văzut o reclamă pe Internet. Şi nu aş fi ştiut despre existenţa unui program gratuit de monitorizare a efectului polenului pentru alergici, printr-o fundaţie a bisericii, fără reclama primită prin poştă... Trăim în era reclamelor.

Trăim în mileniul III, digital şi alţii gândesc, se pare, în locul nostru, fiind plătiţi bine pentru asta... Societatea ne ademeneşte să intrăm în tiparele ei, să ne potrivim chipului veacului acestuia. Dacă avem bani, totul este posibil: suntem scutiţi de efortul de a lua decizii fiindcă există numeroase servicii care să o facă. Suntem canalizaţi într-o anumită direcţie chiar fără să ne dăm seama. Nu religia este sfătuitorul nostru ci **reclamele**. Într-o lume guvernată de economia de piaţă, într-o lume în care totul se vinde şi se cumpără, reclamele se vâră peste tot construind un univers în sine.

Cei care se ocupă de universul reclamelor cheltuiesc fonduri imense nu doar pentru aflarea preferinţelor consumatorilor ci sunt experţi în psihologie, ştiind să manipuleze gusturile oamenilor. Pe cele mai diferite căi, prin cele mai sensibile procedee, reclamele se adresează subconştientului potenţialilor clienţi, implantând cuvinte, imagini, idei. Se sugerează că doar produsul X este cel mai bun, cel mai ieftin, cel mai aparte, care sfidează orice concurenţă şi ai fi un prost dacă nu-l cumperi. Biet cumpărător, cum să nu se lase el amăgit când cuvintele reclamei sunt rostite cu voce domoală, persuasivă, aproape şoptit, cu efect magic la urechea lui:

Nu scăpa ocazia,
E cel mai minunat produs,

Veşnic vei regreta dacă nu vei cumpăra,
E ultima ta şansă... Astăzi numai,
Ah, săpunul X te face irezistibil(ă)...

Vând convenabil castraveţi. Aştept grădinari serioşi.

M-a interesat dintotdeauna felul în care oamenii religiei fac reclamă universului spiritual pe care îl promovează. Dacă slujitorii împărăţiei profanului se pricep extrem de bine să facă publicitate lucrurilor, ideilor şi non-valorilor lumii acesteia, de ce n-ar încerca şi slujitorii Împărăţiei Cerurilor să facă publicitate adevăratelor valori? Să îşi facă şi ea, Biserica, reclamă.

Din păcate Biserica este percepută nu în culori proaspete, optimiste ci alb-negru, cu sunet stins de jelanii şi "miluieşteeee-ne", cu cerşetori la uşă, populată cu persoane de obicei în vârstă, atinse de sindromul maniaco-depresiv: un univers deloc apetisant pentru contemporanii noştri obişnuiţi cu reclame meseriaş întocmite.

Dante Aligheri a intrat în conştiinţa umanităţii prin geniul său poetic concretizat în trilogia "Paradisul, Inferenul, Purgatoriul"... Dacă descrierea Paradisului este fadă şi lipsită de forţă, dacă peste Purgatoriu se trece destul de repede, descrierea Infernului însă este de neegalat în toată istoria literaturii universale. De fapt imagina actuală nebiblică pe care o avem despre iad şi damnaţii subpământeni, se datorează lui Dante mai mult decât teologilor care doar au preluat fără discernământ metaforele poetului.

Suntem meşteri în a zugrăvi răul, în a vorbi de complexe de inferioritate, în a înfăţişa demoni, vampiri, extratereştrii ucigaşi. Dar suntem atât de stângaci atunci când ne asumăm discursul luminos al Paradisului. Umeri aduşi, gesturi plictisite, feţe posomorâte şi oamenii aceştia cântă răguşit şi cu ochii în jos despre fericirea de a-I sluji lui Dumnezeu. Iată un contrast teribil şi nu trebuie să fii neapărat expert în psihologie ca să-ţi dai seama că undeva este o greşeală. O greşeală de percepţie dar nu numai a celor ce urmăresc prezumptivul cor de mai sus ci şi a celor ce cântă. Dacă ei înşişi nu sunt convinşi de fericirea de a-L sluji pe Dumnezeu, cum oare să mai facă publicitate în această direcţie, cum să-i convingă şi pe alţii?

Credeţi că Biserica nu are nevoie să facă reclamă produselor ei? Mare mirare m-a cuprins când am văzut la postul german de televiziune ZDF reclame făcute limuzinelor... Mercedes! Păi o asemenea bijuterie de maşină mai are nevoie de reclamă? Evident, ba chiar una de calitate. Cine s-a luat dupa zicala bunicului meu care spunea că “un cal bun se cumpără din propriul grajd”, a rămas cu animalul în bătătură. Şi cine mai crede că o fată bună trebuie să aştepte cuminte în casă, cu obloanele trase şi uşile zăvorâte, ziua când un mire perfect o va cere în căsătorie, o să mai aibe de aşteptat… Vorba sloganului lansat de cei de la Pagini Aurii: cine nu apare aici, nu există. Fie că vrea, fie că nu vrea, fie că o face deja, (conştient sau nu), biserica are nevoie de o imagine publică diferită de cea arătată până acum. O reclamă atrăgătoare şi convingătoare. Nu-i aşa că Dumnezeu foloseşte în Biblie nu doar imaginile referitoare la pedepsirea celor răi dar şi pe cele ce se ocupă cu răsplata pentru cei credincioşi? El ştie că omul este o fiinţă emoţională şi de aceea a ales să-i influenţeze luarea deciziilor cu imagini-reclame corespunzătoare.

- Ce imagine propune creştinul ca fiind caracteristică bisericii?

- Cum am concepe un clip publicitar sau o reclamă în ziare/reviste promovând valorile bisericii?

Un creştin bine intenţionat - nu pun la îndoială motivele lui - a strâns bani şi a cumpărat o pagină întreagă a unui cotidian influent, mi se pare că USA Today, timp de trei zile, trei numere consecutive. Cheltuială, nu glumă. O pagină de ziar, iar ziarul nu era “Gazeta de Tâncăbeşti” ci o publicaţie extrem de serioasă cu tiraj record. Şi cum credeţi că a ales să umple spaţiul acela publicitar cumpărat? Cu fotografii de candidaţi la botez, cu imagini despre viaţa lui Isus, cu făgăduinţele din Apocalipsa 20-22 despre un nou pământ?... Nimic din toate acestea.

Pagina a fost umplută cu argumente demonstrând că papa este Antichirstul. Pentru mine şi alţi cercetători al Bibliei, faptul că papalitatea este instituţia către care profeţia arată ca fiind persecutoarea sfinţilor (vezi Daniel cap.7 şi Apocalipsa cap.13. 17 şi 18), nu reprezintă o noutate. Dar pentru toţi ceilalţi care nu ştiu deocamdată să facă legăturile corespunzătoare dintre istorie şi pasajele profeţiilor biblice, pagina aceasta de ziar nu a reprezentat decât un atac dur la adresa papei, o încercare de a discredita eforturile de pace ale Vaticanului, etc.

- Cum se poate îmbunătăţi "reclama"pe care i-o facem bisericii şi lui Dumnezeu?

Du-te dar de mănâncă-ţi pâinea cu bucurie şi bea-ţi cu inimă bună vinul; căci de mult a găsit Dumnezeu plăcere în ce faci tu acum.

Hainele să-ţi fie albe în orice vreme şi untdelemnulsă nu-ţi lipsească de pe cap.

*Gustă viaţa cu nevasta pe care o iubeşti, în tot timpul vieţii tale deşerte pe care ţi-a dat-o Dumnezeu sub soare în această vreme trecătoare…*Eclesiastul 9,7-8.

Nici pomeneală de posturi prelungite, straie cernite şi penitenţe chinuite. Îmi place mai ales partea asta cu gustatul vieţii: un îndemn la o relaţie sănătoasă, împlinită, o imagine puternic pozitivă făcută valorilor familiei creştine. Dar vai, imaginea aceasta apare nu la orele de maximă audienţă şi nici pe canalele cele mai populare. Dimpotrivă, mass-media face antireclamă valorilor creştine, prezentându-le inodor, incolor şi insipid, un fel de curiozitate precum peştii "fosile vii" ale Pleistocenului rătăciţi în plasele pescarilor norvegieni: "Săracii creştinii ăştia, cum se mai chinuiesc ei cu păzirea poruncilor… Ia uite dragă şi cum se îmbracă, de parcă şi musulmanii şiiţi ai Afganistanului arată mai elegant! Evul Mediu redivivus şi la capitolul muzică. E clar, dacă aceasta este vitrina creştinismului, dacă asta ni se arată ca reclama produsului, nu mă interesază. Nu este pentru mine!"

Generaţia Cola este coca.

Era o amiază de august teribil de călduroasă iar asfaltul Darmstadt-ului era încins până la înmuiat. Prima mea ieşire în Germania acum 'jde ani, cu zece mărci în buzunar şi alea uitate în casa unde găzduiam. Iar cum nu aveam bani de autobuz şi nimeni nu îşi făcea milă să mă plimbe cu maşina pe unde aveam eu chef, am plecat pe jos spre centru. Şi era cald şi mergeam şi era foarte cald şi mergeam şi era extrem de cald şi mi se făcuse o seteee… Ţâşnitoarele cu apă călâie dar gratuită erau cu toate-le sabotate de vâzătorii de bere iar Mineralwasser costa o marcă paharul! Şi ce sete îmi era! Deodată tresar: un imens panou publicitar era atârnat chiar deasupra mea şi cu toate că trecusem pe acolo de mai multe ori, abia acum i-am sesizat prezenţa în peisaj. Erau înfăţişaţi nişte tineri jucându-se cu mingea pe plajă în timp ce alţii erau în apă. Cei de pe plajă arătau celorlalţi o sticlă din care curgea spumă. În josul reclamei, sticla era mare şi plină încât lichidul dădea pe dinafară peste nişte mărgele de ghiaţă: *Wachen Sie auf. Sie leben im Kokaerzeugung!* Trezeşte-te la viaţă: Trăieşti în generaţia Coca-Cola!

Îmi era într-adevăr sete şi aş fi băut pe atunci chiar şi Coca-Cola dar nu asta m-a făcut să rămân blocat acolo ci altceva. Căutam să înţeleg în ce consta puterea de atracţie a acestui panou publicitar. Care era magnetul care mă ţintuia cu ochii în sus, mijiţi în soarele amiezii? Setea mea? Culorile vii ale posterului? Faptul că trăisem într-o lume închisă în care nu se făcea reclamă decât tractoarelor şi rulmenţilor, în ziarul România Liberă, laolaltă cu mica publicitate, câini pierduţi, planetare de Dacie şi decese? Nu setea mă hipnotiza şi nici aerul de Germania amestecat cu parfumurile detergenţilor stradali. Panoul publicitar înfăţişa nişte oameni fericiţi care se bucurau de viaţă. Acesta era elementul psihologic cheie.

De atunci, ori de câte ori răsfoiesc reviste - pentru că mai ales acestea sunt înţesate cu reclame - sunt atent să descifrez mesajul subliminal şi ajung fără excepţie la aceeaşi concluzie. Fie că se face reclamă la o marcă de ţigări, la o anumită băutură alcoolică, la un şampon, la o maşină sau la orice altceva, maeştrii psihologi care o lansează, asociază produsul cu un anumit fel de viaţă pe care oricine şi-l doreşte. Aţi văzut vreodată un spot publicitar cu imaginea unui

om care bea nu ştiu ce fel de bere şi care arată o faţă lungă şi tristă, cu ochii rătăciţi, obraz buhăit, suferind de mahmureală? Evident, nu. Păi a bea acea marcă de bere este înfăţişat în reclamă ca un lucru minunat: numai oamenii importanţi beau acea bere şi din această cauză sunt fericiţi. Joacă biliard, fetele de lângă îi privesc admirativ, au aer de "macho", de bărbat adevărat care îşi trăieşte viaţa, nu ca tine căruia îţi miroase gura pentru că nu ai bani de dentist şi în baie te aşteaptă o ţeavă spartă al cărei reparat de va costa un sfert din bugetul lunar… Dar nimeni nu arată în reclame cum sunt acei bărbaţi "adevăraţi" a doua zi, la sculare, după beţie sau după ce au căpătat deja ciroză alcoolică de prea multă "fericire" bahică. Şi cu toate celelalte produse se întâmplă la fel.

Fii veacului acestuia, experţi în reclamatologie

Căci fiii veacului acestuia, faţă de semenii lor, sunt mai înţelepţi decât fiii luminii (Luca 16, 8), concluzionează Însuşi Isus descriind un supervisor/ispravnic necinsitit. Fiii veacului acestuia ştiu să îşi manipuleze semenii, au spirit commercial şi sunt în stare să vândă în plină vară, grădinarului, castraveţi veşteji pe post de trufandale, la un preţ exorbitant.

Ce contrast uluitor între modurile în care "fiii veacului acestuia" şi biserica - "fiii luminii", fac reclamă la ceea ce este de fapt VIAŢA! Primii înfăţişează viaţa ca fiind fără griji, liberă de orice responsabilităţi, presărată cu distracţii, cu tot ce-ţi doreşti. Dar dacă ne uităm în biserică, ce vedem? Oameni serioşi, gravi, de parcă ar fi în permanenţă la servicii de înmormântare, atinşi de boala "ne e voie": nu e voie să, e păcat dacă, nu trebui să, nu atinge, nu face, nu drege… Aceasta este reclamă făcută unei religii bolnave, nu este religia lui Christos. Desigur că sunt porunci şi principii clare cu privire la rău şi bine în comportamentul zilnic al creştinului. Sunt delimitări concrete care contribuie la "homeostazia" binelui personal. Dar ca biserica să pună accentul numai şi numai pe ele, a le prezenta ca fiind scop în sine şi nu doar mijloc pentru cineva care se doreşte sănătos la trup şi suflet, iată o lipsă de profesionalism în promovarea imaginii despre cetăţenii Împărăţiei lui Dumnezeu.

Dumnezeu l-a creat pentru om pentru a fi fericit, declară EG White în cartea "Christos, Lumina Lumii". Această căutare a fericirii este înscrisă în natura noastră, şi tot acolo există ceva care ne trage înapoi dinaintea atmosferei neplăcute şi nefericite care este atât de frecvent asociată cu religia aceea bolnavă de care vorbeam mai înainte. Există ceva în minţile şi sufletele oamenilor care îi determine să ezite atunci când li se spune încruntat că trebuie să renunţe la… şi la… dacă vor să devină creştini. Şi atunci cum rămâne cu declaraţia lui Isus: *Eu am venit ca omul să aibă viaţă şi s-o aibe din belşug*? Doar o figură de stil? Chinuirea trupului acum pentru salvarea sufletului în Rai: este acest slogan publicitar unul profesionist gândit, gata să-i convingă pe oameni, suficient de atrăgător pentru a-i motiva să devină şi să rămână creştini?

Principiul Win-Win

Psihologul şi scriitorul Steven Covey sublinia în cartea sa "Cele şapte legi ale eficienţei", principiul intitulat "Win-Win" (câştig de ambele părţi) conform căruia oamenii de succes tind să vadă arena vieţii cooperativ, nu competitiv. Cei mai mulţi dintre noi gândim în termini dihotomici: puternic-slab, deştept-prost, câştig-pierdere… Dar gândirea aceasta este una reducţionistă, bazată pe argumentul celui mai tare sau pe răbufnirile de nemulţumire ale celui mai slab. Win-Win propune un parteneriat în care toată lumea are de câştigat. Dacă cineva vine la mine să-mi propună o afacere, nu ar trebui să mă gândesc cum să profit de pe urma lui, sau că este posibil să fiu eu cel înşelat, ci argumentaţia de bază este "uite clar ce ai tu şi ce am eu de câştigat din afacere".

Oamenii vor fi dispuşi să intre în "afacere" slujind Împărăţiei lui Dumnezeu, vor fi dispuşi să jertfească ceea ce ei consideră că îi satisface şi că le oferă plăcere, cu condiţia esenţială de a li se oferi altceva mai bun în schimb! Excepţii de genul Danilă Prepeleac,

personajul lui Ion Creangă, care şi-a schimbat bunurile până ce dintr-o pereche de boi a rămas cu o pungă şi aceea goală, excepţiile deci, întăresc regula.

Învăţăm despre Isus ca "om al durerii şi obişnuit cu suferinţa" iar Mel Gibson a avut din plin ocazia să sublinieze acest aspect în controversatul lui film despre Patimi. Dar trebuie să vedem şi celălalt aspect: a fost şi un Om al bucuriei. Noi L-am făcut să fie "al durerii", noi Îl facem să sufere străpungându-I inima cu nebuniile şi încăpăţânările noastre. Cât a fost pe acest pământ, cele două aspecte, suferinţa şi bucuria, L-au însoţit permanent pe Isus. Şi-a început activitatea mesianică la o nuntă, un prilej de bucurie. Răspundea cu plăcere invitaţiilor de a vizita casa oricui şi mânca fără fandoseli împreună cu gazda. Mi-l imaginez ca pe un bărbat vânjos, bronzat de soarele Palestinei, gata să intre în vorbă cu oricine, amabil şi zâmbitor.

Căci a venit Ioan, nici mâncând, nici bând, şi ei zic: "Are drac!" A venit Fiul Omului mâncând şi band, şi ei zic: "Iată un om mâncăcios şi băutor de vin, un prieten al vameşilor şi păcătoşilor!" Totuşi înţelepciunea a fost îndreptăţită din lucrările ei. Matei 11, 18-19. Nu găsim aici dovada că Isus ar fi băut alcool sau că a luat parte la fapte imorale ale unora dintre meseni. Isus se asocia cu aceşti oameni şi se bucura cu ei ca să-i câştige pentru Împărăţie. Le ştia repulsia faţă de imaginea unei religii oficiale, formale, neatrăgătoare. În împrejurarea respectivă, Isus a spus religioşilor care Îi căutau nod în papură: "Nu puteţi fi niciodată mulţumiţi, încruntaţilor, încrâncenaţilor, constipaţilor spirituali ce sunteţi! Nu l-aţi vrut pe Ioan Botezătorul care era foarte sobru în relaţiile sociale, de teamă ca nu cumva să vă întreacă în număr de posturi pe săptămână. Şi nu Mă vreţi nici pe Mine, care sunt mai vesel, mai deschis în relaţiile cu oamenii, de teamă ca nu cumva aceştia să vadă contrastul dintre masca religiei voastre ipocrite şi bucuria unei relaţii permamente cu Dumnezeu care poate fi citită pe chipul Meu".

Bucuria noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi!

Diferenţa dintre felul în care Isus făcea reclamă Împărăţiei Tatălui Său şi antireclama fariseilor, este de fapt diferenţa dintre adevărata spiritualitate care împlineşte şi fericeşte viaţa cuiva, în opoziţie cu formele goale ale "sfinţilor" contemporani, saduchei în afaceri, farisei în biserici, zeloţi în vorbă şi irodieni în duh. Bucuria este o noţiune des întâlnită în pildele lui Isus:

- Bucuria tatălui căruia i s-a întors fiul risipitor,
- Bucuria din cer pentru un singur păcătos care se pocăieşte
- Bine rob bun şi credincios, intră în bucuria stăpânului tău,
- Bucuraţi-vă împreună cu mine, căci am găsit banul pierdut…

Viaţa este de multe ori dificilă: există momente dureroase, probleme, moarte, provocări neaşteptate… Creştini şi necreştini, păcătoşi şi păcătoşi pocăiţi, cu toţii simţim această stare de lucruri anormală pentru o lume normală, dar perfect normală pentru lumea noastră anormală. Isus nu a chemat niciodată la o viaţă uşuratică. Dimpotrivă, vorbeşte despre viaţa de creştin ca fiind un jug. Dar faţă jugul greu al păcatului, jugul lui Isus este uşor. El ne asigură: "În ciuda tuturor lucrurilor rele care vi se întâmplă, dezaprobării, persecuţiei, bolilor şi nereuşitelor, Eu sunt cu voi până la sfârşit; vă dau pacea Mea şi nimeni nu văva răpi bucuria voastră". Am comprimat mai multe declaraţii din texte biblice diferite. Iar adevărul este acesta: bucuria de pe feţele şi din inimile creştinilor este argumentul cel mai puternic, reclama cea mai eficientă pe care o putem face Împărăţiei de care aparţinem. *Gustaţi şi vedeţi ce bun este Domnul!*

Aforisme truisme

- Bine că am spatele asigurat – îţi spui când eşti pus la zid.
- Copii fiind, suntem nişte începători într-ale copilăriei; treptat devenim aşi.

- Ipocritului nu-i încerca să-i descifrezi măştile. Ţine-o minte însă pe cea pe care o poartă cu plăcere.
- Şoareci, jucaţi la cursele de şoareci!
- Fii pururi conştient că pe mulţi din cei ce aplaudă, îi mănâncă palma.
- Faptele sunt foarte grăitoare. Dar cine le ascultă?
- Aţi observat că pe bani gheaţă te poţi da?
- Nu s-a născut încă bărbatul care să-i smulgă Dalilei peruca din păr de Samson.
- Cel ce poate fi primul e postat ultimul şi folosit ca mijloc de propulsie.
- Între talerul cu două feţe şi diamantul cu mii de faţete, ipocrizia trece discret de la tinichea la podoabă.
- Din păcate părinţii nu vor să aibă copii ci cópii.
- Numai florile de hârtie se tem de ploaie.

***

Paradoxuri de George Bernard Shaw

- Când omul ucide un tigru, faptul se numeşte sport; iar când tigrul se răzbună: omucidere.
- În jocurile de noroc, săracul speră să aibă ceeea ce bogatului i-a dat soarta: bani câştigaţi pe nimic.
- Anglia şi America sunt două ţări despărţite de limba comună.
- Ceamai periculoasă clică este aceea care se compune dintr-un singur om.
- Despre buna creştere a bărbaţilor sau a femeilor îţi poţi da seama numai după felul cum se comportă în timpul certurilor.
- Tinereţii i se iartă totul, cu toate că ea nu iartă nimic. Bătrâneţea iartă totul, cu toate că nu i se iartă nimic.

***

Însuşirile dragostei autentice din 1 Corinteni 13

- îndelung răbdătoare
- plină de bunătate
- nu invidiază
- nu se laudă
- nu se umflă de mândrie
- nu se poartă necuviincios
- nu caută folosul său
- nu se mânie
- nu se gândeşte la rău
- nu se bucură de nelegiuire
- se bucură de adevăr
- acoperă, crede, nădăjduieşte, suferă TOTUL

Idei de-a gata

Este îndeobşte cunoscut că, încă din timpurile vechi, filozofii au ridicat problema comunicării între oameni. Ei au avut ocazia să constate la un moment dat că oamenii comunică

foarte greu unii cu alţii, mai ales când au de transmis idei esenţiale. Dificultăţile ţin de mai mulţi factori: lingvistici, culturali, etnici, psihologici, economici...

În general, oamenii încearcă să comunice prin limbaj, dar, pentru ca procesul de transmitere a informaţiei să poată avea loc, ideal ar fi ca indivizii să vorbească aceeaşi limbă, să aibă grade de cultură sensibil apropiate şi, de ce nu? - să fie la fel de inteligenţi. Cum aceste condiţii prealabile sunt foarte greu de îndeplinit, comunicarea perfectă între oameni rămâne doar un frumos deziderat. Ceea ce se realizează seamănă uneori cu jocul de copii intitulat "telefonul fără fir", fiecare dintre părţi auzind una şi înţelegând alta... De la un cuvânt relativ simplu spus la urechea vecinului de joc, să zicem "terasă", se ajunge la cu totul şi cu totul altceva: "melasă", "feroasă", "tenebroasă".

Cu siguranţă că problema lipsei unui sistem unic, ştiinţific, simplu şi eficace, de transmitere a ideilor, va frământa multă vreme de aici înainte lumea adulţilor. O soluţie de compromis există totuşi. Aceasta ar fi codificarea informaţiilor, o standardizare realizată pe baza clişeelor, automatismelor, şabloanelor... Este exact ceea ce urăşte mai mult şi mai mult tagma intelectualilor, a celor ce se ocupă cu mânuirea cuvintelor... "Şi totuşi, clişeele verbale continuă înaintarea vertiginoasă pe teritoriul limbii române, spre victoria finală" scria L. Cerneţ nu demult, preluând "de-a gata" o constatare a lui Flaubert din "Dicţionarul de idei de-a gata" (DICTIONNAIRE DES IDÉES RECUES) idee pe care o preiau şi eu, tot de-a gata…

Ideile de-a gata ne scutesc de eforturi inutile. Nu mai suntem obligaţi să gândim cum anume trebuie să formulăm o frază, cum să aranjăm cuvintele într-o anumită ordine... Singura acţiune la care, fără – doar - şi – poate, vom fi nevoiţi să participăm efectiv, este de-a alege din multitudinea de idei de-a gata gândite şi formulate pe aceea care ne convine şi se potriveşte situaţiei respective. Interlocutorul va înţelege perfect despre ce este vorba, fără îndoieli şi echivocuri, pentru că şi el va folosi, în caz de nevoie, aceeaşi lucrare.

Câte înţelegeri regretabile nu vor deveni amintiri de îndată ce oamenii se vor dezobişnui cu chinuiala de a-şi formula singuri ideile!... Să ne gândim la economia de timp şi de bătaie de cap care s-ar putea realiza prin punerea în circulaţie prin oficiile poştale a unui singur tip de scrisoare preformulată şi cu liniile punctate de rigoare unde adresantul completează strictul necesar ori taie cuvântul de prisos. De exemplu,

*Dragul/draga mea, Te salut din această localitate numită*_____
*Sunt sănătos/bolnav/se specifica boala*_____
*Citesc următoarea carte/ziar/revistă*_____
Mă duc din când în când/mereu/niciodată la biserică.
Mai am/nu mai am bani.
*Mă înapoiez pe data de*_____
*Aşteaptă-mă/nu mă aştepta la gară/ aeroport/ la ora*_____.
*Îmi este dor/nu îmi este dor de tine/copil/mama/altcineva /se specifică cine*_____.

Deja felicitările cu "Paşte Fericit" în care trebuie doar să adaugi semnătura, reprezintă teribila dovadă a degradării calităţii şi cantităţii relaţiilor interumane la capitolul COMUNICARE. Ar fi tragedie atât pentru limba română cât şi pentru libertatea noastră de cetăţeni şi creştini de a ne exprima ideile şi opiniile standardizat, fie din motive de stare de asediu la nivel naţional, fie datorită permanentei degradări culturale. Pe fronturile primului război mondial soldaţii austro-ungari de orice limbă maternă, comunicau celor de acasă printr-un text standardizat tipărit în toate limbile imperiului, că sunt bine şi siguri de victorie. Eroul lui Jaroslav Haşek, soldatul Şveik, ridiculiza acest fenomen fără ca prin aceasta să asistăm la dispariţia lui, din păcate.

Orice expresie, acceptată şi folosită în mod automat, devine clişeu. Limbajul tinde să devină o înşiruire de automatisme verbale, de clişee. Să trecem în revistă câteva domenii şi idei de-a gata folosite până la exasperare. Limba de lemn în politică, limba de clopot în religie, limba

de cârpă în viaţa socială şi tot soiul de alte materiale pentru confecţionarea de limbi şi limbaje ale căror unic scop se rezumă, din păcate, la ascunderea sărăciei de idei.

Capitolul FORMULE

-Deci... Deci şi atât, pentru că acest cuvinţel, concluzivul "deci", este utilizat cu o îndârjire demnă de o cauză mai nobilă. De la comentatorii sportivi şi până la clienţii teraselor de cartier, de la elevi scoşi la tablă în ora de fizică şi până la slujitorii altarelor, deci-ul înfige cuţite în urechile celor ce grăiesc corect româneşte. Am citit chiar despre un eminent savant lingvist care a ajuns la ospiciul de nebuni, luptându-se să-i educe pe interlocutorii de ocazie pentru ca aceştia să nu mai folosească "deci" la fiecare propoziţie...Nu-i de glumit, atenţie deci!

-Dacă mă pot exprima astfel
-Şi de ce să n-o spunem
-În paranteză fie spus
-Dacă e să spunem lucrurilor pe nume
-Lăsând modestia la o parte
-După umila mea părere
-Nu-i mai puţin adevărat
-Între noi fie zis
-Cu voia dvs. (în 22 dec.89 primind amendamentul: *Şi ultimul pe listă, cu voia dvs*

Beţie de cuvinte şi la propriu şi la figurat. Evident că aceste expresii pot fi eliminate cu consecinţe benefice pentru distinsul orator de meserie sau de ocazie dar de ce ar face-o? Ca să se vadă clar că nu are nimic interesant de spus? Că dincolo de ele nu se poate găsi nici măcar un gânduleţ original, nici o idee proprie ci doar fraze convenţionale, dragoste de sine şi de auzirea propriei voci?

Capitolul EXPRESII NECLARE:

Se spune despre cineva că *a ajuns la pepeni.* La care pepeni? De ce la pepeni şi nu la... dovleci, ar suna chiar mai româneşte, nu-i aşa?

Sau, se spune că încerc *să împac şi capra şi varza*. În poveste, ştim cu toţii, există şi un lup. Unde-i lupul? El nu trebuie împăcat? Nu este şi el un element demn de o idee de-a gata? De ce să apară doar în expresii neelegante precum "lup cu două picioare" sau "lupi îmbrăcaţi în piele de oaie"?

Treaba asta *mă întoarce pe dos*. Poftim! Cum adică? Cum să mă întorc pe dos? Nici călcat de tăvălug nu aş putea ajunge în dizgraţioasa ipostază. Uite cum vorbim în fraze de-a gata şi nu ştim de fapt ce spunem.

Ca şi cu buletinul meteo de la unele posturi TV. Ni se spune mai tot timpul că se vor semnala *averse de ploaie*. Ce fel de averse??? Păi ce sunt aversele? Să căutăm în DEX ca să ne luminăm. Conf. DEX-ului, "aversă, averse - s.fem.= ploaie torenţială de scurtă durată, din limba fr, averse". Clar. Şi atunci de unde aceste ploi torenţiale de ploaie? Idee de-a gata reluată papagaliceşte.

Şi a propos de ploaie. Acelaşi mecanism se regăseşte în expresia *apă de ploaie*. Citeam într-un ziar "de informaţie şi opinie" cum se autointitulează: "Discursul senatorului X a fost apă de ploaie..." Probabil că doar cuvântul apă, prea scurt, nu este suficient pentru a evoca ideea de bagatelizare. La fel ca în expresiile "ieşi afară" sau "stai jos"...

Capitolul PERECHI

Anumite cuvinte parcă au lipici şi nu se simt bine în mintea cuiva decât dacă apar perechi în faza lor de "idei de-a gata". Cum poate fi un accident? Tragic. *Tragicul accident* - aşa apare în mai toate relatările. Un atentat nu este un atentat şi gata ci un *atentat odios.* Am făcut o scurtă listă cu astfel de cuvinte perechi; unele sau tocit de mult datorită utilizării abuzivem altele sunt gata să urmeze acelaşi mecanism al infaţiei semantice: *condiţii optime, convingere fermă, consens unanim, eroare fatală, noroc chior, râs homeric, notorietate publică, destin implacabil, regrete unanime, recomandări cordiale, problemă insolubilă...*

Cu cât vom evita folosirea acestor perechi în exprimarea noastră orală sau scrisă, cu atât vom contribui la păstrarea unei limbi române frumoase, vii, expresive.

Capitolul CUVINŢELE SFINTE

Dacă la toate celelalte capitole, ideile de-a gata pot fi neutralizate cu puţin bun simţ lingvistic şi bun simţ ca atare, atunci când fenomenul se petrece în domeniul vieţii religioase, apare mult mai îngrijorător. Nu doar limba este în pericol, nu doar mentalităţi caragialeşti ci imaginea pe care o avem despre Dumnezeu, despre Cuvântul Său, Biblia şi despre realitatea spirituală a Cerului. Deja imaginile populare ale unui Isus Christos zugrăvit în fel şi chip pe ziduri sau pe cărţi poştale, fie înconjurat cu o populaţie de

mucenici şi preafericiţi, fie prin plan cu ochi albaştri de Robert Powell sau James Caviezel, coboară nepermis sfinţenia absolută a Mântuitorului.

Sunt răspândite sumedenie de cărţulii şi broşuri religioase, de cărticele de rugăciune şi vieţi ale sfinţilor, pline-pline de idei de-a gata care joacă un rol nefast atât pe plan literar cât mai ales pe plan spiritual. Sub pretextul conservării unui anumit purism de sorginte bizantină, această mareé de literatură ce se vrea pioasă, sufocă orice încercare de-a aborda direct Biblia, Cuvântul lui Dumnezeu... Oameni sinceri, bineînţeles, (nu pun câtu-şi de puţin la îndoială motivele), care vor să-L cunoască pe Dumnezeu. Dar o fac nu citindu-I Cuvântul, ci mai degrabă citind ce a spus cutare scriitor bisericesc despre vreun sfânt care la rândul lui a preluat de la un altul care a auzit că ar fi fost scris în Biblie cutare sau cutare lucru...

"*Mulţi au fericit viaţa pustnicească, alţii pe cea de obşte sau în chinovie. Alţii să stea în frunte, să îndemne hrănindu-se din aceasta în chip felurit trupeşte şi sufleteşte. Eu nu aş socoti pe nici una din acestea mai bună decât alta nici că una e mai vrednică de laudă iar alta vrednică de ocară. Ci adeverindu-se în toată privinţa graiul sfinţilor din vechime cum că adevărată este viaţa cea întru Dumnezeu".* Şi dacă apreciatul Nicolae Cabasila alege să comunice în idei de-a gata, traduse în mod ostentativ în limba română actuală, cu vădită căutare a unei topici străine şi a unor arhaisme nelalocul lor, ce să mai spunem de pleiada de imitatori ai genului care din secolul trecut şi până astăzi călăuzesc oamenii către ceaţă spirituală?

Întocmitu-s-a dintru început cele în Domnul izvorâtoare şi cele în Domnul slăvitoare carele să purceadă întru înălţimile veşnice, de sfinţii mucenici preamărite..." - am citit această frază a diaconului Paisie, de la mănăstirea Gorgovanu, cum scrie pe broşura acestuia apărută în 1995, de şapte ori, numărul desăvârşirii dar degeaba. Clişeu de la un capăt la altul. Ca să nu mai spun de frazele gata confecţionate din multe cărţi de rugăciune.

Chiar şi traducerea Bibliei, efectuată de conservatori ce apără cu străşnicie stilul bizantin în detrimentul clarităţii textului, pune mari probleme celui ce încearcă să-L înţeleagă pe Dumnezeu. Pentru secolul al XVII-lea Biblia lui Şerban Cantacuzino, Biblia de la l688 cum este cunoscută această traducere, a reprezentat o mare cucerire spirituală. Şi lingvistică. Dar a stărui în ideea că doar această traducere este binecuvântată, corectă, sfântă sau că măcar acest stil este recomandabil, iată un punct de vedere la care nu subscriu.

Repet, cu tot respectul pe care îl am pentru credinţa cuiva, nu fac decât să atrag atenţia ca această credinţă să-şi mute accentul de pe scrierile oamenilor, cu sau fără clişee, pe Cuvântul lui Dumnezeu. *"Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu şi de folos ca să înveţe, să mustre, să îndrepte, să dea înţelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârşit şi cu totul destoinic pentru orice lucrare bună"* (2 Timotei 3,16.17) Ah. Mult e dulce si frumoasă - Biblia în limba română, ce-o iubesc! Şi Biblia şi limba română.

Egoism cu răspundere limitată

Profitând şi proliferând de căderea economiei etatizate odată cu 1989, SRL-ul a condus capitalismul românesc unilateral dezvoltat către turcizarea şi arabizarea

comerţului nostru. SRL-ul este, aşa cum se discerne din abreviere, o Societate cu Răspundere Limitată... Funcţionează într-un cadru legal, cu drepturi şi îndatoriri, cu dreptul, de exemplu, de a plăti impozite peste impozite şi îndatorirea de a scoate pârleala prin mărirea adaosului comercial. Până şi firmele de deasupra chioşcurilor, cu nume care mai de care mai hilare (Desdemona SRL, Ştramp 03 SRL, Yonela & Nelutza SRL, etc), până şi ele sunt taxate: în funcţie de centimetri pătraţi, de numărul de becuri ce le recomandă în noapte, de grosimea literelor ce compun numele. Societate cu Răspunere Limitată poate fi orice dugheană care vinde seminţe după cum este şi colosul economic energofag cu numele scris cu litere de-o şchioapă la intrare. Există chiar şi un top al SRL-urilor în funcţie de succesul în afaceri. "Societate", asta este destul de clar ce reprezintă dar cu "răspunderea limitată" este cam ceaţă pentru orice muritor de rând care nu a avut şansa de a termina ASE-ul în vremurile astea de aur pentru contabili şi avocaţi.

De foarte multe ori şi sufletul uman funcţionează ca un SRL. Conştient sau inconştient, aplicăm filozofia "eu - mie - al meu - pe mine", pe căi cât se poate de subtile. Îi aşezăm pe cei influenţi sau talentaţi, pe un piedestal şi ne închinăm lor în secret, chiar dacă pe faţă afişăm ostilitate şi teama de a recunoaşte cu nu noi suntem cei mai... ci avem şi noi naşii noştrii. Iar pe faţă ne închinăm nouă înşine. Trebuie să recunoaştem că trăim în era "eului", un ego cu înălţimea lui Gogea Mitu şi impertinenţă de politician din eşalonul doi ajuns peste noapte la ciolan. Slujim cu devotament nelimitat eului personal şi devenim stânjeniţi atunci când Dumnezeu, pe care-l percepem ca pe un fel de Negociator Şef al FMI-ului celest (Fondul Mărinimiei Infinite), ne cere anumite sacrificii. Nu mă gândesc doar la capitolul zecime datorată ci la toate aspectele care derivă din statutul nostru de suflete cu răspundere nelimitată înaintea Creatorului.

Eul sapă la mine

Iar eul sapă, sapă adânc, cu tânacopul trufiei, cu lopata geloziei şi cu picamerul laudei de sine.

- Pentru "mine" (atenţie, este pronume şi nu substantiv!), investiţii directe şi de portofoliu.
- Pentru "El", mâna întinsă, mâna goală întinsă, ca să ne dea.

Şi asta fără o reformă coerentă a vieţii noastre spirituale haotice, fără măsuri dure împotriva eului care ne stoarce, care ne seacă şi ne manipulează fără ruşine. Şi hai la tratative, şi dă-i şi luptă (de-alea seculare) şi mai obţine o tranşă de har sau o amânare la plata ratelor anterioare... Târgurire pentru un obicei rău care trebuie abandonat. Promisiuni peste promisiuni de mai bine, de mai mult, de mai repede. "Anul acesta Doamne şi gata reforma; deja am început redeşteptarea!"

Iată cuvintele pline de sarcasm ale lui Wilbur Rees: *Aş vrea să cumpăr creştinism în valoare de zece cenţi; nu mai mult ca să nu-mi deranjeze obiceiurile şi să nu-mi schimbe viaţa. Nu vreau acel creştinism care să mă facă să iubesc ţiganul de alături sau copiii vecinului care se înjură sub geamul meu de dimineaţă până seara. Doar puţintel creştinism. Vreau extaz dar nu transformare, vreau căldurică spirituală dar nu cenuşa păcăţelelor mele favorite. Vreau o jumătate de kilogram de creştinism într-o pungă, să-l pot consuma când anturajul este cu ochii pe mine.*

Acesta este adevărul. Nu vrem să renunţăm cu totul la Dumnezeu dar preferăm să Îl ţinem la o distanţă confortabilă pentru ca eul să se simtă în siguranţă. Creştinism de tip

SRL, cu răspundere limitată. Altruism de doi lei, şi aceştia în permanentă devalorizare. Spiritualitate la pungă. Una singură ajunge. Doar atât cât să-mi păstreze nivelul de vinovăţie sub pragul durerii.

Vioara a doua – un Stadivarius

Celebrul dirijor Leonard Bernstein a fost întrebat într-un interviu: "Maestre, care este cel mai dificil instrument?" La care el a răspuns repede: "Vioara a doua. Poţi găsi cu uşurinţă violonişti care cântă la vioara întâi dar nu prea găsesc violonişti care să cânte bine şi cu entuziasm la vioara a doua. Sau la cornul al doilea sau flautul al doilea. Şi acest lucru îmi dă probleme pentru că dacă nimeni nu cântă la instrumentul al doilea, nu putem avea armonie".

Iată de ce Isus a fost atât de diferit. *Ştiţi că domnitorii neamurilor domnesc peste ele şi mai marii lor le poruncesc cu stăpânire. Între voi să nu fie aşa. Ci, oricare va vrea să fie mai mare între voi, să fie slujitorul vostru şi oricare va vrea să fie cel dintâi, să vă fie rob"* (Mat.20,25-28). "Gândul" acela din veşnicii al lui Isus Christos, relevat odată cu întruparea Lui în ieslea Betleemului, a fost leit-motivul întregii Lui vieţi. Pericopa Filipeni 2,3-5 sună aşa în traducerea "Living Bible" (Noul Testament pe înţelesul tuturor): *Nu fiţi egoişti; scopul vieţii voastre să nu fie acela de a produce o impresie bună asupra altora. Fiţi smeriţi, având despre alţii o părere mai bună decât despre voi înşivă. Nu vă gândiţi tot timpul doar la treburile voastre ci interesaţi-vă şi de alţii şi de ce fac ei.*

Iată însă care este filozofia prevalentă astăzi, o versiune de sec. XXI a Fericirilor:

- Ferice de cei ce ştiu să dea din coate, căci ei vor trăi bine.

- Ferice de cei duri căci ei nu vor avea niciodată inimile rănite.

- Ferice de cei ce protestează şi se plâng, căci vor obţine în cele din urmă ceea ce doresc.

- Ferice de cei blazaţi căci ei nu vor fi niciodată stresaţi din cauza vinovăţiei lor.

- Ferice de cei şmecheri căci ei vor ajunge întotdeasuna acolo unde şi-au propus.

- Ferice de cei descurcăreţi în această lume căci ei vor fi întotdeauna cu un pas înaintea altora.

- Ferice de cei ce creează mereu probleme căci ei îi vor face pe cei din jur să-i bage în seamă.

Isus ne-a îndemnat să dăm totul pentru El. Nu doar să-L achiziţionăm pe zece cenţi, "la pungă", un creştinism ca oricare alt articol de consum. Isus este Modelul prin excelenţă. El nu doar că a avut curajul să fie altfel ci a făcut din aceasta program de viaţă. Nu s- arătat ostentativ altfel decât ceilalţi din jur, precum rock-erii de astăzi cu lanţuri la gât şi vopsele pe faţă şi păr... A avut curajul să fie El Însuşi. În lumea aceea dominată de gesturi religioase ostentative, cu farisei ce se rugau pe stradă, cu preoţi ciucuraţi şi saduchei spilcuiţi, cămaşa Lui purtată cu demnitate de Prinţ făcea notă aparte. Nu este nimic mai paradoxal decât acest adevăr: în lumea fariseilor de meserie şi a saducheilor de carton, tot ceea ce avem de făcut pentru a ieşi din comun, pentru a fi altfel, este trăirea simplităţii religiei lui Christos. Asumată nelimitat.

Vrei să fii ieşit din comun, să spargi tipare de comportament şi să ieşi în relief între atâtea "eu"-uri dornice de afişare ostentativă? Atunci fii anormal de normal după

Modelul Isus, "un creştin atât de simplu, după vorbă, după port". Imediat vei fi remarcat. Fără să dai bani mulţi pe costum de piele cu ţinte nichelate, fără să te coafezi "papagal", fără două celulare la brâu şi cercel în lobul stâng. Şi fără poante, fie ele drese cu sare gronjoasă, ca să pari om de duh. Ajunge să ai Duhul. Fii modest, poartă-ţi creştinismul cu naturaleţe, înalţă-L pe Isus cu curaj şi tact! Efect garantat. Anul acesta, ca şi cel trecut, ca şi dintotdeauna, în Cer este la modă albul cel mai simplu.

***

Paradox **ortho**dox pentru **meta** - dox?
- **noia**[1]
- stază?

Ce este un creştin american?

Cineva care, vine de la biserică într-o maşină japoneză făcută din oţel suedez şi tapiţată cu piele din Argentina, pe care o alimentează cu benzină din Arabia Saudită, transportată cu un vapor liberian. După ce cumpără de la un magazin auto două cauciucuri franţuzeşti făcute din cauciuc natural din Sri Lanka, se îndreaptă spre casă unde îşi aruncă geanta diplomat marocană, îşi pune în cuier pardesiul scoţian şi îşi scoate pantofii italieni şi cămaşa făcută din bumbac egiptean... după care îşi ia halatul "made in Hong Kong" care se asortează cu papucii de casă făcuţi în Taiwan. Îşi toarnă puţin nectar mexican de piersici spaniole într-un pahar danez, soarbe cu plăcere, apoi aşează recipientul pe măsuţa canadiană finisată cu lac de India. După care, înarmat cu un pix chinezesc şi o hârtie fabricată în Finlanda, (sau, în caz că a uitat complet cum se scrie de mână, cu un computer malaiezian şi imprimantă belgiană), scrie Congresului cerând explicaţii de ce balanţa comercială a ţării este atât de dezechilibrată şi anul acesta.

Ce este un creştin român?

Cineva care se scoală în muzica rock New Age a lui Sting, care citeşte Revista Fenomenelor Paranormale la micul dejun, consultând horoscopul zilei, după care înjură bine de toţi sfinţii primăria pentru lipsa apei calde. Zice şi de biserică ceva când constată că liftul nu funcţionează. Se duce la serviciu cu o maşină plină de afişe cu Madonna îmbrăcată în nud sau dezbrăcată în rochie (în cazul de faţă este acelaşi lucru) şi discută cu colegii de muncă despre filmul de aseară cu vampiri clonaţi de extratereştrii (păi naşpeturile astea de azi sunt filme? - unde eşti tu Dracula lui Stocker, doamne?!)...

Mănâncă la prânz sandwich-uri cu carne despre care Biblia afirmă că este necurată şi bea un pahar de vodcă, de data aceasta "curată", de 90 grade, pentru a fi mai plin de... duh. Seara încheie programul în faţa televizorului, urmărind cum ghiaurii români de la Galatasaray Istanbul sunt făcuţi harcea parcea de musulmanii de la Fehnerbace, cu ocările de rigoare pentru arbitru, cu siguranţă mason, altfel ar fi acordat 11 metri la ultima fază... Se culcă şi visează că a ajuns în Rai, cu loteria vizelor prin care Sf.Andrei doreşte şi anul aceasta să mântuiască prietenii lui de 2000 de ani care sunt cam "tămâie" la capitolul religie... Şi care sunt gata să se metaînfurie ori de câte ori cineva le vorbeşte, despre Biblie, tocmai lor, ortocreştini din tată în fiu... Para-docşi din toate orto-congregaţiile, meta-uimiţi-vă!

---

[1] Metanoia = schimbare, transformare

Umorul serios al Bibliei

Biblia nu este o simplă carte în care pe lângă istorisiri moralizatoare şi porunci imperative, să mai găsim şi ceva umor pentru deconectare. Dar nu este nici un compendiu de texte încruntate, ameninţătoare, cum remarca T. Baconsky într-un articol din "Alo Plus". Echilibrul ei trebuie înţeles din perspective adevărului şi harului dumnezeiesc. Dumnezeu, căruia "nimic din ceea ce e omenesc nu-I este străin", nu s-a ferit de a folosi umorul, ironia, ludicul în relaţia cu oamenii...

În cartea Proverbe, în pildele Domnului Christos, în povestirile cu tâlc ale Vechiului Testament şi în observaţiile ironice ale personajelor Noului Testament, în jocuri de cuvinte şi aluzii ironice observăm cum un zâmbet divin străbate multe pagini ale Bibliei, umorul fiind o modalitate importantă prin care Dumnezeu ni se adresează, "glumind serios"!

Omul este singura creatură care are capacitatea de a râde. Şi pentru că suntem făcuţi după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, este evident că putem concluziona fără să fim bănuiţi de speculaţii: Dumnezeu este acela care a inventat bucuria, râsul, gluma de bună calitate, satira moralizatoare...

- Iosif joacă farse fraţilor săi care au venit cu argint să cumpere grâu. Mai marele Egiptului ascunde argintul în saci, ba pune şi paharul său proorocos acolo, înlesnindu-le prin această ironie a Providenţei, calea spre mărturisire şi pocăinţă. În acelaşi timp este exprimată şi ideea că harul este gratuit.

- Învăţătura lui Iotam din Judecători cap.9 despre copacii care au vrut să aleagă un împărat este exemplul clasic de "haz de necaz". Măslinul, smochinul, viţa, plini de bun simţ, se codesc să candideze pentru alegerile de împărat al copacilor... Spinul însă abia aşteaptă: *Dacă vreţi într-adevăr să mă ungeţi ca împărat al vostru, veniţi şi adăpostiţi-vă sub umbra mea*… O imagine electorală de pomină şi atunci şi astăzi. Votaţi spinul! Să vedeţi voi stejarilor şi brazilor, ce umbră vă face Înălţimea Mea!

- Fără îndoială că primul examen lingvistic din istoria omenirii este cel relatat în Judecători cap.12 când efraimiţii trebuiau identificaţi. Cel care spunea peltic *sibolet* în loc de *şibolet*, era omorât ca impostor... Un joc de cuvinte cu consecinţe fatale. Dacă aşa ne-ar testa şi pe noi Dumnezeu, după felul în care înţelegem şi trăim peltic Cuvântul Său, eu personal m-aş duce să-mi ascut limba precum lupul din povestea lui Creangă. *Doamne, vin spăsit să-tzi soptesc în lugăţiune că s-a telminat cu lăul si sunt neplihănit…*Dar Domnul îmi cere nu declaraţii de sfânt impecabil rostite şi nici tăierea împrejur a limbii ci a inimii.

- Ghicitorile lui Samson se transformă şi ele în întrebări cu miză capitală: viaţa. *Din cel ce mănâncă a ieşit ce se mănâncă şi din cel tare a ieşit dulceaţă*. Păi o sută de ani să se fii chinuit experţii în cimilituri şi horoscoape şi tot nu ar fi ajuns la nici-un rezultat.Un roi de albine într-un hoit de leu… cine s-ar fi gândit la aşa-ceva? Dar pe cât a fost Samson de tare cu rebusurile, în faţa Dalilei s-a prezentat cu lecţia neânvăţată. A anagramat expresia **rob** al patimii**,** ieşindu-i cuvântul **orb.**

- David renunţă la demnitate când s-aa aflat la ananghie în mijlocul filistenilor şi se preface nebun. Joacă extrem de bine acest rol şi ne vine să râdem închipuindu-ne cum lăsa să-i curgă saliva pe barbă, cum desena pe zidurile şi pe uşile frumos împodobite ale filistenilor, cum făcea grimase de bufon la curtea lui Achiş... Este şi o dovadă de

slăbiciune, pentru că nu s-a încrezut în Dumnezeu şi nu a reuşit să impună demnitatea aceea pe care trebuie să o aibe credincioşii. Dar este şi o pildă pentru capacitatea acestui om de stat de a manevra prin toate registrele slăbiciunilor umane.

Glumesc serios

Gluma poate avea şi consecinţe tragice: Copiii din Betel şi-au bătut joc de Elisei care se pare că nu se mai putea pieptăna din lipsă de materie primă. Acel *Suie-te pleşuvule*, cu dublă aluzie, atât la răpirea lui Ilie la cer, fără slujitorul rămas acum singur, cât şi la chelia lui, s-a dovedit a fi ocazia pe care a prins-o Satan să îndolieze multe famiii. A fost nu umor, nu ironie fină, moralizatoare ci batjocură... Iar Biblia spune că doar cei nesocotiţi glumesc cu păcatul: Proverbe 14,9.

- La renumita judecată de pe muntele Carmel, Ilie, acela *suit* din paragraful anterior, râde sănătos de idolii neputincioşi la care se închina poporul înşelat de proorocii lui Baal: "*Strigaţi mai tare băieţi, poate că dumnezeul vostru se gândeşte la altceva, poate că doarme sau este în vreo călătorie iar telefonul mobil l-a uitat pe birou"...* (1 Împ.18,27). Era exact elementul psihologic necesar pentru a nimici influenţa celor ce aduseseră ţara aproape de pieire. Acum era timpul unei lecţii eterne tuturor celor ce se închină cu prefăcătorie făcăturii. Ieremia reia ironia de genul acesta într-un alt pasaj celebru, şi o duce pe o culme a ridicolului serios:

Taie un lemn din pădure; mâna meşterului îl lucrează cu securea; îl împodobeşte cu argint şi aur şi ei îl ţintuiesc cu cuie şi ciocane ca să nu se clatine. Dumnezeii aceştia sunt ca o sperietoare de ciori într-un ogor de castraveţi şi nu vorbesc; sunt duşi de alţii pentru că nu pot să meargă. Nu vă temeţi dei ei căci nu pot să facă nici un rău şi nu sunt în stare să facă nici un bine. Ieremia 10,3-5

- Prietenii ce încrezuţi ai lui Iov sunt mai degrabă gropari decât consolatori. În loc să fie alături de suferinţa lui Iov, fac pe atotînţelepţii, dându-i lecţii de morală. Iar Iov, deşi se afla în acea situaţie limită, are forţa să fie ironic: *Odată cu voi va muri şi înţelepciunea!* (12,2). Iar când el cade în aceeaşi capcană a vorbelor multe şi fără rost la adresa lui Dumnezeu, Creatorul intervine tot ironic: *Tu cârmuieşti Ursa cu puii ei?* (38,32*).*

- Dumnezeu este un Domn vesel, bucuros. El râde de cei îngâmfaţi şi îşi bate joc de ei (Ps.2,4)... În Ps.23 El face făgăduinţa că nici chiar în situaţiile imposibile nu putem fi lispiţi de buna dispoziţie: chiar în valea umbrelor ameninţătoare, paharul poate să ne fie plin iar masa ne este întinsă în faţa vrăjmaşilor... Umorul sfânt ne dă posibilitatea să luăm moartea în derâdere: *Unde îţi este boldul, moarte?* (1 Cor.15,55)... ☺

Umor Proverbial

Cartea Proverbelor ar putea fi considerată ca având cea mai ironia de cea mai bună calitate din Biblie. Această ironie are drept ţintă relele firii umane păcătoase: egosim, mândrie, paradă goală, prostie şi nebunie.

- Frumuseţea femeii lipsite de pudoare este numită *inel de aur în rât de porc* (16,14).
- Mândria este veştejită în multe pasaje savuroase: *Mai bine să fii într-o stare smerită şi să ai o slugă, decât să faci pe fudulul şi să n-ai ce mânca (12,9).*

- Consecinţele prostiei sunt fatale chiar atunci când sunt considerate drept glume: *Nebunul aruncă săgeţi aprinse... şi apoi zice "am vrut doar să glumesc"...*

Cartea Proverbelor formulează sfaturi comice, paradoxale, privind modalitatea de abordare a nebunilor (categorie în creştere numerică vertiginoasă), sugerând faptul că degeaba s-ar adopta reguli precise pentru că nu există doi nebuni identici: Prov. 26,4-5: *Nu răspunde nebunului după nebunia lui, ca să nu semeni şi tu cu el. Răspunde însă nebunului după nebunia lui, ca să nu se creadă înţelept.*

Este consemnat pe paginile **Noului Testament** că Mântuitorul a plâns dar nicăieri nu găsim că ar fi râs. Este însă evident că Cel care a chemat copiii la Sine, luându-i în braţe şi aşezându-i drept pildă în faţa adulţilor, nu a putut face asemenea geste fără bucurie şi fără fină ironie la adresa celor ce se lupta care să fie mai mare. Îngrijorarea ar avea sens, zicea El, dacă am putea adăuga un cot la înălţimea noastră. Florile de pe câmp sunt puse în contrast cu zorzoanele strălucitoare ale lui Solomon. Fariseii cei încruntaţi şi urmaşii lor din toate timpurile, scorţoşii care se cred mai sfinţi decât Prea Sfântul sunt ironizaţi cu ciucurii de la poale cu tot! Nu pe Dumnezeu îl iau în serios ci propriile lor realizări, adică pe ei înşişi iar Isus concluzionează: *Vopsesc mormântul*.

Umorul fin al lui Isus ridiculizează eul nostru fals, masca religiozităţi pe care o purtăm în public: *Un om avea doi fii*:

1. Du-te / mă duc Doamne / nu s-a dus, şi
2. Du-te / nu mă duc / s-a dus...

Bogatul căruia i-a rodit ţarina începe să vorbească singur, sfătuindu-se cu sine însuşi că doar era persoana pe care o stima cel mai mult… Prin prisma nesimţirii naturii umane înţelegem şi sfatul lui Isus potrivit căruia, dacă suntem invitaţi la masă, ne putem aşeza cu inima împăcată pe ultimul loc, căci nu răspundem invitaţiei doar din pricina locului, nici din pricina stomacului nostru ci ca să-l cinstim pe cel care ne-a chemat.

Situaţiile capcane din domeniul politic, în care Isus era împins ca doar-doar să cadă, sunt rezolvate cu un umor niciodată egalat. Răspunsul care se dorea tranşant alb-negru la o întrbare gri, a fost dat nuanţat (Luca 20, 24.25). Figura Cezarului era imprimată nu în oameni ci pe monedă. Prin răspunsul Său antologic, Isus creează un câmp larg al meditaţiei în direcţia obligaţiei faţă de chipul lui Dumnezeu în oameni. Dacă imaginea Cezarului, obligă la achitarea datoriilor faţă de el, cu cât mai mult imaginea Creatorului în noi!...

În Matei 21, 23-27 găsim un alt exemplu de răspuns ironic la provocarea preoţilor şi bătrânilor:

> *Cu ce putere faci Tu lucrurile acestea şi cine Ţi-a dat puterea aceasta? Drept răspuns Isus le-a zis: vă voi pune şi Eu o întrebare şi dacă-Mi veţi răspunde la ea, vă vi spune şi Eu cu ce putere fac aceste lucruri. Botezul lui Ioan de unde venea Din cer sau de la oameni?*
>
> *Dar ei vorbeau între ei şi ziceau: Dacă vom răspunde "Din cer", ne va spune "Atunci de ce nu l-aţi crezut?". Şi dacă vom răspunde "De la oameni", ne temem de norod pentru că toţi socotesc pe Ioan drept prooroc.*
>
> *Atunci au răspuns lui Isus: "Nu ştim". Şi El la rândul Lui le-a zis: "Nici Eu nu vă voi spune cu ce putere fac aceste lucruri".*

Înţelepţii făcuţi şah-mat! Să nu râdem? Ba da. Dar mai avem chef să râdem şi atunci când ironia este adresată tipologic nu fariseilor de atunci ci nouă, celor de astăzi?

Pentru că umorul din Biblie nu este scop în sine ci unul dintre multele mijloace folosite de Dumnezeu să ne determine la capitularea mândriei şi EU-lui nostru în faţa marelui EU SUNT.

Despre lupta cea bună a lui Pavel şi lupta cea ne-bună a lui McLuhan

Neofiţii se lasă ademeniţi de facilităţile oferite. Veteranii merg înainte cu "toate pânzele sus", arătându-se totuşi reticenţi şi chiar ostili faţă de uniformizarea stilistică petrecută în spaţiul prea familiar al videoculturii de consum. Real TV sau Real Media Internet? Conexiunile TV prin cablu sau facilităţile legăturii la o antenă satelit proprie, înlocuiesc ghiarele suprapuse ale poliantenelor de pe acoperişuri. Iar oferta este arhiabundentă. Dacă aş exemplifica numai cele petrecute în emisiunile destinate copiilor şi ar de ajuns. Cele zece minute de dinaintea jurnalului de seară, cu care televiziunea copilariei mele mă obişnuise, picurând magia desenelor animate cu pipeta, au ajuns astăzi 24/24 ore non stop, canale dintre cele mai diferite întrecându-se în a capta atenţia copiilor. Iar lupta se continuă acum şi on-line. Toate web-site-urile meseriaşe au un calculator-tahometru cu evidenţa la secundă a numărului de vizite şi unde se află în clasamentul clicătorilor virtuali.

Într-adevăr, zestrea audio-vizuală a desenelor animate, a telenovelelor şi serialelor SF este pusă automat la dispoziţia celor care încearcă să pătrundă în info-sfera multimediei…CD-uri şi DVD-uri cu preţuri din ce în ce mai mici. Se constată predominenţa mitologiei păgâne greco-latine în varianta Walt Disney, invazia mutanţilor, vampirilor, roboţilor şi personajelor din "Star Trek", "Terminator" şi "Matrix".

Ultimul neologism intrat triumfător în limba română este verbul "a zapa": un anglicism deşi, pentru cineva cu ureche muzicală, cuvântul pare a face parte din zestrea geto-dacică, alături de varză, viezure şi mânz. A zapa , zapare: nu reprezintă altceva decât a schimba canalele de televiziune, a trece de la un canal la altul, la întâmplare sau căutând ceva anume. Oricum, nu proustianul "á la recherche de temps perdu"… Dar se "zapează" şi in faţa computerului… Zapezi până te zăpăcizezi!

Recitindu-l on-line pe McLuhan

Celebrul scriitor şi viitorolog Marshal McLuhan a prezis cu decenii în urmă lupta care se va da între informaţia scrisă şi cea aparţinând spaţiului virtual ("Galaxia Guntenberg", Ed.Politică, Buc.1982). Până şi studenţii la teologie se aşează, vrând-nevrând, de o parte sau de alta. Lupta cea buna la care îndemna Sf. Pavel a devenit acum lupta pentru minute/Internet sau pentru o nouă pagina de web. Că tot internautul s-a născut… nu poet ci creator de pagini web pe care nu are evident cine să le citească din moment ce toţi fac făcătorii: web-site-uri.

De curând a fost lansat pe piaţă un CD-ROM cu un program ce conţine Noul Testament în sunet şi imagini. Încă nu l-am găsit aşa că nu vă pot da prea multe detalii. În schimb pot să să spun câte ceva despre concordanţa biblică în engleză cu zece versiuni, despre atlasul Biblic, despre encicolpedia locurilor şi personajelor biblice, despre dicţionarele ebraic şi grec şi despre comentariile biblice în zeci de variante, pe denominaţiuni şi şcoli de interpretare…

Este adevărat că, având un computer, munca pe textul biblic este mult uşurată iar timpul pentru găsirea unui pasaj, pentru căutarea unui text anumit sau pentru comparare, este mult scurtat… Şi totuşi, niciodată nu o să fiu convins să-mi abandonez Biblia personală, subliniată şi adontată, pe care o port pretutindeni precum Ilie toiagul. Relaţia cu Scriptura, Cuvântul lui Dumnezeu, este mult mai cordială când am Biblia mea deschisă şi nu computerul.

Şi chiar dacă aş avea programe de computer în limbi omeneşti şi îngereşti şi nu aş avea dragoste, dragoste de Cuvântul lui Dumnezeu, sunt un nimic… Şi chiar dacă aş avea ultimile achiziţii soft şi un Pentium V cu 500 Giga de memorie şi RAM cât toată reţeaua Pentagonului şi i-aş cunoaşte toate tainele, şi chiar dacă aş fi conectat 24/7 la Internet cu viteză maximă, căutând informaţii religioase în aşa fel încât să mut şi munţii necredinţe NET-surferilor şi nu aş avea dragoste… sun tun nimic… Sau poate doar un alt ZERO la NET-ul Providerului de Infern cu doi cenţi minutul.

Mult mai important decât posedarea informaţiei este trăirea adevărului. Să nu uităm lucrul acesta ori de câte ori suntem in fata micului ecran ce muşcă rău timpul şi personalitatea noastra şi mai ales ori de câte ori suntem în faţa computerului, căutând ceva anume. Ori captivaţi, prinşi în derularea unui video-joc cu treisprezece nivele de dificultate… Ca să nu devenim sclavii monitorului, trebuie să fim prietenii Cuvântului.

Rugăciunea de plăcere

Două lucruri nu îmi plăceau în copilărie:
(1) salata de vinete la micul dejun şi
(2) rugăciunile la biserică… Ca să ajungă să îmi placă, a trebuit să îmi explic ce sunt de fapt cele două.

- Rugăciunea nu este lampa lui Aladin frecată ca să apară spiritul făcător de minuni.

- Rugăciunea nu reprezintă semnale cu fum sfânt făcute unei zeităţi, precum indienii Sioux lui Manitu, Marele Spirit.

- Rugăciunea nu este un discurs către secretarul general al partidului cerului, tovarăşul Dumnezeu.

- Rugăciunea înseamnă a vorbi cu Dumnezeu. Nu „lui Dumnezeu" ci „cu Dumnezeu"...

Punctul de plecare: imaginea pe care o avem cu interlocutorul nostru este esenţială. Într-un fel vorbim cu guvernatorul unui stat şi în alt fel cu un terchea-berchea care ne-a lovit maşina în parcare şi încearcă să plece cu nesimţire... Asocierea lui Dumnezeu cu un batrân şi ursuz preot/pastor/prezbiter care ameninţă cu focul cel veşnic ne va tăia orice avânt în a ne împrieteni cu El.

„Isus: romanii l-au crucificat într-un singur fel dar creştinii Îl chinuie şi-L răstignesc în nenumărate feluri" parafraza într-o împrejurare Petre Ţuţea.

Este o greşeală să asociem imaginea pe care o avem despre Dumnezeu cu o persoană pe care o cunoaştem ci ar trebui să Îl percepem bazaţi doar pe imaginea Fiului Său aşa cum apare în Biblie. Trebuie să studiem viaţa lui Isus ca să-L vedem pe Tatăl căruia ne rugăm.

Creştinism: a purta numele lui Christos şi a-L aştepta sa revină, fără convorbiri cu El? Imposibil. *Vărsaţi-vă inimile înaintea Lui*: Ps.62,8.

Salvare prin amputare?

Dacă mâna ta… Matei 18,8. Aron Ralston, alpinist amator, pe 26 aprilie 2003 a plecat într-o calatorie de o zi în Canyonland National Park in statul Utah, când o piatră de 400 de kg s-a rostogolit şi i-a prins mâna între munte şi piatră. Cinci zile la rând a încercat să facă tot ce a ştiut să-şi elibereze mâna dreaptă. Disperat, flamând, însetat şi nedormit s-a hotarât să apeleze la măsuri radicale. Cu briceagul de buzunar şi-a taiat braţul de sub cot, s-a bandajat cu perechea de pantaloni scurţi pe care o purta şi a plecat cale de 6 mile până când a întâlnit o familie de turişti olandezi, care i-au oferit ajutor, apă şi doi biscuiţi. Un elicopter l-a transportat mai târziu la St. Mary's Hospital unde a primit îngrijiri de urgenţă.

Aron a mărturisit că s-a rugat aproape toată ziua a cincea. Mâna i-a rămas sus, în munţi. Ciung, dar trăieşte. Dacă ar fi să tăiem mădularele cu care păcătuim, cum am arăta? Ciungi, şchiopi, chiori şi mai toţi castraţi… Salvare prin amputare? Cu siguranţă că ar trebui să ne tăiem creierul, pentru că acolo este problema. Am găsit nişte versuri potrivite (nu ştiu autorul):

Dacă braţul tău cel drept
Seamănă aspidă
În ogorul curat al aproapelui
Taie-l
Şi coase în locul lui braţul
Celui de pe cruce.
Dacă ochiul tău ca un Vulcan
Ameninţă fericirea semenului,
Scoate-l
Şi coase în locul lui
Ochiul sfânt al Mântuitorului.
E reţeta divină pentru vindecare…

PS. Aron Ralston a mărturisit că s-a rugat aproape toată ziua a cincea… Mă mir că nu a aşteptat şapte zile, înainte ca să se roage, după felul în care a pus problema relaţiei cu Dumnezeu. Un fel de mântuire prin briceag plus ceva rugăciune la disperare. A uitat că Facerea a început cu ziua a întâia.

Demisie oficială

MOTTO: Matei 18, 3 – Adevărat vă spun că dacă nu vă veţi întoarce la Dumnezeu şi nu vă veţi face ca nişte copilaşi, cu nici un chip nu veţi intra în Împărăţia cerurilor.

Subsemnatul O.R. vă aduc la cunoştinţă decizia mea irevocabilă de a demisiona oficial din funcţia de adult pe care o deţin acum abuziv.

După o analiză detaliată a situaţiei, m-am hotărât să mă retrag şi să preiau atribuţiile unui copil de şase ani, cu toate drepturile şi îndatoririle pe care le-am avut cândva dar la care am renunţat de multă vreme cu prea mare uşurinţă. .

Vreau să fiu mândru de trotineta mea cea roşie fără să mă intereseze cât costă asigurarea pe anul viitor.

Vreau să cred sincer că bomboanele Tic-Tac sunt mai bune decât banii pentru că le poţi mânca.

Vreau să desenez cu cretă colorată pe strada unde locuiesc atunci când trec oameni maturi şi importanţi spre serviciu, şi să nu-mi pese de stressul lor în luptă cu minutele şi traficul care îi aşteaptă.

Vreau să stau întins la umbra unui copac, cu un pahar de limonadă în mână şi cu ochii la norii pufoşi care aleargă pe cer, întrebându-mă cu uimire de ce adulţii nu fac la fel.

Vreau să mă întorc în trecut, la vremurile când viaţa era simplă. Atunci când tot ceea ce ştiam se rezuma la cele şapte culori, patru poezii, zece cifre şi vocea mamei care mă chema la masă când nu îmi era foame.

Vreau înapoi, atunci când nu îmi păsa de cât de puţine lucruri ştiam pentru că nici nu ştiam cât de puţine ştiam.

Vreau înapoi, atunci când tot ceea ce mi se cerea era să spun sărut-mâna matuşii Lina care venea în vizită cu bomboane pentru mine, lipite de hârtia pungii, şi când tot ceea ce îmi doream era un pistol cu apă şi un caiet cu foi albe pe care să desenez maşini şi flori.

Vreau să cred ca odinioară, că totul în viaţă este aşa cum îţi doreşti, că toţi oamenii sunt buni şi că lumea abia aşteaptă ca eu să mă fac mare pentru a mă răsplăti când voi ajunge să scriu fără greşeală o scrisoare vărului meu Remus de la Ariceşti.

Vreau să cred că totul pe lume asta este fie gratuit, fie se poate cumpăra cu preţul unei îngheţate la pahar.

M-am maturizat prea mult şi nici nu mai ştiu când m-am făcut băiat mare. A fost un abuz regretabil şi îmi cer iertare. Am ajuns astfel să aflu ceea ce nu ar fi trebuit: războaie şi purificări entice, copii abuzaţi şi copii murind de foame, divorţuri, droguri în licee, prostituţie, justiţie coruptă, politicieni de mahala, biserici de homosexuali, fraţi învrăjbiţi pentru euro-bani, ură, bârfă, materialism nedialectic şi mame denaturate care îşi vând copilele de 12 ani unor animale cu chipuri de bărbaţi, pentru un televizor de ocazie.

Ce s-a întâmplat cu timpul când aveam impresia că moartea este un concept de poveste, că doar împăraţii bătrâni mor ca să facă loc pe tron prinţilor tineri, căsătoriţi cu prinţesele câştigate în urma ultimei zmeiade? Unde sunt anii când mi se părea că tot ceea ce ţi se

putea întâmpla mai rău în lume era să nu fi ales în echipa lui Menică repetentul, atunci când jucam fotbal în spatele grădiniţei, cei din grupa mare cu cei din clasa întâi?

Vreau să mă reîntorc la vremea când toţi copiii citeau cărţi folositoare, când muzica era neotrăvită, când televiziunea era pentru ştiri şi emisiuni de familie, fără sex explicit şi violenţă implicită la fiecare zece secunde. Vreau desene animate cu Donald, peripeţiile echipajului din "Toate pânzele sus" şi pe mama citindu-mi despre visele lui Iosif.

Ce bine era în naivitatea mea crezând că toată lumea din jurul meu este fericită deoarece eu eram fericit! Promit solemn că imediat ce îmi reiu atribuţiunile de copil o să îmi petrec după-amiezele căţărându-mă în copaci, călărind bicicleta vărului Cristi şi mirosind florile teiului din faţa casei.

Îmi iau angajamentul că nu o să îmi pese de ratele casei, de facturile la telefon, curent, gaze, apă, gunoi, cablu TV şi internet, asigurări maşini, asigurări de sănătate, taxele anuale de proprietate, credit-carduri, iarba natăiată, computerul virusat şi de faptul că maşina a început să vrea la mecanic.

Vă asigur că nu o să mai fiu pus în încurcătură atunci când o să fiu întrebat "ce-o să te faci atunci când o să creşti mare", deoarece acum ştiu: vreau să fiu copil. Gata cu plecatul la serviciu când ar trebui să dorm şi să-l visez pe Florin Piersic – Harp Alb, gata cu ştirile despre terorişti, bombe şi căderi de avioane, gata cu bârfele anturajului care nu-mi dau pace nici la biserică, gata cu hernia de disc, păr grizonat, ochelari pierduţi, medicamente scumpe şi dinţi de porţelan .

Gata, stop, cedez! Demisionez din funcţia de adult. Vreau să cred în sinceritatea zâmbetelor, nobleţea vorbelor, o lume a cuvântului dat şi respectat, a dreptăţii, a păcii, a viselor împlinite, a imaginaţiei înnobilate, a îngerilor buni şi a omului după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu. Vreau să am iarăşi şase ani şi jumătate şi să stau în braţele lui Isus. Fiţi voi mari şi importanţi şi ocupaţi şi îngrijoraţi! Eu vreau să cresc… mic.

Mărgăritarul de mare preţ

- Şi cât zici că face acest mărgăritar – spun eu, arătând hotărât ceea ce vreau.
- O, acesta? Este foarte scump – spune vânzătorul cercetându-mi faţa.
- Cât?
- Am spus, este foarte scump.
- Crezi că l-aş putea cumpăra?
- Desigur, oricine îl poate cumpăra…
- Oricine? Dar nu ai spus că este foarte scump?
- Da, am spus pentru că aşa este.
- Atunci cât mă costă?
- Tot ce ai.
- Bine, îl cumpăr – mă decid eu după un calcul rapid.
- Cât ai? Stai să notez – şi vânzătorul scoate o foaie şi un pix.
- Păi am cinci mii depuşi la bancă.

- Bine, cinci mii… Ce altceva mai ai?
- Asta-i tot, nu mai am alţi bani…
- Eşti sigur? Nu mai ai nimic?
- A, mai am ceva mărunţiş prin buzunar.
- Cât?
- Să văd – şi încep să cotrobăi prin buzunare – încă patruzeci, uite-i.
- E bine. Ce altceva mai ai?
- Nu mai am nimic, asta-i tot – şi întorc sugestiv buzunarele pe dos.
- Unde locuieşti – mă întreabă.
- Acasă la mine. Am casă chiar în zona asta.
- Atunci trec aici şi casa – şi notează pe hârtie.
- Vrei să spui că va trebui să locuiesc în rulotă?
- Deci ai şi rulotă… Şi pe asta trebuie să o dai. Ce altceva mai ai?
- Uff, acum chiar că o să dorm în maşină.
- Ba nu, pentru că şi aceasta devine a mea. Ce altceva?
- Dar deja ţi-am dat banii, casa, rulota, maşina… Ce mai vrei?
- Locuieşti singur?
- Nu, am soţie şi doi copii…
- Desigur că trebuie să mi-i dai şi pe ei. Ce altceva mai ai?
- Ce altceva? Nu mi-a mai rămas absolut nimic. Sunt singur acum şi…
- Ah, uitasem – exclamă vânzătorul tăindu-mi vorba – uitasem că mai eşti însuţi!
- ?
- Totul trebuie să fie al meu: banii, casa, bunurile, familia şi tu însuţi.
- Cum?
- Ascultă-mă cu atenţie. Deocamdată îţi dau voie să foloseşti toate aceste lucruri. Dar nu uita că sunt ale mele aşa cum eşti şi tu. Şi ori de câte ori voi avea nevoie de vreunul din ele, să mi le dai pentru că acum eu sunt proprietarul. Uite şi mărgăritarul.

Rugăciunea Sf. Francisc

Doamne, dă-mi:

Fericire – doar atâta cât să mă facă să dresc cu adevărat cerul,
Încercări – cât să mă menţină în alertă, gata de a le face faţă,
Păreri de rău – îndeajuns ca să mă ţină uman,
Speranţă – suficientă pentru a fi optimist,
Eşecuri – doar atâtea cât să mă menţină umil,
Succes – doar atât cât să mă facă să nu mă mândresc,
Prieteni – atâţia cât am nevoi să mă simt încurajat,
Entusiasm – atâta cât să privesc cu încredere ziua de mâine,
Perseverenţă – atâta cât că mă îndemne să devin mai bun astăzi decât ieri şi mâine decât astăzi.

Despre realitatea virtuală

Realitatea virtuală (RV) este un domeniu aflat deocamdată în copilăria lui. Dacă aţi întâlnit această expresie în vreo revistă sau reportaj TV, cu siguranţă că apărea acolo cu titlu de curiozitate ştiinţifică, una dintre altele cu care nu încetează să ne uimească acest]nceput de secol XXI. În faza actuală a dezvoltării tehnologice, RV este comparabilă cu primele aparate de zbor, un fel de motorete cu aripi de pânză şi prinse cu sârme. Acei oameni minunaţi şi maşinile lor zburătoare - făceau acrobaţii riscându-şi vieţile, pentru a da senzaţii tari mulţimilor de gură-cască de la marginea oraşelor.

Cu toate acestea, ca şi în cazul aviaţiei, RV se va dezvolta cu siguranţă extrem de repede de îndată ce elementele de bază vor fi puse la punct cu precizie şi anumite probleme tehnologice vor fi rezolvate. De aeea se studiază intens şi nu fără folos. RV va începe să-şi facă simţite efectele asupra lumii noastre între cinci şi zece ani de aici înainte, presupunând că această lume va mai exista atunci...

Deja cei ce sunt implicaţi în cercetările acestui domeniu fascinant, estimează că RV va constitui mijlocul de comunicare cel mai teribil conceput vreodată de mintea umană. Efectele asupra lumii civilizate vor fi extrem de profunde. Pentru prima datră, vom fi în măsură de a decide noi înşine ce anume putem accepta sau nega ca realitate. Lumea **reală** va deveni negociabilă. Punând stăpânire pe imaginaţia noastră, RV va schimba totul, de la felul în care utilizăm "media" şi până la distracţie. Arthur Clark, scriitor de literatură SF şi viitorolog, crede că "RV nu numai că va înlocui televiziunea ci o va devora pur şi simplu de vie".

Howard Rheingold a scris una dintre primele cărţi în care sunt explorate toate aspectele RV, intulată "Virtual Reality". În ea afirmă: *"RV ne conduce către punctul unde putem decide pe loc ceea ce dorim să fim în calitatea noastră de fiinţe umane, deoarece vom fi în măsură să putem crea absolut toate experienţele pe care le vom dori"* (p.386*).*

În această privinţă, cu toate că suntem încă la stadiul motoretei care are aripi legate cu sârmă, prin analogie cu monoplanul lui Vuia sau cu avioanele fraţilor Wright, partizanii RV nu consideră deloc prematur a lua în considerare toate implicaţiile filozofice, morale şi etice ale acestui domeniu absolut revoluţionar pentru om. Dacă RV va deveni instrumentul cel mai puternic al începului de sec.XXI, gata să remodeleze mintea umană, creştinii trebuie să fie în cunoştinţă de cauză. Nu este deloc prea devreme pentru discuţii şi formarea unei idei clare asupra consecinţelor, mai ales că jocurile pe computer care aduc ceva din tehnologia RV, fac “RVG”, adică ravagii (mi-am permis şi eu un joc de litere) răvăşind minţile tinerilor de pe toate continentele. Play Station, Sega, Nintendo: “cumplit meşteşug de tâmpire”ar fi zis Creangă.

Ce este realitatea virtuală?

RV este o tehnică prin intermediul căreia utilizatorul este introdus într-un mediu tridimensional digital creat de computer. Nu este cum am fi tentaţi să credem, un simplu joc video, ceva mai realist. Foarte curând, după ce obstacolele tehnice vor fi depăşite cu totul, RV va fi tot atât de diferită de un joc video actual pe cât este aeroplanul lui Traian Vuia de o navetă spaţială.

De circa un secol ne-am obişnuit cu evoluţia tehnicilor "mass-media" prin care acestea devin din ce în ce mai realiste. Primele filme cinematografice erau simple pantomime rudimentare. Dar a apărut sunetul, apoi culoarea, apoi ecranul panoramic,

sunetul stereo, stereoscopia, efectele speciale din "Star Wars", sălile "totale" pline de ecrane şi difuzoare ca să redea spectatorului iluzia că se află în centru... Toate aceste îmbunătăţiri au mărit treptat prăpastia dintre iluzie şi realitate în beneficiul primei.

RV combină toate aceste tehnici la care se adaugă şi altele. Imaginaţi-vă că dvs. nu doar priviţi filmul ce rulează pe ecran ci intraţi în "horă", circulaţi, participaţi la acţiune, vorbiţi cu eroii filmului, jucaţi un rol, poate chiar pe cel principal şi chiar decideţi finalul. Aceasta este RV. Sau va fi, să zicem, deoarece inginerii şi programatorii mai au încă de lucru pentru a pune totul la punct. Dar mecanismul propriu zis, cel care face posibilă iluzia totală, este deja funcţional. RV era deja anticipată în cărţi şi filme SF (poate vă amintiţi de camera specială din serialul SF "Star Treck" unde astronauţii se relaxează petrecâdu-şi timpul liber într-un spaţiu virtual intitulat "Holodeck" pe care-l populează după dorinţă cu fiinţe şi oameni ce par autentici...). Dar acum EXISTĂ. Virtualul există în realitate, dincolo de paradoxul acestui joc de cuvinte.

Bineînţeles că mai sunt destule amănunte nepuse încă la punct. Chiar decorul generat de computer, mediul în care se desfăşoară acţiunea propriu-zisă şi care se numeşte "cyberspaţiu", dă încă impresia de caricatură. O să mai dureze ceva timp pentru ca să se însufleţească prin mişcare cât mai naturală: frunzele copacilor în bătaia vântului, zăpada spulberată, norii... Iluzia totală este tulburată de acestă imperfecţiune. O alta ar fi existenţa unui decalaj perceptibil în timp între ceea ce se încearcă şi ceea ce se petrece. Nu sunt de fapt decât câteva milisecunde, dar este suficient pentru a-l deruta pe utilizator, sau chiar enerva. Este acelaşi fenomen întâlnit la unele filme a căror bandă sonoră este uşor desincronizată...

Cu toate acestea, ceea ce face RV atât de diferită şi fascinantă, chiar în acest stadiu incipient de dezvoltare, este efectul de experienţă în direct, "live", cum se spune, pe care îl provoacă.

Total Recall

Tehnicienii şi oamenii de ştiinţă care formează avangarda cercetării în RV, sunt convinşi că dificultăţile de ordin tehnic vor fi depăşit destul de repede. Tehnologia existentă la ora actuală permite chiar de pe-acum să se proiecteze o imagine video de tip fotorealist aproape perfectă. Prima de acest fel a fost prezentată în 1993 la o conferinţă a Grupului specializat în grafică pe computer, într-o localitate situată în Syllicon Valley - California. A fost lansată cu acea ocazia imaginea de televiziune tridimensională de înaltă definiţie HDT. Mica sală era echipată cu un ecran imens ce ocupa întregul perete. Treizeci de spectatori având ochelari de tip polaroid, asemănători cu cei purtaţi de spectatorii anilor şaizeci cu care vizionau filme tridimensionale, aşteptau răbdători. Când primele imagini au luminat monitorul uriaş, cei care se aşteptau la o reeditare a filmelor uitate tridimensionale, au fost şocaţi. Erau prezenţi numai profesionişti media şi totuşi au rămas fără grai... Senzaţia de "live", de a fi în mijlocul acţiunii, era incredibilă.

Un alt pas important a fost făcut în 1997 odată cu primul film total virtual", Toy Story", în care absolut toate personajele, umanoizi şi animale, au fost realizate pe computer; nici măcar o singură linie nu a fost trasată pe hârtie ca în schema clasică de concepţie a desenelor animate. Vremurile lui Walt Disney în care un film de animaţie era realizat fotogramă după fotogramă, timp de luni de zile sau chiar ani, sunt de mult apuse. Chiar şi tehnicile combinate în care părţi realizate de către deseanatori, pe transparente suprapuse şi imagini mixate şi mişcate cu ajutorul calculatorului, sunt astăzi de domeniul

trecutului. Totul se face astăzi pe ecranul-minune al computerelor Mac G5 super performante... Îl avem la îndemana pe "Schrek" doar apasând pe tastatura unui computer. De atunci s-au făcut zeci de alte filme cu actori virtuali şi care arată din ce în ce mai realist. Totodată compania Sony a surclasat concurenţa cu jocurile video în care tinerii pot să îşi proiecteze fotografia scanată în universul jocului, împrumutând eroului principal propria fizionomie. Rezultatul este atât de seducător încât utilizatorul nu mai iese din faţa monitorului cu orele, participând trup şi suflet la acţiunile tizului electronic…

Dar RV este mult mai seducătoare. Imaginaţi-vă următorul scenariu: intru într-un centru de închiriere cyber-holograme, şi îmi aleg după dorinţă să particip la bătălia de la Waterloo, să escaladez Everestul, să fiu partenerul lui Bruce Willis într-o aventură poliţistă sau să fiu eu însumi eroul principal în timp ce toate celelalte personaje, interpretate de actori celebri imortalizaţi pe un suport digital special, mă acompanieză... Îmi pun casca pe cap şi o conectez la computer: o oră voi fi efectiv desprins total de realitate, plonjând în RV cu senzaţia incredibilă de participare fizică, intelectuală şi emoţională în cu totul altă lume... O lume inexistentă în realitate dar modelată de magicienii super-calculatoarelor în aşa fel încât să fie cât mai captivantă.

Există deja o serie de romane SF în care RV este prezentată ca fiind ameninţarea nr. 1 a omenirii. Isaac Asimov anticipează un viitor război mondial câştigat extrem de uşor de către sudul sărac. Soldaţii acestuia, pătrund în oraşele suprapopulate ale civilizaţiei nordului planetei constatând că absolut toată populaţia, copii şi adulţi, civili şi militari deopotrivă, este prinsă într-un fel de superjoc colectiv perceput ca RV. Un joc ce se dovedea a fi interminabil...

Alt alt scriitor SF, Ray Bradbury, imaginează o lume a viitorului pauperă, cu oameni ce trăiesc la limita de jos a mizeriei şi a căror singură preocupare este să muncească ziua pentru a reuşi să achiziţioneze noi vise pe “oniro-discuri” savurate apoi noaptea. O realitate virtuală care devine adevăratul scop în această viaţă reală (ceva asemănător cu Abu-Hassan, nuvela lui Caragiale). Nu mai interesa pe nimeni achiziţionarea de proprietăţi - toate erau ale statului totalitar pentru care muncea toată populaţia - sau de maşini deoarece nimeni nu mai ieşea la plimbare în week-end sau vacanţă iar la serviciu foloseau cu toţii autobuzele... Nimeni nu se mai interesa de viaţa de familie, nu mai citea, nu mai făcea sport şi toţi nu aveau alt hobby decât RV, visurile electronice. Ideea a fost preluată în filmul “Total Recall”(1990) în care eroul, intrepretat de Arnold Schwarzenegger, cumpără amintirile unei vacanţe pe Marte (ce atâta oboseală să te duci efectiv într-o vacanţă când poţi cumpăra ieftin, amintiri implantate în memorie, la fel de vii ca şi când te-ai dus efectiv acolo?!) şi apoi exploatată şi de alţi făcători de făcături SF.

Sumbru, nu-i aşa? Şi nu văd motivul pentru care lumea aceasta deja atât de ahtiată după iluziile monitorului TV sau ale computerului, nu ar degenera până aici, datorită tehnologiei RV utilizată pentru procurarea de iluzii şi plăceri egoiste, manipulaţi de programatori ce ştiu totul despre cum să speculeze slăbiciunile omeneşti ca să-şi vândă marfa...

O aventură în cyber-spaţiu

Redau acum experienţa din studioul RV special amenajat din Hot Springs, Arkansas:

Semăna cu scaunul unui medic stomatolog, de culoare neagră. Dar extremitatea braţului telescopic care ar fi trebuit să aibe în capăt o freză, purta un fel de cutie, de mărimea unei cutii de pantofi, prevăzută în faţă cu un dispozitiv dublu pentru ochi şi două mânere în partea de jos. Operatorul mi-a cerut să apuc mânerele şi să privesc prin dispozitivul binocular. Am tresărit: zburam pe deasupra aceea ce mi se părea a fi Grand Canyon, şi am observat jos cum un dinozaur se scălda în apa râului. În timp ce priveam acel dinozaur, peretele canionului a venit spre mine în mare viteză. Instinctiv, am întors ca pe o motocicletă mânerele de care eram pe jumătate conştient că le ţineam, îndreptându-mă brusc spre mijlocul râului înainte de coliziune.

Canionul şerpuia acum către stânga; am fost tentant la început să-l explorez până la capăt. Dar am preferat să virez 180 de grade, întorcându-mă să caut dinozaurul. Da, era încă acolo. Ce fel de animal era cu exactitate nu puteam încă să-mi dau seama. Unul de felul celor de prin cărţile de paleontolgie parcă, însă ce să caute în acest canion? Am coborât şi mai mult pentru a-l examina de aproape. Dar tocmai atunci o bâzâială venită din lumea reală mi-a indicat că minutele pentru care am plătit, trecuseră. Chiar şi acum, după mult timp de la acea experienţă, cele câteva minute pe care le-am petrecut în spaţiul cibernetic sunt la fel de vii în mintea. Am fost într-un canion şi am văzut un dinozaur! Corpul meu fizic a fost aici: tot ceea ce s-a întâmplat nu a fost decât manevrarea mânerelor unei cutii negre în care am privit cu atenţie. Şi totuşi ceva în mine nu poate să conceapă că nu am fost efectiv în canion... Nu a fost nici vis şi nici imaginaţie, o plăsmuire a minţii mele. A fost ceva real sau cel puţin virtual real!

Specialiştii în RV spun că experienţa aceasta a fost una caracteristică. Se păstrează o amintire extrem de vie a ceea ce s-a petrecut în spaţiul cibernetic. Iar acest fenomen conduce în mod ineluctabil către dependenţă. Am constatat personal că au dreptate. Încerc un sentiment de permanent regret că am părăsit acel canion al spaţiului cibernetic. Aş fi dorit să văd ce se află dincolo de cotul râului. Şi ştiu că aş fi putut să mă apropii şi mai mult de acel dinozaur care nu-mi mai iese din minte...

Într-un viitor incredibil de apropiat, vom putea cumpăra astfel de aparate şi adapta cu uşurinţă la calculatorul de pe birou. Vom putea să evadăm oricând vom dori în spaţiul cibernetic modelat după gustul nostru. Poate fi propriul nostru cosmos conceput de către programatori la indicaţiile noastre exprese, populat de creaturi virtuale după dorinţă. Ba chiar noi înşine putem să fim oricine dorim şi orice dorim: oameni, lei, muşte, marţieni, îngeri, demiurgi... Un nou program şi gata... începe: sunt un cow-boy neînfricat ce face prăpăd printre răii Texasului cu puşca bătută în ţinte de argint. Iată-mă la ananghie, încolţit din toate părţile de cei ce vor să se răzbune. Dar nici o situaţie nu este fără scăpare: prin apăsarea unui simplu buton voi ieşi imediat din lumea virtuală, în cea reală în fotoliul de acasă. Sau poate deja într-un alt spaţiu cibernetic, mai puţin ameninţător, prin schimbarea programului...

Pro sau contra

Sub toate aspectele, o tehnologie atât de revoluţionară şi cu o asemenea putere asupra creierului uman, posedă un enorm potenţial, fie în bine, fie în rău. Inginerii şi tehnicienii care lucrează acum în acest domeniu al RV se concentrează bineînţeles asupra aspectelor pozitive. Şi ele sunt numeroase. Din moment ce RV creează un mediu atât de realist, este un perfect ajutor tuturor celor ce se specializează ca să-şi desfăşoare activitatea în condiţii de risc ridicat. De exemplu simulatoarele de zbor la mare înălţime

care imită perfect condiţiile existente în cabina pilotului şi în afara ei, fără costurile şi problemele de securitate adecvate...

Graţie RV, arhitecţii îşi plimbă efectiv clienţii prin camerele unei case virtuale operând modificări înainte ca să dărâme şi să refacă efectiv zidurile. Chirurgii experimentează operaţii pe corpuri virtuale iar studenţii în stomatologie şi frizerii de lux, exersează pe capete luminate doar la modul propriu, graţie RV. De asemenea, în domeniul educaţiei, potenţialul este aproape fără limite. Persoanele handicapate fizic nu vor mai fi dezavantajate în spaţiul cibernetic, umblând, alergând sau chiar zburând, după dorinţă. Nimic nu-l împiedică pe un paraplegic să se distreze jucând o partidă de tenis virtual, să schieze sau să urmărească plutonul fruntaş cu bicicleta într-un tur al Franţei... virtual.

Dar...

Dar RV are şi nişte aspecte cel puţin neliniştitoare, dacă nu chiar periculoase şi cade în sarcina responsabililor creştini, psihologi, pastori, jurnalişti, să atragă atenţia asupra lor. ACUM înainte ca acestea să se constituie într-o capcană din care nu mai există ieşire. Unele probleme au fost deja amintite. Această tehnologie de vârf, extrem de utilă în anumite domenii, poate să devină cu adevărat un instrument periculos şi distrugător atunci când este manipulat de mâini şi creiere iresponsabile.

Psihologul american Howard Rheingold, afirmă următoarele într-o carte care se intitulează simplu "Virtual Reality": *Primii cibernetic*ieni *care s-au ocupat de RV şi-au dat foarte repoede seama că puterea de a furniza o nouă experienţă, o nouă trăire, este de asemenea şi puterea de redefini concepte fundamentale precum identitatea, comunitatea şi realitatea înseşi. RV reprezintă o nouă formulă de simbioză între uman şi cibernetic, un contract efectiv în urma căruia partea umană obţine o mare putere susceptibilă de autotransformare de-a lungul experimentului (p.387).*

Exagerare? Deloc. Ceea ce trăim determină viziunea personală asupra lumii, asupra vieţii, în special asupra vieţii spirituale. Iată că suntem confruntaţi cu una dintre consecinţele cele mai îngrijorătoare pentru un creştin, atunci când RV va fi la îndemâna noastră la fel ca şi monitorul TV sau al calculatorului de pe birou.

Păcat cibernetic?

Mă distrează studierea unei persoane care trăieşte o experienţă în spaţiul virtual. Cu capul într-o cască ridicolă, gesticulează aparent fără noimă: se apleacă, sare, se învârte, mai şi scoate câteva interjecţii, uitând lumea reală şi concentrându-se în interior, la cea imaginară, cea care-l face să reacţioneze astfel... ÎNTOTDEAUNA se comportă aşa. RV ne permite să alunecăm cu totul în afara realităţilor acestei lumi palpabile, fiind introduşi precum în basme, pe "tărâmul celălalt", unde reacţionăm în funcţie de acele realităţi particulare. De fapt unde se va afla atunci eul nostru: dincoace sau dincolo?

RV îi va angaja pe clienţii ei nu doar în meciuri de golf virtual sau de schi virual ci şi în experienţe sexuale sau de sadism. Astfel de programe sunt deja puse la punct şi comercializate chiar dacă încă nu se face prea multă publicitate... Cercetătorii RV găsesc iritante aceste discuţii care abordează domeniul moral. De fapt nu fac decât să repete drama atomiştilor care, abia după ce au pus la punct bomba atomică în deşerturile din Texas şi Nevada, şi-au dat seama ce monstru au "moşit". Nedorind să amestece etica pacifismului cu munca lor de specialişti, abia după Hiroshima au realizat crima ipotetică

la care au contribuit. Să lupţi pentru interzicerea bombelor atomice după ce ţi-ai dat toate silinţele să ajuţi la perfecţionarea lor... iată un paradox teribil! Este posibil ca şi în domeniul RV să se întâmple la fel specialiştilor. Deocamdată problema păcatului virtual nu poate fi ocolită de către nici un creştin care înţelege acest aspect fundamental. **Poate exista păcat virtual?**

Este evident că în cazul actelor de violenţă contra unei persoane virtuale, nu poate fi vorba de o crimă susceptibilă de a fi adusă înaintea procurorului. La fel după cum legea nu condamnă pe nimeni care, din faţa ecranului de TV, încurajează un criminal să facă noi şi noi victime, aplaudându-l... Dar chiar dacă legile în vigoare nu se ocupă de asemenea încălcări ipotetice, cum rămâne cu problema păcatului în sine?

În epistola lui, Iacov ilustrează diferenţa dintre ispită şi păcat în cuvintele următoare: *Ci fiecare este ispitit când este atras de pofta lui însuşi şi momit* (Iac.1,14). Cei mai mulţi dintre noi nu ne simţim "atraşi şi momiţi" atunci când participăm la distrugerea adversarilor într-un joc video sau când ne ruinăm concurenţa la o partidă de "Monopoly", seara, în familie... Pentru o persoană normală, echilibrată psihic şi matură emoţional, o asemenea experienţă nu este suficient de reală pentru a fi considerată “atracţie morbidă” şi “momire” cum sună traducerea Cornilescu, în paralel cu nutrirea urii pentru adversar. Cu toate acestea, aşa cum continuă versetul următor, pofta care se naşte şi se maturizează, este cea care conduce la păcat.

O experienţă petrecută în spaţiul RV este percepută cu majoritatea simţurilor noastre. Iar o stimulare atât de intensă şi coordonată nu va înceta niciodată brusc, la revenirea în lumea reală, după consumarea minutelor sau orelor petrecute în virual. Dacă înseşi imaginea cinematografică sau de televiziune face destul de neclară graniţa dintre imaginar şi real, de câte ori va fi mai puternic sentimentul trăit "live" în spaţiul cibernetic unde cufundarea este totală şi posibilitatea de a trăi experienţe interactiv, este aproape nelimitată? Atunci când am ieşit afară din cinematograf, la prima mea experienţă de puşti cu ecranul panoramic, după ce-l urmărisem ca fermecat pe Gerard Phillip, "Laleaua neagră", mi-a trebuit destul de mult timp pentru a ieşi din starea de reverie şi semişoc... Cum aş reacţiona acum, la maturitate, dacă aş retrăi experienţa dar de data aceasta în spaţiul virtual? Aş înfige spada în trupurile soldaţilor cu aceeaşi uşurinţă cu care o făcea actorul de pe pânză? Greu de spus.

Oricum, chiar şi aşa, doar cu monitorul clasic de computer sau TV, mediile electronice exercită o mare putere asupra intelectului şi emoţiilor noastre iar cuvântul manipulare este cel mai potrivit pentru a descrie fenomenul la care asistăm din ce în ce mai neputincioşi. Unii psihologi demonstrează cum, cu cât suntem mai mult în contact cu violenţa de pe micul ecran, cu limbajul suburban şi cu imoralitatea glorificată, cu atât mai mult devenim mai toleranţi cu aceste fenomene în viaţa de toate zilele. Măsura în care mass-media este vinovată de acest mecanism, este o problemă încă în discuţie. Ca amploare a fenomenului, pentru că el în sine nu se poate nega. Dar RV merge mult mai departe decât oricare alt mijloc mediatic dezvoltat de umanitate. Ea lasă un impact REAL nu doar ca formulă metaforică, iar percepţia a iluziei ca fiind reală, poate deveni un fenomen extrem de nociv.

Pentru un creştin, domeniul spiritual, gândurile, vocea aceea pe care o aude în permanenţă în creier, nu este ceva care să-l privească strict personal. Creştinul ştie că Dumnezeu cunoaşte gândurile, acest domeniu fiindu-I la fel de accesibil ca şi cel al faptelor. Trebuie să avem gânduri curate, la fel ca şi vorbele şi faptele noastre. Natura

spirituală a păcatului este ceea ce-l face atât de distrugător pentru fiinţa umană. Păcatul apare întodeauna întîi în interior şi indiferent dacă se va materializa sau nu mai târziu, este perceput de Dumnezeu ca păcat. Un creştin cunoaşte acest lucru şi de aceea se va abţine de la experienţe care-l provoacă, experienţe care nasc pofte ce pot deveni de necontrolat... (Aşa se şi explică de ce creştinii nu se angajează în activităţi ce stau pe un suport moral neclar, cum este de exemplu dansul: acesta poartă în sine excitaţia sexuală, orice s-ar spune despre el ca artă)...

Isus Christos sublinia natura interioară a păcatului: *"Oricine se uită la o femeie* (reală sau virtuală) *ca s-o poftească, a şi păcătuit cu ea în inima lui"* (Mat.5,28). Este o declaraţie cât se poate de clară şi nu face decât să atragă atenţia asupra pericolelor morale la care sunt expuşi creştinii care, deşi se roagă lui Dumnezeu "şi nu ne duce pe noi în ispită", se aruncă singuri înaintea lor, cu ochii la monitor. Trebuie subliniat încă o dată: RV nu este în ea însăşi un păcat. Dar dacă o persoană este “atrasă şi momită” de ceva imoral şi sub incidenţa Legii lui Dumnezeu, RV îi va oferi, din nefericire, posibilităţi fără precedent pentru a trece pragul dintre poftă şi satisfacerea ei.

Realitatea virtuală şi creştinii

Cei mai mulţi dintre creştini vor evita bineînţeles sadismul virtual şi practici sexuale petrecute în spaţiul cibernetic. La fel după cum astăzi aceştia rezistă la asalturile pe care le dă pornografia şi magazinele cu articole erotice, conştienţi că Dumnezeu are ceva mult mai bun de oferit: adevărata împlinire în cadrul unei legături legitime totale cu partenerul iubit. La polul opus, unii creştini vor proba posibilităţile RV, la fel cum astăzi se folosesc de computer pentru a studia Biblia şi utilizează sateliţii şi imaginile video numerice în transmiterea mesajului Evangheliei. Dacă un computer poate servi drept o unealtă care ajută în studiu, este posibil ca şi RV să o facă în mod asemănător. Cu precauţiile de rigoare. Să ne amintim că ne aflăm în faţa unei tehnologii care stabileşte ce este realitatea şi cum trebuie să ne comportăm faţă de ea. “His Masters Voice” – omul va urma fără crâcnire stăpânul: Tehnologia.

. RV este suma tuturor mijloacelor care permit evadarea într-o altă lume. Posibilitatea de a petrece lungi ore în spaţiul inventat de computer, fiecare în compania propriilor fantasme, va fi în curând de domeniul banalului. Ceea ce spectatorul va trăi "acolo", îi va influenţa considerabil universul spiritual propriu, personalitatea. Creştinii ar trebui să fie extrem de circumspecţi în faţa oricărei experienţe care conduce la o atare schimbare modelată de o lume a soft-ului, a programelor concepute să placă, să se vândă bine şi nu neapărat să fie morale...

În Epistola către Romani, Pavel scria: *Să nu vă conformaţi chipului veacului acestuia ci să prefaceţi prin înnoirea minţii...* (12,2). Cum anume mintea este transformată şi înnoită? În mod cert nu prin evadare din realitate într-un univers artificial. Creştinismul nu este un mod de a trăi experienţe artificiale, senzaţii tari doar de dragul lor, căutând în imaginar ceea ce nu se poate trăi în real. Acela care se angajează să-L urmeze pe Isus Christos, este modelat şi ghidat de El, în ciuda dificultăţilor acestei lumi reale. De fapt dificultăţile sunt cele care formează un caracter ce recomandă pentru viaţa veşnică. Tocmai asumarea răspunderii în faţa problemelor acestei lumi care ne sfidează reprezintă partea cea mai palpitantă a "programului". Un joc de tenis nu are nici un farmec dacă este înlăturat fileul, acea reţea de sfori care se opune uneori trecerii mingii...

Refugiul în imaginar duce la atrofierea simţului răspunderii şi face inutilă căutarea soluţiilor prin relaţia cu Dumnezeu. O caracteristică esenţială a vieţii creştine este răbdarea, măsurată şi jalonată de comunicarea cu Dumnezeu prin rugăciune. Este un concept incompatibil cu un mod de viaţă modelat de înalta tehnologie: această aglomerare de jocuri cu nivele diferite, cu porţi şi parole, cu puncte câştigate în acompaniement de muzică electronică şi felicitări scrise în limba engleză adresate de către programatori pentru dexteritatea cu care obstacolele sunt depăşite...

În loc să spună precum Pavel "am ajuns până la al treilea cer", exilatul voluntar în virtual exclamă cu încântare: "am ajuns cu jocul până la al şaselea nivel, cel cu vampirii verzi, am deja cinci vieţi şi cred că nopţile următoare, cu ajutorul lui Dumnezeu, voi reuşi să trec mai departe. Ca doar am PlayStation2 bis, cel mai tare din dotare…"

Trăim într-un ritm din ce în ce mai accelerat, care ar fi stupefiat şi chiar epuizat pe oamenii unei alte epoci anterioare nouă. Cei care mănâncă astăzi la "fast food", doresc şi o "fast faith" o credinţă la minut, rapidă, pe care să o branşeze şi debranşeze după dorinţă şi în funcţie de jocul vieţii...

Cu toate acestea, lucrurile nu stau deloc aşa în realitate iar a-L cunoaşte pe Dumnezeu este o experienţă care se face în timp, cu răbdare şi acceptând regulile impuse de El. Şi cum nu există tasta “Escape” în viaţă, la a cărei apăsare să putem schimba programul, trebuie să învăţăm lecţia răbdării şi încrederii că drumul prin care suntem conduşi de Providenţă este cel mai bun pentru absolvirea şcolii acestei vieţi la finalul căreia vom intra în Academia cerească...

Sper să mă înşel (şi chiar m-aş bucura să fie aşa) dar am constatat o problemă spirituală la subiect, la aproape toţi profesioniştii în ale computerelor, de la ingineri de programe şi până la depanatori de "hard" şi vânzători de "soft". Cu toate că acceptă creştinismul ca ideologie religioasă, merg la biserică săptămânal cu părinţii şi ascultă cu plăcere predici şi programe biblice, aceşti inteligenţi mânuitori de mouse sunt pe undeva dezinteresaţi de aprofundarea unei relaţii de prietenie cu Dumnezeu printr-o viaţă ordonată de studiu şi rugăciune. Monitorul LCD de 17 inch în faţa căruia îşi petrec cel puţin 8 ore pe zi, li se pare mult mai fascinant şi mai comod pentru obţinerea şi manipularea de informaţii, decât masiva Biblie de familie pe care o deschid doar la Biserică.

Fenomenul se extinde şi asupra amatorilor posesori de PC care au înlocuit un ecran cu un altul: ecranul TV cu cel al computerului. Chiar viaţa de familie este în suferinţă, în afară de relaţia cu Dumnezeu. Orice relaţie este calitativ direct proporţională cu timpul investit în menţinerea ei; fenomenul acesta este demonstrat de absolut toate studiile psihologice. Howard Rheingold, afirma în cartea sa despre RV: *Noi nu putem să ne împotrivim dezvoltării explozive a ciberneticii, nu putem interzice RV chiar dacă descoperim că ar fi cel mai bun lucru pe care l-am face pentru omenire. Dar putem să fim pregătiţi să canalizăm corect fenomenul şi consecinţele lui. Şi vom fi în măsură să o facem la timpul potrivim doar dacă începem să ne punem întrebări şi să găsim răspunsurile bazate pe principii biblice, chiar de pe acum* (Virtual Reality, p19). Pentru a nu permite computerului şi lumii virtuale să ne transforme în sclavi, în “discheto-dependenţi”, avem nevoie de înţelepciune din partea lui Dumnezeu, pe care să i-o cerem de fiecare dată când apăsăm butonul ON/OF.

oooOOOooo

Dumnezeu lucrează dinăutru afară;
Lumea lucrează din afară înăuntru.
Lumea vrea să scoată oamenii afară din mocirlă, la liman;
Isus scoate mocirla dinăuntrul oamenilor şi ei ies apoi singuri la liman.
Lumea vrea să modeleze oamenii schimbându-le mediul.
Isus schimbă oamenii şi ei îşi modelează apoi singuri mediul.
Lumea vrea să schimbe comportamentul uman.
Isus poate schimba natura umană.

oooOOOooo

Iubirera face diferenţa

Întorcându-se de la biserică, Calvin Coolidge, preşedintele Statelor Unite, a fost întâmpinat acasă de soţia sa care l-a întrebat despre ce a vorbit predicatorul.

- Ăăă, despre păcat - a răspuns el după un vizibil efort de a-şi reaminti.

Ea a insistat să ştie ce anume spusese predicatorul despre păcat.

- Păi cred că a vorbit împotriva lui", i-a răspuns preşedintele.

După o săptămâna, scena se repetă şi ea îl întrebă:

- Ei dar astăzi despre ce a vorbit pastorul?
- Astăzi a vorbit despre iubire", a răspuns el sigur pe sine, ca unul care se aştepta la o asemenea întrebare. !
- Şi ce a zis pastorul, ce aplicaţie a făcut, ce texte a folosit?"
- …
- Spune-mi măcar ce anume a spus despre iubire.
- Ăăă, păi cred că a vorbit în favoarea iubirii…

Adevărul este că de cele mai multe ori, subiectele extrem de importante ne găsesc nepegătiţi pentru a le aprecia şi înţelege în toată profunzimea lor. De atâta pădure de jur împrejur, nu mai vedem copacii. Şi este trist faptul că de multe ori creştinii se găsesc în impas comunicaţional, fiind incapabili să abordeze simplu şi direct subiectele majore ale Bibliei în aşa fel încât să se facă înţeleşi de necreştini. Folosirea ideilor de-a gata, a stereotipurilor verbale şi frazelor convenţional-tehnice cu trimitere la imagini biblice şi exegeze amatoriceşti ad-hoc, reprezintă modalităţi sigure de a face "ceaţă" de idei. Şi aşa precum preşedintele Coolidge era complet dezarmat - după o oră de predică nefiind în stare să formuleze o frază coerentă despre ce auzise – mulţi dintre cei ce cresc cu Biblia în casă sunt incapabili de a-şi adapta discursul folosind în egală măsură logica şi dragostea. "Mântuire, har, neprihănire prin credinţă, pocăinţă, moartea a doua, fire pământească, lumile necăzute" - iată termeni eclesiastici cu care noi creştinii suntem obişnuiţi dar vai, ce probleme ca să traducem conceptele pentru ceilalţi care poate dau din cap, zâmbind amabil, "da, aşa este, interesant"… dar pauză… Îşi văd de ale lor pe mai departe. Iar noi ne încurajăm singuri că ne-am făcut datoria, că"lumea e rea" şi că trebuie "să ne scuturăm praful de pe sandale" – altă expresie criptică folosită intenţionat acum ca argument.

Noi explicăm, dăm din mâini, folosim diagrame, venim cu texte biblice, atacăm necredinţa frontal, cu logică de Einstein, uitând că oamenii sunt fiinţe emoţionale, logica rămânând pe locul doi. Dacă motivaţia noastră în a-L prezenta pe Dumnezeu

necreştinilor, este dragostea, dragostea faţă de El şi faţă de ei, totul va fi simplu. *Rem tene, verba sequentur* (stăpâneşte subiectul, vorbele vor urma firesc, lat.). Cei mai eficienţi predicatori si misionari au fost cei care au iubit oamenii şi L-au iubit pe Dumnezeu… Cei talentaţi în oratorie sau administraţie sau cei având la dispoziţie fonduri uriaşe dar fără ingredientul "dragoste", au risipit şi talentele şi fondurile şi ocaziile.

Numai pescarii ştiu cât de greu este sa prinzi un peşte care a scăpat o dată rupând firul. Numai vânătorii ştiu cât de greu mai iese la luminiş fazanul scăpat o dată cu doar câteva alice în aripă…Fiindcă "nici un ogor nu este atât de puţin promiţător decât cel care a fost lucrat doar atât cât buruienile să crească şi mai mult" (Ellen White). Şi nici un suflet nu este mai fără speranţă decât acela căruia i-a fost expus doar superficial adevărul evangheliei lui Christos, devenit imunizat prin lipsa de profesionalism a "tehnicienilor seringii" nu contra păcatului ci contra profunzimii adevărului.

Iubirea iată diferenţa dintre litera si spiritul Legii… Mă gândesc la contrastul dintre metodele de lucru ale lui Ghehazi şi ale lui Elisei, descrise în 2 Împăraţi cap.4.

C o n t i n u ă…..

Cuprins: predici, eseuri, diverse

Poveşti romârcăneşti nemuritoare
Răbdare la asamblare
Dilemele lui Gabriel
Domnul nu se uită la vitrină

Drob de miel amalecit
Despre întrebarea întrebărilor
Optimism negru şi pesimism roz
Fiul risipitor
Să deosebesc binele şi răul
Despre lovituri
Despre uşi (nepotrivit)
Despre reclame
Idei de-a gata
Realitatea virtuală
Iubirea – face diferenţa (în lucru)

Despre ospeţe
Despre ologi
Despre nunta
Despre fraţi
Despre sfârşitul începutului
Despre veşti